



Plan urządzeniowo-rolny gminy Leśna Podlaska powiat: bialski, województwo: lubelskie



Opracował zespół pracowników
WBGiUTR w Lublinie w składzie:

Ewa Ciejpa-Gicewicz
Agnieszka Krzuś
Anna Rydzyńska
Mateusz Tryk

Kierownik Pracowni:

Ewa Ciejpa-Gicewicz

Inspektorzy Nadzoru:

Agata Basak
Roman Chyła
Piotr Pogoda
Grzegorz Struzik

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Spis Treści

1. WPROWADZENIE.....	5
2. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY LEŚNA PODLASKA	8
2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY LEŚNA PODLASKA.....	8
2.1.1 Położenie, podział administracyjny i ogólna charakterystyka gminy.....	8
2.1.2 Warunki naturalne i ukształtowanie terenu.....	14
2.1.3 Budowa geologiczna i surowce naturalne.....	16
2.1.4 Warunki klimatyczne.....	18
2.1.5 Demografia gminy i ludność rolnicza.....	18
2.1.6 Tereny zabudowane.....	20
2.1.7 Istniejące opracowania planistyczne.....	22
2.2 GOSPODARKA GRUNTAMI	28
2.2.1 Struktura użytkowania gruntów.....	28
2.2.2 Struktura przestrzenna użytków rolnych.....	32
2.2.4 Grunty rolne odłogowane, zdegradowane i zdewastowane.....	35
2.2.5 Wyłączenia gruntów z produkcji rolnej.....	38
2.2.6 Charakterystyka gleb.....	38
2.2.7 Nieużytki i grunty zagrożone erozją.....	41
2.3 FUNKcjONALNOŚĆ PRZESTRZENI ROLNICZEJ GMINY, W TYM STRUKTURA WIELKOŚCIOWA I ORGANIZACYJNA GOSPODARSTW	42
2.3.1 Produkcja rolnicza.....	42
2.3.2 Struktura władania gruntami.....	46
2.3.3 Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych.....	53
2.3.4 Działki bez dostępu do drogi publicznej.....	57
2.3.5 Obiekty związane z obsługą rolnictwa.....	60
2.3.6 Stan i ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	62
2.3.7 Stan i ocena infrastruktury technicznej i społecznej.....	63
2.4 WARUNKI WODNE I GOSPODARKA WODNA.....	65
2.4.1 Ogólny opis warunków wodnych.....	65
2.4.2 Wody płynące i ciek naturalne.....	65
2.4.3 System melioracji wodnych i urządzenia melioracji wodnych.....	68
2.4.4 Zbiorniki wodne i zbiorniki retencji wodnej.....	70
2.4.5 Oczka wodne, tereny podmokłe, tereny bagienne i rozlewiska.....	72
2.4.6 Obszary zagrożone suszą i obszary zalewowe.....	73
2.5 ISTNIEJĄCA SIĘĆ DRÓG I KOLEI	75
2.5.1 Ogólna charakterystyka i układ sieci drogowej i kolejowej.....	75
2.5.2 Rodzaje dróg według podziału na kategorie i klasy dróg.....	75
2.5.3 Drogi transportu rolnego.....	78
2.5.4 Stan dróg.....	82
2.6 OCHRONA PRZYRODY I ŚRODOWISKO NATURALNE.....	82
2.6.1 Obszary chronione i formy ochrony przyrody.....	82
2.6.2 Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	85
2.6.3 Krajobraz.....	85
2.6.4 Obszary leśne, zadrzewienia i zakrzewienia.....	88
2.6.5 System odbioru śmieci i składowiska odpadów.....	88
2.7 AGROTURYSTYKA, TURYSTYKA, KULTURA, ZABYTKI.....	89

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.7.1 Agroturystyka i turystyka oraz infrastruktura turystyczna.....	89
2.7.2 Obszary atrakcyjne turystycznie.....	90
2.7.3 Obiekty kultury.....	91
2.7.4 Zabytki.....	92
2.8 WYKONANE PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE.....	97
2.8.1 Scalenia gruntów wraz zagospodarowaniem poscaleniowym.....	97
2.8.2 Drogi transportu rolniczego.....	98
2.8.3 Urządzenia melioracji wodnych.....	98
2.8.4 Cieki wodne.....	99
2.8.5 Odnowa wsi.....	99
2.9 STAN OPRACOWAŃ GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNYCH.....	100
2.9.1 Aktualizacja użytków gruntowych.....	100
2.9.5 Aktualizacja gleboznawczej klasyfikacji gruntów.....	101
2.9.6 Modernizacja ewidencji gruntów i budynków.....	102
2.9.7 Aktualizacja map glebowo-rolniczych.....	102
2.10 WNIOSKI ZE STANU ISTNIEJĄCEGO.....	103
3. USTALENIA PLANU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO GMINY LEŚNA PODLASKA.....	105
3.1 DZIAŁANIA ROZWOJOWE I MODERNIZACYJNE TERENÓW ROLNYCH WYNIKAJĄCE Z OGÓLNEJ CHARAKTERYSTYKI GMINY.....	105
3.1.1 Działania wynikające z warunków naturalnych i ukształtowania terenu, budowy geologicznej i surowców naturalnych oraz warunków klimatycznych.....	105
3.1.2 Działania wynikające z opracowań planistycznych.....	106
3.1.4 Działania wynikające z potrzeb mieszkańców.....	106
3.2 POPRAWA GOSPODARKI GRUNTAMI I KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY AGRARNEJ.....	108
3.2.1 Zabiegi przeciwozyjne oraz ochrona gruntów rolnych.....	108
3.2.2 Zmiany w sposobie użytkowania gruntów poprzez zagospodarowanie gruntów odłogowanych, zdegradowanych i zdewastowanych.....	108
3.2.3 Rekultywacja nieużytków.....	109
3.2.4 Realizacja zadrzewień śródpolnych.....	109
3.2.5 Poprawa jakości gleb.....	110
3.3 POPRAWA FUNKCJONALNOŚCI PRZESTRZENI ROLNICZEJ GMINY, W TYM STRUKTURA WIELKOŚCIOWA I ORGANIZACYJNA GOSPODARSTW ROLNYCH.....	111
3.3.1 Realizacja scaleń gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym.....	111
3.3.2 Zmiany w sposobie użytkowania gruntów.....	112
3.3.3 Ochrona gruntów.....	112
3.3.4 Odnowa wsi.....	113
3.3.5 Realizacja potrzeb związanych z obsługą rolnictwa.....	114
3.3.6 Realizacja potrzeb związanych z infrastrukturą techniczną i społeczną.....	114
3.4 POPRAWA WARUNKÓW WODNYCH I GOSPODARKI WODNEJ.....	115
3.4.1 Poprawa retencji wodnej i nawodnienia.....	115
3.4.2 Melioracje.....	116
3.4.3 Ochrona i lepsze wykorzystanie wód.....	117
3.5 URZĄDZENIE FUNKCJONALNEJ SIECI DRÓG TRANSPORTU ROLNEGO.....	118
3.5.1 Budowa lub modernizacja dróg istniejących.....	118
3.5.2 Zaprojektowanie i urządzenie nowej sieci dróg.....	118
3.6 KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU NATURALNEGO, OCHRONA PRZYRODY I ŚRODOWISKA NATURALNEGO.....	120
3.6.1 Zalesienia gruntów.....	120
3.6.2 Wyeksponowanie walorów krajobrazowych.....	120
3.6.3 Formy ochrony krajobrazu i środowiska naturalnego.....	121
3.7 ROZWÓJ AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI WIEJSKIEJ.....	123
3.7.1 Zaprojektowanie i urządzenie w terenie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych.....	123

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.7.2	Zaprojektowanie i urządzenie ścieżek rowerowych.....	124
3.7.3	Poprawa infrastruktury turystycznej.....	125
3.7.4	Wyeksponowanie walorów turystycznych i krajobrazowych oraz obiektów kultury i zabytków	125
3.8	STOPIEŃ ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE	127
3.8.1	Scalania gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym	127
3.8.2	Urządzenie funkcjonalnej sieci dróg	127
3.8.3	Rekultywacja nieużytków	127
3.8.4	Poprawa warunków wodnych przez realizację urządzeń melioracji i retencji wodnej	128
3.8.5	Zalesienia gruntów	128
3.8.6	Zadrzewienia powierzchniowe i liniowe	128
3.8.7	Planowane formy ochrony przyrody.....	128
3.8.8	Zagospodarowanie gruntów odłogowanych.....	128
3.8.9	Zabiegi zapobiegające erozji wietrznej i erozji wodnej.....	129
3.8.10	Odnowa wsi	129
3.9	STOPIEŃ ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE.....	134
3.9.1	Aktualizacja użytków gruntowych.....	134
3.9.2	Aktualizacja gleboznawczej klasyfikacji gruntów.....	134
3.9.3	Modernizacja ewidencji gruntów i budynków.....	134
3.9.4	Aktualizacja map glebowo-rolniczych	134
4.	PODSUMOWANIE - WNIOSKI DOTYCZĄCE MODERNIZACJI TERENÓW ROLNYCH WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY I USTALEŃ ZE SPORZĄDZONEGO PLANU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO GMINY	136
5.	WYKORZYSTANA LITERATURA.....	139
6.	SPIS RYSUNKÓW	140
7.	SPIS TABEL.....	141

Prawa autorskie zastrzeżone

Wykorzystanie niniejszego opracowania dla potrzeb planistycznych, w zakresie wynikającym z przepisów autorskich, jest dozwolone pod warunkiem podania źródła. Wykorzystanie w celach komercyjnych wymaga uprzedniej pisemnej zgody Wojewódzkiego Biura Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

1. WPROWADZENIE

Opracowania planów urządzeniowo-rolnych gmin lub projektów urządzeniowo-rolnych wsi nawiązują do istniejących opracowań planistycznych i strategicznych, które w sposób ogólny określają działania oraz prace przyczyniające się do modernizacji obszarów wiejskich. Celem opracowania jest zidentyfikowanie specyficznych uwarunkowań rolniczych, przyrodniczych, klimatycznych, społecznych czy gospodarczych i przedstawienie takich rozwiązań, które dadzą podstawy do wszechstronnej, wielofunkcyjnej modernizacji wsi i gospodarstw rolnych oraz przyczynią się do poprawy efektywności gospodarstw, do poprawy warunków życia i pracy mieszkańców, do wyeksponowania walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych czy do ochrony walorów rolniczych i przyrodniczych.

Zawarte w opracowaniu rozwiązania będą pomocne w planowaniu i realizacji prac urządzeniowo – rolnych oraz w przygotowaniu wniosków o pozyskanie funduszy strukturalnych lub w tworzeniu przyszłych opracowań programowych, planistycznych i projektowych. Ustalenia planu urządzeniowo-rolnego w części projektowej, w tym opracowanie tekstowe, tabelaryczne i graficzne zawierają informacje w zakresie:

- działań rozwojowych i modernizacji terenów rolnych wynikających z ogólnej charakterystyki gminy;
- poprawy gospodarki gruntami i kształtowania struktury agrarnej:
 - poprawy funkcjonalności przestrzeni rolniczej gminy w tym struktury wielkościowej i organizacyjnej gospodarstw rolnych;
 - poprawy warunków wodnych i gospodarki wodnej;
 - urządzenia funkcjonalnej sieci dróg transportu rolnego;
 - kształtowania krajobrazu naturalnego, ochrony przyrody i środowiska naturalnego;
 - rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej;
 - stopnia zapotrzebowania na prace urządzeniowo- rolne;
 - stopnia zapotrzebowania na prace geodezyjno- kartograficzne.

Ustalenia wynikające z planu urządzeniowo- rolnego będą mogły być uwzględnione przy współpracy władz gminy z jednostkami administracji rządowej oraz samorządowej lub własnych działań w sprawach związanych z wdrażaniem poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych, dotyczących w szczególności:

- ochrony gleb oraz stosowania agrotechniki przeciwozyjnej i zadrzewień śródpolnych
- zagospodarowania gruntów odłogowanych, zdegradowanych i zdewastowanych lub rekultywacji nieużytków;
- realizacji scaleń gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym;
- melioracji i nawodnienia oraz ochrony przed powodzią i lepszego wykorzystanie wód;
- budowy lub modernizacji dróg istniejących;
- zalesiania gruntów;
- wyeksponowania walorów krajobrazowych, turystycznych oraz zabytków;
- zaprojektowania i urządzenia w terenie szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych;
- realizacji potrzeb związanych infrastrukturą techniczną i społeczną;
- aktualizacji opracowań geodezyjno- kartograficznych;
- innych wynikających z potrzeb mieszkańców lub uwarunkowań naturalnych gminy.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Plany urządzeniowo-rolne gmin lub projekty urządzeniowo-rolne wsi WBGiUTR w Lublinie realizuje na podstawie następujących przepisów prawnych:

- 1) art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. 2024 r., poz. 566);
- 2) art. 7c ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1151);
- 3) art 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 609);
- 4) uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego nr XXIV/406/2021 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r.;
- 5) Uchwały Zarząd Województwa Lubelskiego nr DXXII/9192/2023 z dnia 21 listopada 2023 r. w sprawie opracowania Programu Planów i Projektów Urządzeniowo-Rolnych dla Województwa Lubelskiego;
- 6) Uchwały Zarządu Województwa Lubelskiego nr DLVI/9821/2024 z dnia 27 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia i wykonania Programu Planów i Projektów Urządzeniowo-Rolnych dla Województwa Lubelskiego.

Przy opracowaniu uwzględniono w szczególności następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dn. 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1151);
- 2) Ustawa z dn. 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1197);
- 3) Ustawa z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 82);
- 4) Ustawa z dn. 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 320 z póź. zm.);
- 5) Ustawa z dn. 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087);
- 6) Ustawa z dn. 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 530);
- 7) Ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 54 z póź. zm.);
- 8) Ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 z póź. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130);
- 10) Ustawa z dn. 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 589 z póź. zm.);
- 11) Ustawa z dn. 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 z póź. zm.);
- 12) Ustawa z dn. 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 324 z póź. zm.);
- 13) Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dn. 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. z 2024 r., poz. 219);

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- 14) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dróg publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1518);
- 15) Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 12 września 2012 r. w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1246).

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY LEŚNA PODLASKA

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY LEŚNA PODLASKA

2.1.1 Położenie, podział administracyjny i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Leśna Podlaska to urokliwe miejsce położone w województwie lubelskim, na północnym zachodzie od Białej Podlaskiej, w powiecie bialskim. Jest to typowa wiejska gmina, której sercem są malownicze wsie, otoczone rozległymi polami, łąkami i lasami. Gmina ta od lat przyciąga ludzi poszukujących spokoju, bliskości natury oraz prawdziwego, tradycyjnego klimatu polskiej wsi.

Gmina znajduje się na Równinie Łukowskiej, co nadaje jej charakterystyczny, płaski krajobraz z mozaiką pól uprawnych i lasów. Bliskość granicy z Białorusią nadaje temu miejscu specyficzny, przygraniczny charakter, co widać w wielokulturowości regionu i jego historii. Wieś Leśna Podlaska (dawniej miasto), będąca siedzibą władz gminy, stanowi centrum administracyjne i kulturalne tej okolicy. Klimat gminy jest umiarkowany, z typowymi dla tego regionu ciepłymi latami i mroźnymi zimami, co czyni ją atrakcyjną zarówno dla rolnictwa, jak i turystyki sezonowej. Leży nad rzeką Klukówką, dopływem Krzny.

W latach 1975-1998 gmina położona była w ówczesnym województwie białkopodlaskim. Jej obszar wynosi 98,22 km², sąsiaduje z gminami: Biała Podlaska, Janów Podlaski, Konstantynów oraz z województwem mazowieckim, poprzez granicę z gminą Stara Kornica i Huszlew. Siedzibą gminy jest Leśna Podlaska, oddalona o około 15 km od miasta Biała Podlaska. Na jej terenie znajduje się 17 miejscowości i 17 sołectw.

Gmina Leśna Podlaska jest domem dla kilku tysięcy mieszkańców, którzy w większości prowadzą tradycyjny styl życia związany z rolnictwem. Społeczność gminy to ludzie przywiązani do swoich korzeni, pielęgnujący tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie. Życie w gminie toczy się w rytmie wyznaczanym przez pory roku i prace polowe. Mieszkańcy są również aktywnie zaangażowani w lokalne inicjatywy kulturalne i społeczne, co sprawia, że gmina ta tętni życiem i ma silną tożsamość lokalną.

Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie. Dominują tu uprawy zbóż, warzyw oraz hodowla bydła i trzody chlewnej. Rolnictwo jest tu prowadzone przez niewielkie gospodarstwa, często w sposób ekologiczny, co wynika z tradycji przekazywanych w rodzinach rolniczych od pokoleń. W ostatnich latach coraz większego znaczenia nabiera agroturystyka, która przyciąga turystów z miast, pragnących odpocząć od zgiełku wsi i doświadczyć życia na wsi. Gmina stawia na rozwój tego sektora, wspierając lokalne gospodarstwa agroturystyczne oraz promując turystykę pieszą i rowerową. Mimo wiejskiego charakteru, gmina Leśna Podlaska posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę, która zapewnia mieszkańcom podstawowe usługi. W gminie funkcjonują szkoły, przedszkola, ośrodek zdrowia oraz sklepy. Infrastruktura drogowa umożliwia sprawną komunikację z większymi ośrodkami miejskimi, choć komunikacja publiczna jest ograniczona, co sprzyja zachowaniu kameralnego charakteru miejscowości. Mieszkańcy, korzystając z możliwości, jakie daje współczesna technologia, łączą tradycyjny styl życia z nowoczesnymi udogodnieniami.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Kultura w gminie Leśna Podlaska jest silnie związana z jej historią i tradycjami religijnymi. Najważniejszym obiektem kulturowym i religijnym jest rzymskokatolicka parafia Narodzenia NMP z Bazyliką św. Piotra i św. Pawła - Sanktuarium Matki Bożej Leśniańskiej, które przyciąga pielgrzymów z całej Polski. Klasztor pauliński, w którym znajduje się sanktuarium, jest nie tylko miejscem modlitwy, ale również cennym zabytkiem architektury sakralnej. W jego wnętrzach można podziwiać liczne dzieła sztuki sakralnej, a także poczuć atmosferę duchowości, która od wieków towarzyszy temu miejscu.

Oprócz sanktuarium, na terenie gminy znajduje się wiele innych zabytków, takich jak kaplice i krzyże przydrożne, będące świadectwem religijności mieszkańców oraz bogatej historii regionu. W okolicznych lasach i na polach można znaleźć miejsca sprzyjające kontemplacji i refleksji, które od lat przyciągają ludzi poszukujących spokoju i duchowego odrodzenia.

Gmina Leśna Podlaska to również miejsce o dużych walorach przyrodniczych. Lasy, które pokrywają znaczną część gminy, stanowią doskonale miejsce do spacerów, obserwacji przyrody oraz zbierania grzybów. Malownicze krajobrazy, bogactwo flory i fauny oraz czyste powietrze sprawiają, że jest to idealne miejsce do wypoczynku na łonie natury. Turystyka piesza i rowerowa rozwija się tu coraz prężniej, przyciągając zarówno mieszkańców pobliskich miast, jak i turystów z dalszych zakątków Polski.

Gmina Leśna Podlaska to miejsce, które łączy w sobie tradycję i nowoczesność. Jest to region, gdzie czas płynie wolniej, a ludzie żyją w zgodzie z naturą i odwiecznymi zasadami. Piękne krajobrazy, bogata historia oraz silna tożsamość lokalna sprawiają, że gmina ta jest miejscem wyjątkowym, dla tych, którzy poszukują spokoju, bliskości natury i prawdziwej, wiejskiej atmosfery. To gmina, która zachowuje swoje tradycje, a jednocześnie otwiera się na nowe możliwości, stając się miejscem przyjaznym zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

Dane statystyczne gminy Leśna Podlaska przedstawione są w tabeli nr 1.

Tabela nr 1 Sołectwa i ich powierzchnie

L.p.	Obręby ewidencyjne	Powierzchnia
		ha
1	2	3
1	Bordziłówka Nowa	157,31
2	Bordziłówka Stara	660,12
3	Bukowice	447,84
4	Bukowice-Kolonia	456,23
5	Droblin	761,85
6	Jagodnica	337,66
7	Klukowszczyzna	252,98
8	Leśna Podlaska	443,94
9	Ludwinów	478,13
10	Mariampol	306,65
11	Nosów	721,51
12	Nosów-Kolonia	829,84
13	Ossówka	824,49
14	Witulín	985,16
15	Witulín-Kolonia	709,84
16	Worgule	1157,38
17	Zaberbecze	291,06
	Razem	9821,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska



Rys. nr 1 Podział gminy Leśna Podlaska na obręby

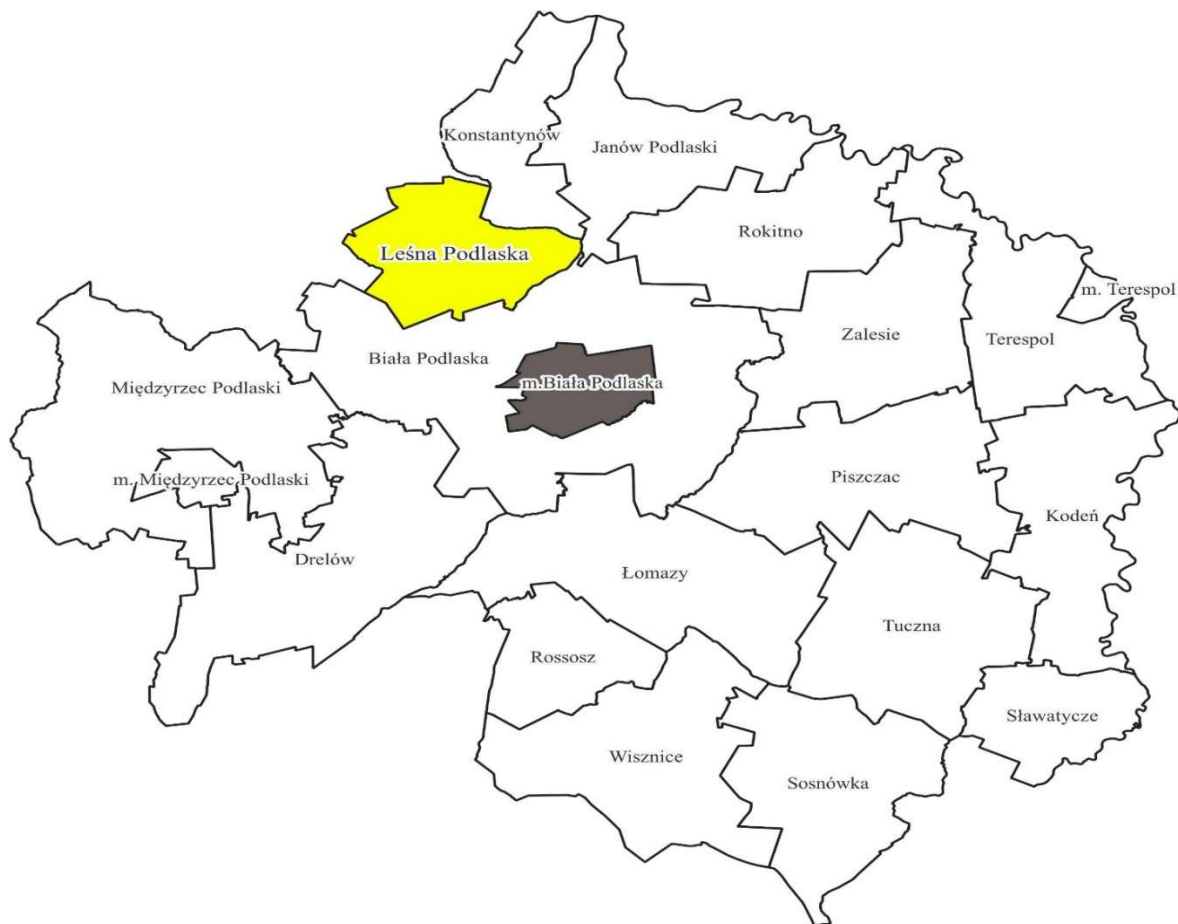
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGIB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Legenda

Gmina Leśna Podlaska

Rys. nr 2 Usytuowanie gminy Leśna Podlaska na tle powiatu białskiego

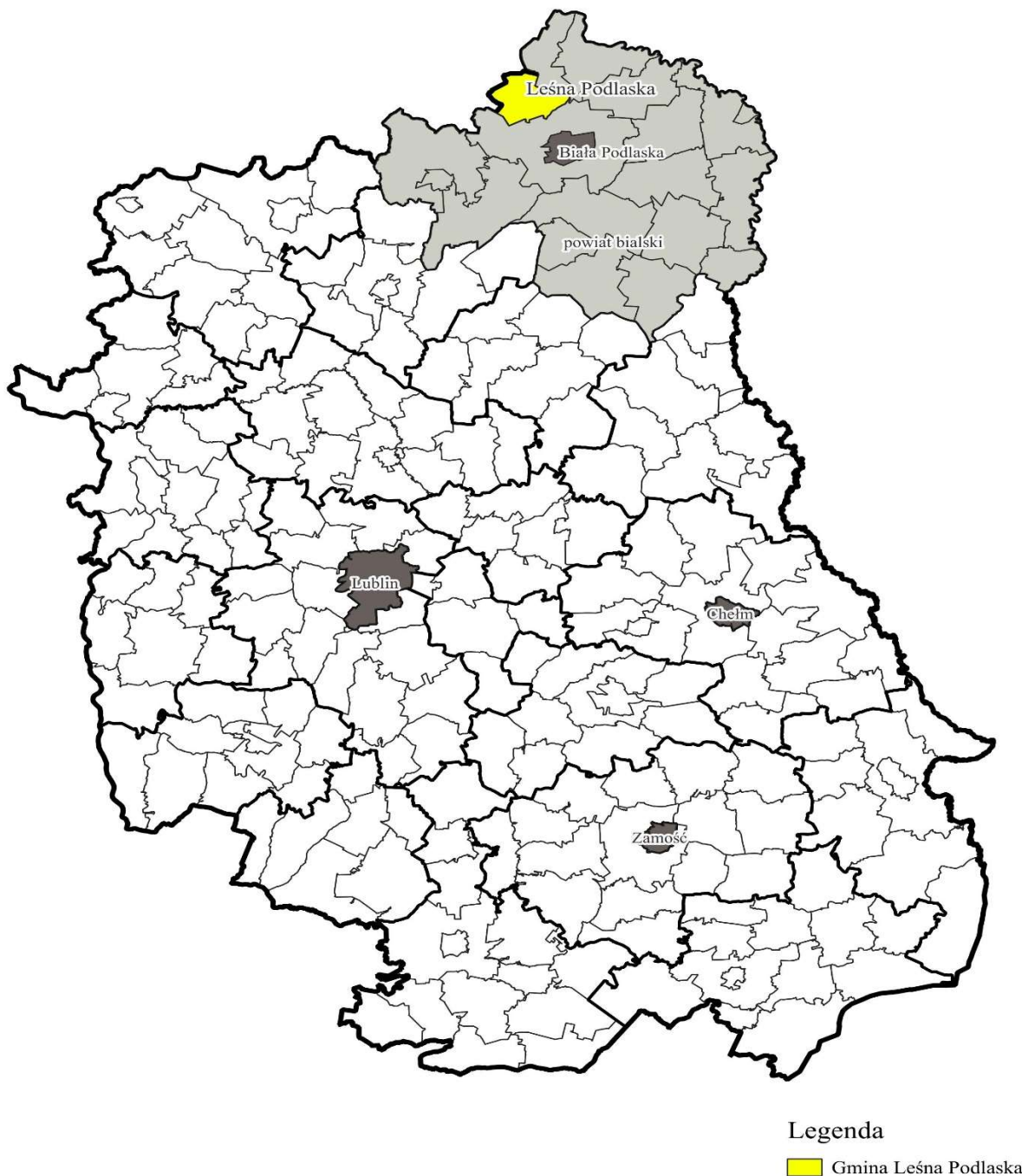
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 3 Usytuowanie gminy Leśna Podlaska na tle województwa lubelskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGIB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Z opracowania na terenie Gminy Leśna Podlaska wyłączone zostały grunty, takie jak zwarte kompleksy leśne oraz zwarte tereny zabudowane. Wyłączenia te mają na celu precyzyjne skoncentrowanie się na gruntach użytkowych oraz rolnych, co jest kluczowe dla analizy i planowania przestrzennego.

Zwarte kompleksy leśne: Zajmują one łącznie około 18,45 km² powierzchni gminy. Są to obszary, które nie są przedmiotem intensywnej działalności gospodarczej, lecz pełnią istotne funkcje ekologiczne i rekreacyjne.

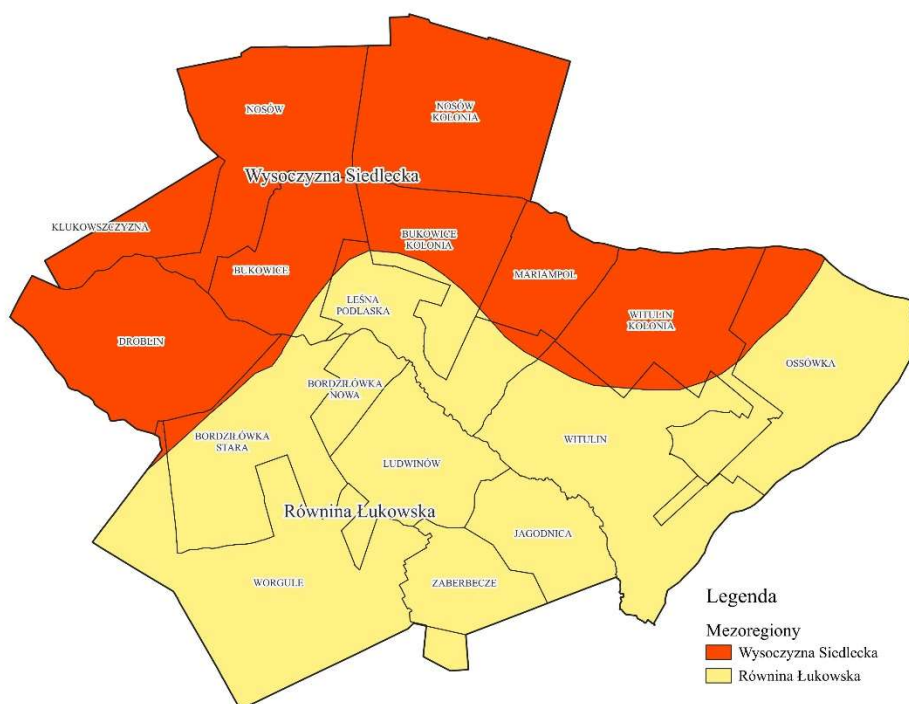
Zwarte tereny zabudowane: Obejmują one około 7,89 km² powierzchni gminy, w tym obszary mieszkalne, komercyjne oraz infrastrukturalne.

Podsumowując, ogólna powierzchnia gruntów będących przedmiotem opracowania wynosi: 71,89 km².

2.1.2 Warunki naturalne i ukształtowanie terenu

Gmina Leśna Podlaska leży w pasie nizin środkowopolskich, w makroregionie Nizina Południowopodlaska, przy czym dzieli się na mezoregiony:

- Równinę Łukowską (południowo-wschodnia część gminy)
- Wysoczyznę Siedlecką (północno-zachodnia część gminy)



Rys. nr 4 Podział gminy wg. Mezoregionów

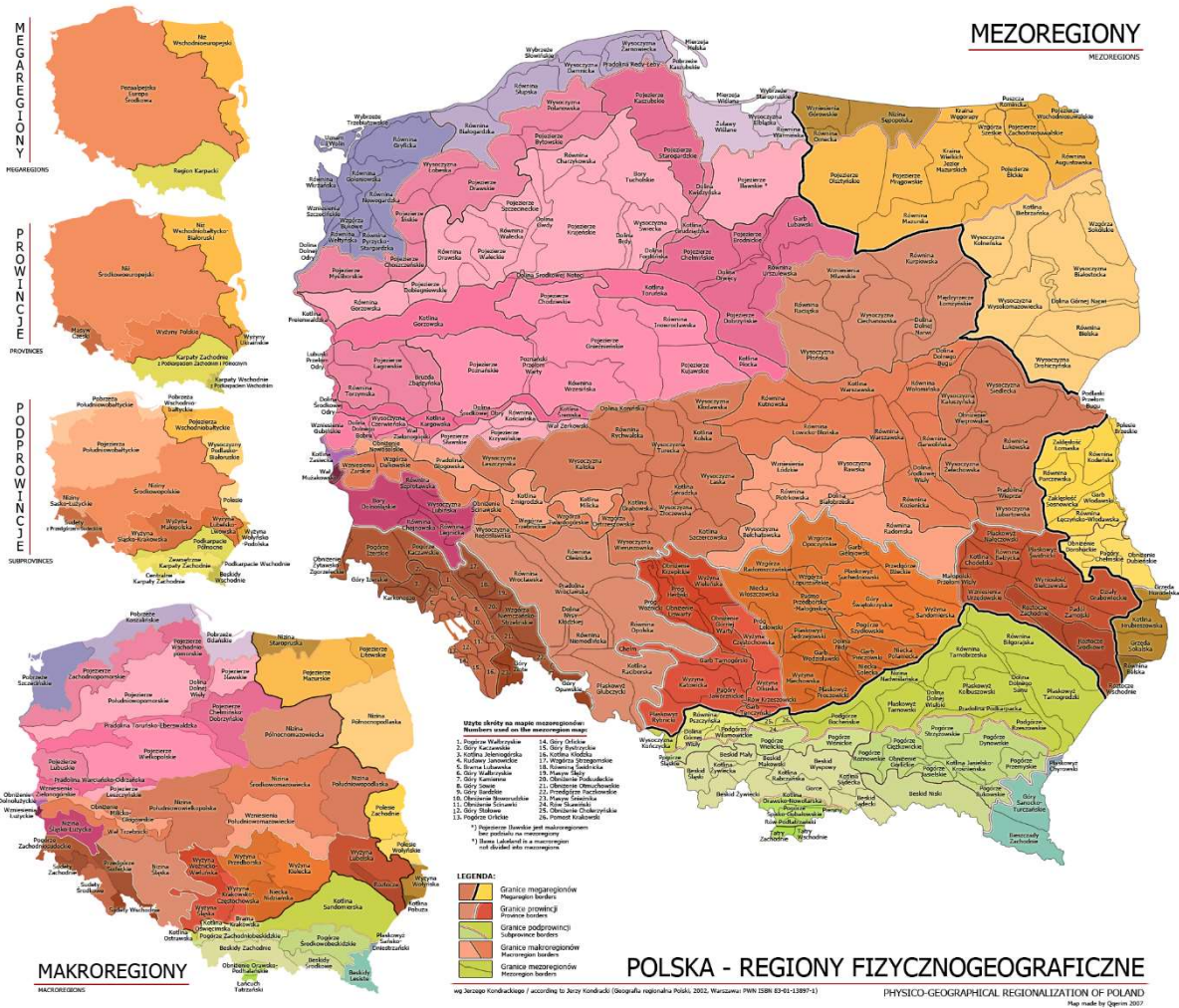
Źródło: www.geoportal.gov.pl

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 5 Podział gminy wg. Mezoregionów

Źródło: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7c/Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png

Strukturalną jednostką geologiczno-tektoniczną jest tu platforma wschodnioeuropejska, na której zachodnim krańcu położony jest obszar gminy. Drugorzędną jednostką geologiczną jest obniżenie podlaskie, będące płytkim rowem tektonicznym o kierunku równoleżnikowym. Na powierzchni platformy, zbudowanej z osadów ery paleozoicznej, mezozoicznej i kenozoicznej, leżą osady o grubości od 1000 do ponad 2500 metrów. Występują tu skały osadowe różnych okresów geologicznych, takie jak piaskowce i iłowce kambry oraz skały węglanowe jury i kredy. Na tych złożach osadowych zalegają utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe, składające się głównie z glin zwałowych, osadów piaszczysto-żwirowych, ilów, mułków, piasków i torfów.

Teren gminy Leśna Podlaska był podczas zlodowaceń południowopolskich i środkowopolskich w zasięgu lądolodów, co miało istotny wpływ na jej rzeźbę powierzchni. Dzisiejszą rzeźbę terenu kształtowały zdarzenia z okresu zlodowaceń środkowopolskich, co przyczyniło się do powstania obszaru o zróżnicowanym ukształtowaniu, głównie równinno-falistym, ze słabo rozwiniętą siecią dolinną. Wysokości terenu wahały się od 142,7 do 168,8 m n.p.m., a deniwelacje od kilku do kilkunastu metrów. Obszar ten jest bogaty w różnorodne

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

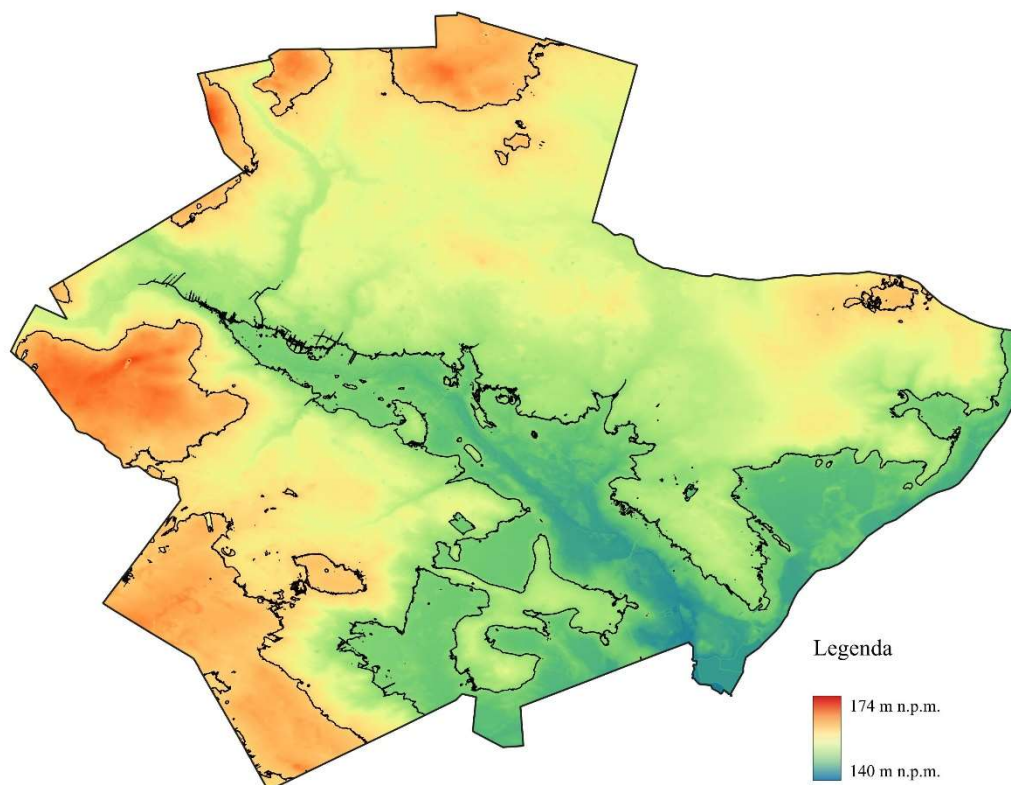
ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

formy rzeźby terenu, takie jak moreny czołowe, moreny denne, sandry, doliny rzeczne oraz pagórki kemowe o płaskich wierzchołkach i stromych stokach. Na obszarach powytopiskowych, sandrowych i moreny dennej można spotkać oczka polodowcowe, które są formami zanikającymi, często stanowiącymi małe zagłębienia bezodpływowe.

Ogólnie rzecz biorąc, obszar gminy Leśna Podlaska charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu oraz bogactwem form geomorfologicznych, które są wynikiem działań lodowców i procesów fluwioglacjalnych.



Rys. nr 6 Ukształtowanie powierzchni

Źródło: www.geoportal.gov.pl

2.1.3 Budowa geologiczna i surowce naturalne

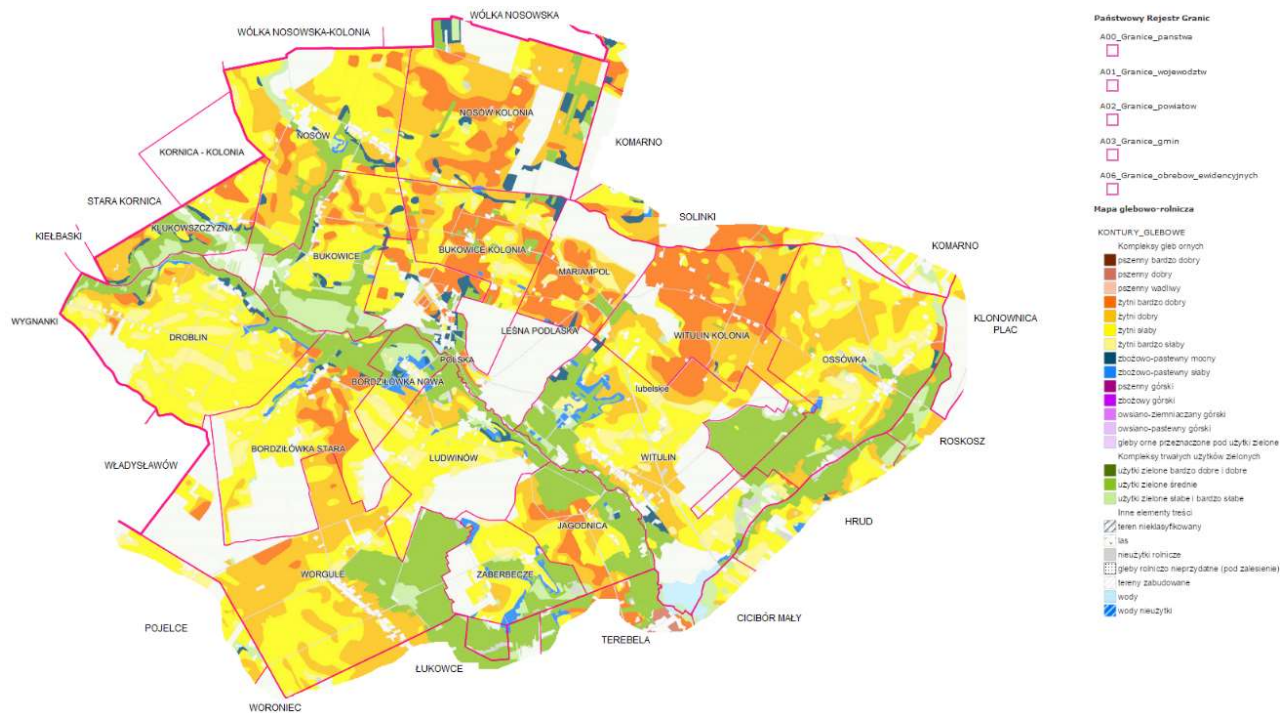
Obszar gminy Leśna Podlaska leży w obrębie obniżenia podlaskiego, będącego częścią południowo-zachodniej części platformy wschodnioeuropejskiej. Najstarszą formację geologiczną na tym obszarze stanowią osady plejstoceńskie, w tym gliny zwałowe, piaski oraz żwiry lodowcowe. Podłoże paleogenu jest przykryte przez zwarte osady czwartorzędowe o miąższości około 50 metrów. Lokalnie te osady są nadbudowane przez piaski eoliczne na obszarach wyniesionych, natomiast doliny rzeczne i obniżenia terenu wypełniają piaski rzeczne, namuły i torfy (Rys. nr 7)

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

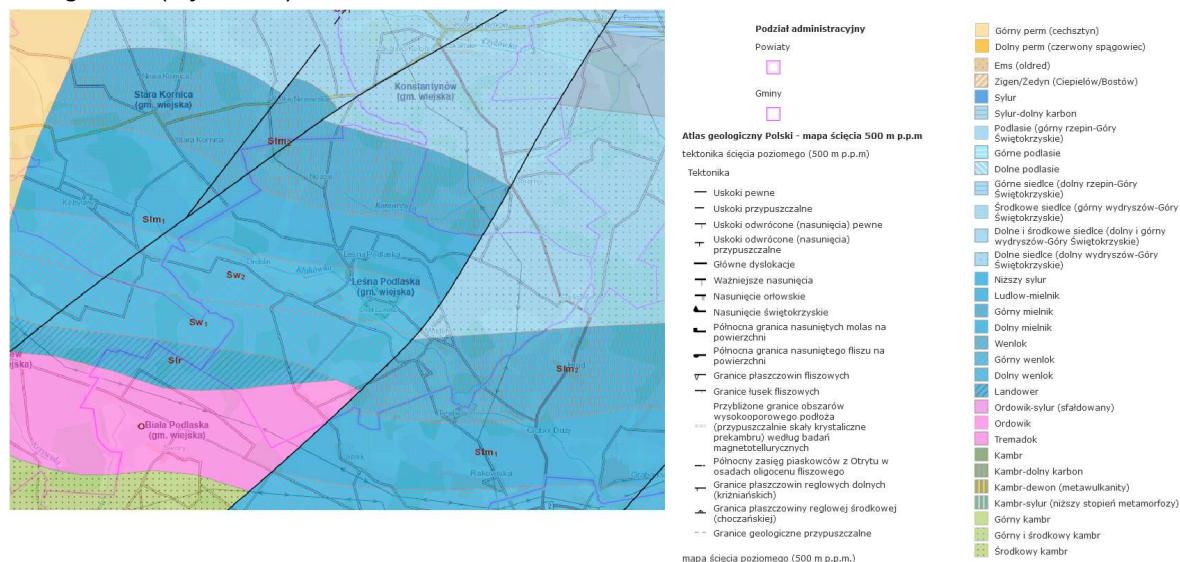
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 7 Budowa geologiczna i surowce naturalne

Źródło: www.geoportal.pl

Dominującą grupę surowców stanowi grupa surowców okruchowych, takich jak glina zwałowa, piaski i żwiry. Na obszarze gminy, w niewielkich wyrobiskach, można spotkać pozostałości wyrobisk o charakterze nieplanowanym. Największy rejon występowania gliny zwałowej ciągnie się od Klukowszczyzny po Ossówkę, natomiast piaski i żwiry znajdują się głównie w okolicy Droblina, Ossówki, Ludwinowa, Witulina oraz w pasie między Droblinem a Worgulami (Rys. nr 8).



Rys. nr 8 Surowce naturalne

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Mapy-geologiczne>

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.1.4 Warunki klimatyczne

Zgodnie z klasyfikacją klimatyczną województwa lubelskiego, obszar gminy Leśna Podlaska należy do Bialsko-Łukowskiej dziedziny klimatycznej i jest jednym z najchłodniejszych regionów województwa. Na teren gminy wpływają cechy ostrego klimatu kontynentalnego, co objawia się m.in. dużą amplitudą temperatur rocznych (od +30 do -30°C) oraz umiarkowaną ilością opadów.

Podstawowe parametry klimatyczne dla gminy Leśna Podlaska są następujące:

- okres wegetacji roślin trwa od 205 do 220 dni;
- początek okresu wegetacyjnego przypada na 5-7 kwietnia;
- zakończenie okresu wegetacyjnego następuje pod koniec października;
- prace polowe rozpoczynają się w pierwszej dekadzie kwietnia;
- średni czas trwania zimy wynosi 108-110 dni;
- średnia liczba dni z temperaturą ujemną w ciągu roku to 110,5.

Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze gminy wynosi 8,4°C. Najniższą średnią temperaturę notuje się w styczniu (-2,4°C), podczas gdy najwyższą w lipcu (19,3°C). Średnia temperatura lat (czerwiec-sierpień) wynosi 18,4°C. Amplituda temperatur ekstremalnych w badanym okresie (1991-2020) wynosiła 64,3°C, przy najniższej temperaturze -28,1°C w styczniu 2010 roku i najwyższej 36,2°C w sierpniu 2015 roku.

Średnia prędkość wiatru to 3,5 m/s, z przewagą wiatrów z sektora zachodniego (północny-zachód, zachód, południowy-zachód). Średnia roczna suma opadów wynosi około 455 mm, co plasuje ją wśród niższych wartości w Polsce. Najmniejsze opady notuje się w styczniu (29,9 mm) i w miesiącach zimowych (grudzień-luty - 89,8 mm), zaś największe w maju (60,5 mm) oraz w miesiącach wiosennych (marzec-maj - 126,6 mm). Okres wegetacji charakteryzuje się opadami na poziomie około 301,9 mm.

2.1.5 Demografia gminy i ludność rolnicza

Obszar Gminy Leśna Podlaska zamieszkiwany jest przez zróżnicowaną populację, której struktura demograficzna wpływa na rozwój społeczny i gospodarczy regionu. Demografia gminy jest istotnym elementem planowania przestrzennego oraz rozwoju infrastruktury, gdyż pozwala na lepsze dostosowanie usług publicznych do potrzeb mieszkańców.

Poniżej przedstawiono zestawienie demograficzne poszczególnych miejscowości gminy Leśna Podlaska, uwzględniające liczbę mieszkańców oraz odsetek ludności rolniczej (Tabela nr 2):

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 2 Liczba ludności

Lp.	Sołectwo	Kobiety			Mężczyźni			Razem	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
		do 18 lat	18-60 lat	powyżej 60 lat	do 18 lat	18-60 lat	powyżej 60 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	<i>Bordziłówka Nowa</i>	24	54	20	24	52	11	185	117,60
2	<i>Bordziłówka Stara</i>	31	77	30	32	99	17	286	43,33
3	<i>Bukowice</i>	16	34	19	11	43	7	130	29,03
4	<i>Bukowice-Kolonia</i>	10	51	28	22	66	13	190	41,65
5	<i>Droblin</i>	36	99	42	34	133	26	370	48,57
6	<i>Jagodnica</i>	4	27	9	9	31	5	85	25,17
7	<i>Klukowszczyzna</i>	2	14	11	6	23	6	62	24,51
8	<i>Leśna Podlaska</i>	87	261	140	75	289	68	920	207,24
9	<i>Ludwinów</i>	11	30	18	8	46	5	118	24,68
10	<i>Mariampol</i>	3	7	8	1	22	6	47	0,15
11	<i>Nosów</i>	24	54	20	24	52	11	326	45,18
12	<i>Nosów-Kolonia</i>	2	20	11	7	27	9	76	9,16
13	<i>Ossówka</i>	35	137	49	33	133	27	414	50,21
14	<i>Witulin</i>	29	95	47	32	122	32	357	36,24
15	<i>Witulin-Kolonia</i>	17	48	31	17	73	21	207	29,16
16	<i>Worgule</i>	20	85	45	27	95	26	298	25,75
17	<i>Zaberbecze</i>	9	39	12	18	36	6	120	41,23
	<i>Ogółem</i>	360	1132	540	380	1342	296	4191	42,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

Analizując strukturę demograficzną gminy Leśna Podlaska, można zauważyć, że największą miejscowością pod względem liczby mieszkańców jest Leśna Podlaska, która pełni funkcję siedziby gminy i liczy około 920 mieszkańców. Jest to centrum administracyjne, kulturalne i usługowe regionu, gdzie znajduje się większość instytucji publicznych oraz placówek oświatowych.

Miejscowości takie jak Ossówka, Droblin oraz Witulin również mają znaczącą liczbę mieszkańców, co sprawia, że są ważnymi ośrodkami życia społecznego i gospodarczego gminy. Z kolei najmniejsze miejscowości, takie jak Mariampol i Klukowszczyzna, charakteryzują się wysokim odsetkiem ludności rolniczej, co wskazuje na ich silne powiązanie z działalnością rolniczą.

Odsetek ludności rolniczej w poszczególnych miejscowościach waha się od 55% w Leśnej Podlaskiej do 85% w Worgulach. Wysoki odsetek ludności rolniczej w mniejszych miejscowościach odzwierciedla ich dominującą funkcję rolniczą, podczas gdy większe miejscowości, takie jak Leśna Podlaska, mają bardziej zróżnicowaną strukturę zawodową mieszkańców.

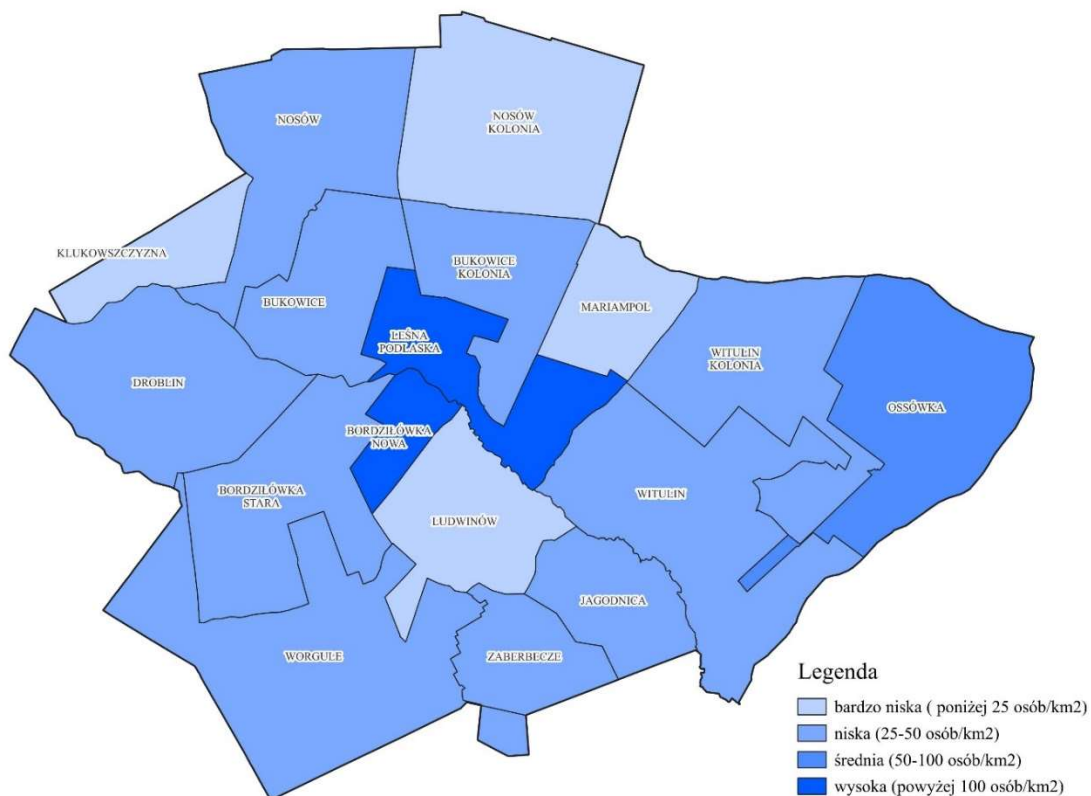
Demografia gminy Leśna Podlaska jest, zatem zróżnicowana, co wynika z różnorodności funkcji pełnionych przez poszczególne miejscowości. Mniejsze miejscowości są w dużej mierze zależne od rolnictwa, podczas gdy większe oferują szerszy wachlarz usług i możliwości zatrudnienia poza sektorem rolniczym. To zróżnicowanie wpływa na planowanie i rozwój infrastruktury gminy, co pozwala na lepsze dostosowanie do potrzeb jej mieszkańców.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 9 Gęstość zaludnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

2.1.6 Tereny zabudowane

Budownictwo mieszkaniowe w gminie Leśna Podlaska obejmuje głównie obszary centralne poszczególnych miejscowości oraz tereny przyległe do głównych dróg komunikacyjnych. Dominuje tu zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, charakteryzująca się niską intensywnością oraz rozproszonym układem przestrzennym. Istniejąca zabudowa koncentruje się w miejscowościach takich jak Leśna Podlaska, Bukowice, Bukowice-Kolonia, Ossówka, Witulin i Nosów. Plany rozwoju przestrzennego gminy przewidują rozbudowę terenów mieszkaniowych w miejscowościach Leśna Podlaska, Bukowice i Bukowice-Kolonia, które mają zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na nowe domy jednorodzinne. Nowe tereny budowlane są wyznaczane w obrębie istniejących struktur osadniczych, z naciskiem na zapewnienie odpowiedniego dostępu do infrastruktury technicznej i usług publicznych. Przewidywany zasięg budownictwa planowanego obejmuje również tereny przyległe do istniejącej zabudowy, z uwzględnieniem potencjalnych przeszkód wynikających z ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

Rozwój terenów zabudowanych w gminie napotyka na pewne wyzwania, które zostały zidentyfikowane w raportach i programach ochrony środowiska. Kluczowym wyzwaniem jest potrzeba ochrony terenów rolniczych oraz zarządzanie rosnącym zagęszczeniem zabudowy przy jednoczesnym zachowaniu walorów przyrodniczych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Dodatkowo, infrastruktura techniczna wymaga modernizacji, co wiąże się z koniecznością znacznych nakładów finansowych.

W gminie obowiązują regulacje dotyczące ochrony krajobrazu i zachowania regionalnej architektury, szczególnie w kontekście zabudowy historycznej i tradycyjnych układów przestrzennych. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska, istotne jest zachowanie spójności architektonicznej nowych inwestycji z istniejącą zabudową oraz ochrona walorów krajobrazowych, w tym ochrona przyrody i miejsc o znaczeniu kulturowym, jak Sanktuarium Matki Bożej Leśniańskiej.

Gmina Leśna Podlaska, mimo ogólnej tendencji spadku liczby ludności, przyciąga nowych mieszkańców dzięki bliskości większych ośrodków miejskich oraz spokojnemu charakterowi wiejskiemu. Prognozy demograficzne wskazują na potrzebę kontynuacji rozwoju zabudowy mieszkaniowej, szczególnie w kontekście wzrostu atrakcyjności gminy, jako miejsca zamieszkania dla osób pragnących osiedlić się poza miastem.

Gmina aktywnie realizuje inwestycje mające na celu rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, w tym modernizację dróg, rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych. Ważnym elementem planów inwestycyjnych jest rozwój odnawialnych źródeł energii, co ma przyczynić się do zwiększenia efektywności energetycznej gminy oraz poprawy, jakości życia mieszkańców.

W gminie Leśna Podlaska funkcjonuje kilka obiektów związanych z obsługą rolnictwa, które odgrywają kluczową rolę w lokalnej gospodarce wiejskiej, m.in.:

- Tartaki w miejscowościach: Leśna Podlaska, Bukowice, Bukowice – Kolonia, Droblin, Witulín, Ossówka,
- Magazyn paszowy w Leśnej Podlaskiej,
- Młyn w miejscowości Nosów,
- Piekarnia w Leśnej Podlaskiej,
- Gorzelnia - Podlaskie Gorzelnie „SURWIN” Sp. z o.o. – Zakład w Witulínie.

Istnieje wiele obiektów użyteczności publicznej oraz inwestycji:

- Boisko i plac zabaw w miejscowości Leśna Podlaska,
- Świetlice wiejskie zlokalizowane w większości większych miejscowości gminy, w tym w Leśnej Podlaskiej, Bukowicach, Witulínie, Nosowie, Worgulach, Starej Bordziłówce, Droblínie, Ossówce, Ludwinowie, Witulínie – Kolonii i Zaberbeczu,
- Remizy strażackie w Leśnej Podlaskiej, Witulínie, Worgulach, Droblínie,
- Hala sportowa w miejscowości Leśna Podlaska,
- Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Leśnej Podlaskiej,
- Hydrofornia obsługująca gminę, zlokalizowana w centralnej części Leśnej Podlaskiej,
- Sklepy spółdzielni „Leśniánka” zlokalizowane w Leśnej Podlaskiej, Witulínie, Bordziłówce Starej, Nosowie i Ossówce,
- Parking przy cmentarzu w Leśnej Podlaskiej,
- Przedszkole w Leśnej Podlaskiej,
- Zespół Placówek Oświatowych im. Żołnierzy mjr. „Zenona” w Leśnej Podlaskiej,
- Farmy fotowoltaiczne w Nosowie i Witulínie,

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy,
- Wyremontowane drogi powiatowe na odcinkach Leśna Podlaska – Nosów, Witulin – Terebela i Worgule,
- Wyremontowane drogi gminne w miejscowościach Ossówka, Bukowice, Bordziłówka Stara, Ludwinów.
- W planie remont dróg gminnych Ludwinów – Worgule i Leśna Podlaska – Nosów Kolonia.

Aktualnie trwają prace nad budową:

- Przedszkola ze żłobkiem w Leśnej Podlaskiej,
- Remizy strażackiej w Bordziłówce Starej.

Planowane są kolejne inwestycje:

- Rewitalizacja parku obok szkoły i klasztoru w Leśnej Podlaskiej,
- Budowa stadionu w Leśnej Podlaskiej,
- Budowa farmy wiatrowej w Worgulach,
- Remont części „starej szkoły” przy klasztorze w Leśnej Podlaskiej,
- Biogazownia w Witulinie,
- Farma wiatrowa w Worgulach,
- Rozbudowa istniejących stawów przy klasztorze. Stawy będą pełniły jednocześnie rolę zbiornika retencyjnego przy rzece Klukówce w Leśnej Podlaskiej,
- Przebudowa ulicy Białskiej wraz z budową ronda w Leśnej Podlaskiej,
- Remont dróg gminnych w miejscowościach Worgule, Leśna Podlaska, Nosów – Kolonia, a także kontynuacja remontu dróg w miejscowości Ludwinów.

W zakresie terenów zabudowanych, gmina wdraża zasady ochrony przeciwpożarowej oraz obrony cywilnej, uwzględniając specyfikę zabudowy wiejskiej i rozproszonego układu osadniczego. Dokumenty planistyczne przewidują utrzymanie odpowiednich odległości między zabudowaniami oraz zapewnienie dostępności do dróg ewakuacyjnych i punktów wodnych do celów przeciwpożarowych.

2.1.7 Istniejące opracowania planistyczne

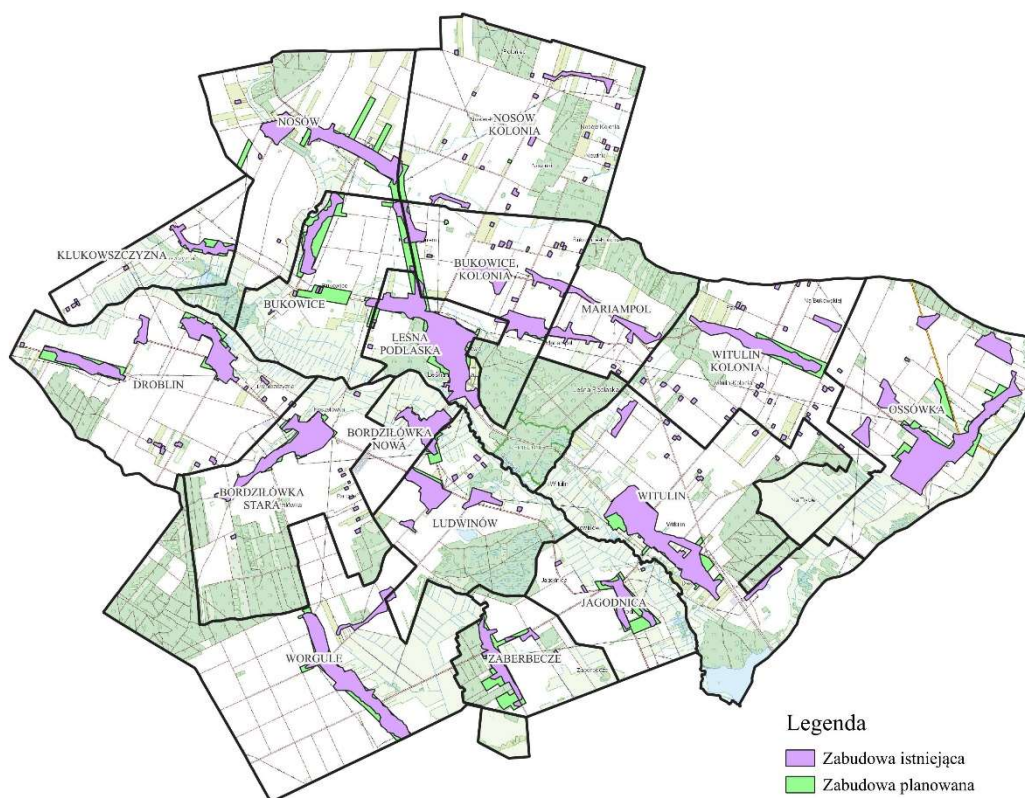
Planowanie przestrzenne jest kluczowym elementem zarządzania rozwojem gminy, mającym na celu racjonalne kształtowanie przestrzeni, z uwzględnieniem potrzeb społecznych, gospodarczych i ekologicznych. Gmina Leśna Podlaska posiada opracowania planistyczne, które regulują zagospodarowanie jej terenu. W niniejszym rozdziale omówiono istniejące dokumenty planistyczne oraz ich główne założenia.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 10 Zasięgi budownictwa istniejącego i planowanego

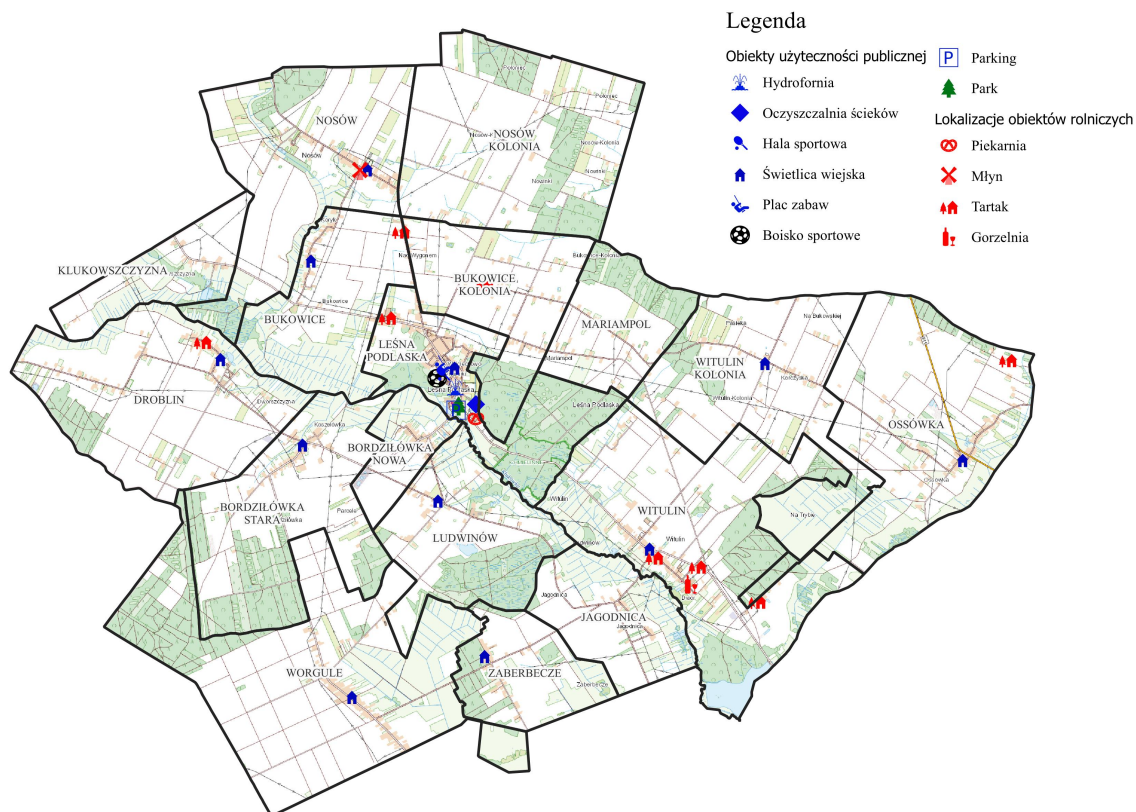
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

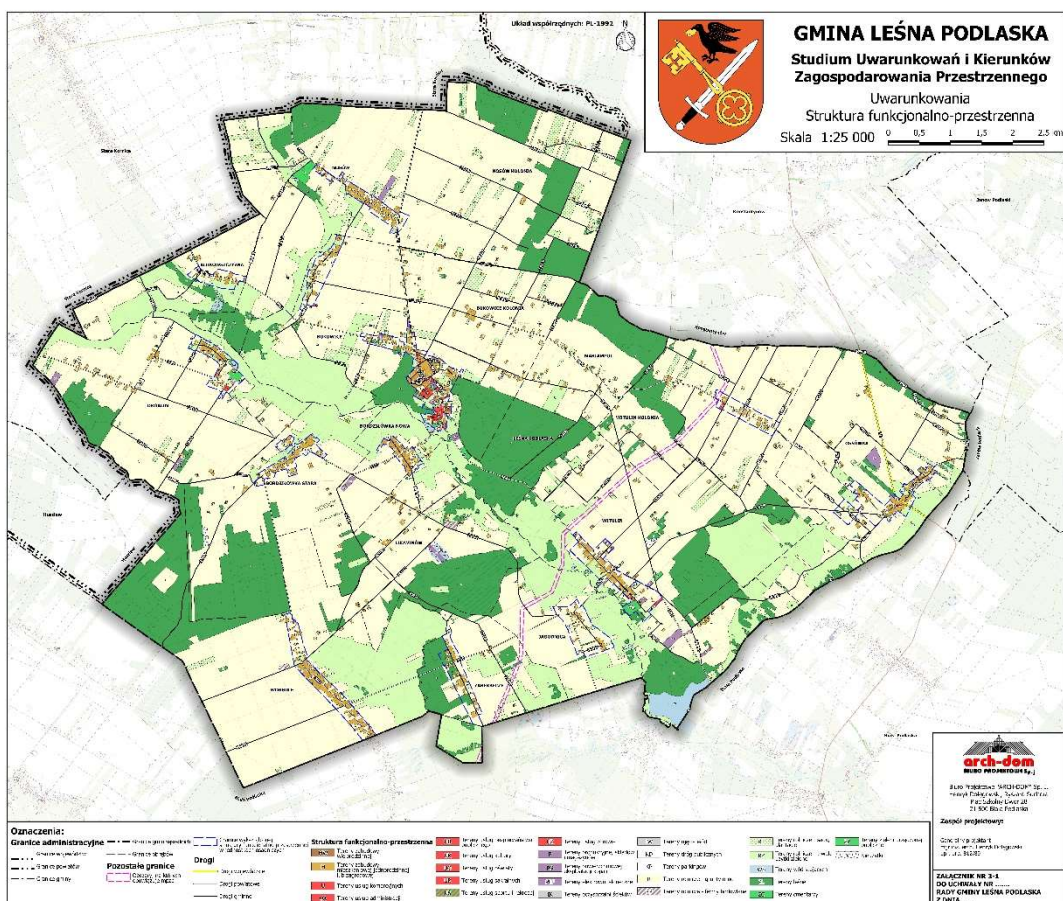
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 11 Lokalizacja obiektów użyteczności publicznej i obiektów rolniczych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

a. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego:



Rys. nr 12 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Leśna Podlaska jest podstawowym dokumentem planistycznym, przyjętym uchwałą Nr XLII/266/2023 Rady Gminy Leśna Podlaska w dniu 10 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Leśna Podlaska, który określa politykę przestrzenną gminy. Dokument ten uwzględnia zarówno uwarunkowania zewnętrzne, jak i wewnętrzne, wpływające na rozwój przestrzenny gminy. W szczególności studium identyfikuje:

- Obszary funkcjonalne o różnym przeznaczeniu (mieszkalnictwo, usługi, przemysł, rolnictwo).
- Korytarze ekologiczne oraz tereny o szczególnych walorach przyrodniczych.
- Główne osie komunikacyjne i ich wpływ na układ przestrzenny gminy.
- Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej, w tym zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną oraz sieci telekomunikacyjne.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Kierunki planu:

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Leśna Podlaska przewiduje:

- zrównoważony rozwój: Wsparcie dla rozwoju mieszkalnictwa, usług i przemysłu, przy jednoczesnej ochronie środowiska i zapewnieniu wysokiej, jakości życia mieszkańców,
- poprawę infrastruktury: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej w celu zwiększenia jej dostępności i niezawodności,
- ochronę przyrody, zachowanie i ochrona terenów przyrodniczo cennych oraz promowanie działań proekologicznych,
- estetykę i funkcjonalność t.j. dbałość o estetykę i funkcjonalność przestrzeni publicznych, w tym rozwój zieleni miejskiej i terenów rekreacyjnych.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Leśna Podlaska jest kluczowym narzędziem w rękach lokalnych władz, umożliwiającym realizację polityki przestrzennej gminy. Dzięki szczegółowym ustaleniom dotyczącym przeznaczenia terenów, zasad zabudowy oraz ochrony środowiska, plan ten pozwala na zrównoważony rozwój gminy, zapewniając jednocześnie wysoką, jakość życia mieszkańców oraz ochronę zasobów naturalnych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.2 GOSPODARKA GRUNTAMI

2.2.1 Struktura użytkowania gruntów

Struktura użytkowania gruntów w gminie Leśna Podlaska odzwierciedla różnorodność sposobów zarządzania ziemią. Gmina jest podzielona na sołectwa, z których każde charakteryzuje się specyficznym rozkładem użytkowania gruntów. Do najważniejszych kategorii należą grunty rolne, grunty leśne, grunty zabudowane i zurbanizowane, grunty pod wodami oraz grunty nieużytków.

Grunty rolne dominują w strukturze użytkowania, zwłaszcza grunty orne. Przykładowo, w sołectwie Nosów Kolonia grunty orne zajmują 620,5954 ha, co stanowi 74,79% powierzchni sołectwa. W innych sołectwach, takich jak Ossówka i Witulin, również zauważalna jest wysoka dominacja gruntów orných, odpowiednio 69,17% i 52,63%.

Grunty leśne mają istotne znaczenie dla środowiska gminy. Sołectwa Bordziłówka Stara i Leśna Podlaska mają największe udziały w lasach, wynoszące odpowiednio 33,51% i 48,34%. W niektórych sołectwach, takich jak Bordziłówka Nowa i Bukowice, lasy zajmują znacznie mniejszy obszar.

Grunty zabudowane i zurbanizowane są skoncentrowane głównie w centralnych częściach gminy, takich jak sołectwo Leśna Podlaska (14,69%).

Tabela nr 3 Struktura użytkowania gruntów

Lp.	Struktura użytkowania gruntów			Bordziówka Nowa		Bordziówka Stara		Bukowice		Bukowice Kolonia		Droblin		Jagodnica		Klukowszczyzna		Leśna Podlaska		Ludwinów		Mariampol		Nosów	
				ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1	Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	85,0092	54,04	347,2268	52,58	237,1781	52,96	73,5206	16,10	571,323	74,99	183,2847	54,28	134,0677	53,00	111,7142	25,19	235,8031	49,32	181,5722	59,15	460,2222	63,79
2			łąki	32,4478	20,63	33,2007	5,03	143,0933	31,95	0	0,00	54,3732	7,14	114,1829	33,81	60,3195	23,85	17,6504	3,98	50,8942	10,64	0	0,00	69,1141	9,58
3			pastwiska	24,17	15,36	27,6328	4,18	9,6011	2,14	5,5622	1,22	33,7721	4,43	3,5896	1,06	27,4692	10,86	18,0497	4,07	9,0096	1,88	16,6534	5,43	13,7744	1,91
4			sady	0,6681	0,42	2,1731	0,33	8,9485	2,00	2,0318	0,44	2,3225	0,30	2,3265	0,69	0,1867	0,07	4,4834	1,01	1,0132	0,21	1,0069	0,33	37,62	5,21
5			grunty rolne zabudowane	8,0309	5,11	14,5757	2,21	9,8649	2,20	15,349	3,36	20,72	2,72	4,115	1,22	5,8701	2,32	24,9376	5,62	9,8012	2,05	6,388	2,08	17,4931	2,42
6			grunty pod stawami	0,0511	0,03	0,1279	0,02	0,0345	0,01	0	0,00	0	0,00	1,7366	0,51	2,7637	1,09	1,3821	0,31	0	0,00	0	0,00	0,1288	0,02
7			grunty pod rowami	1,3441	0,85	1,0289	0,16	5,0439	1,13	1,0996	0,24	1,5057	0,20	3,0426	0,90	1,2725	0,50	2,235	0,50	2,5533	0,53	0	0,00	1,8611	0,26
8			grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0,6435	0,41	1,0015	0,15	11,351	2,53	1,2156	0,27	1,0021	0,13	0,7368	0,22	0,6286	0,25	3,0858	0,70	3,1805	0,67	1,6448	0,54	2,2229	0,31
9		Razem użytki rolne			152,3647	96,86	426,9674	64,65	414,6944	92,60	98,7788	21,63	685,0186	89,91	313,0174	92,70	232,578	91,95	158,6006	35,76	312,2551	65,31	207,2653	67,52	602,4366
10	Nieużytki			0,2967	0,19	0,2728	0,04	0,5727	0,13	1,1128	0,24	2,8482	0,37	0	0,00	0,3215	0,13	1,4552	0,33	0,9788	0,20	0,2244	0,07	0,614	0,09
11	Razem grunty rolne			152,6614	97,05	427,2402	64,69	415,2671	92,73	99,8916	21,87	687,8668	90,28	313,0174	92,70	232,8995	92,07	159,9558	36,07	313,2339	65,51	207,4897	67,59	63,0506	8,74
12	Grunty leśne	lasy		0	0,00	221,3189	33,51	2,2791	0,51	73,0373	15,99	48,845	6,41	8,6701	2,57	15,4866	6,12	214,3857	48,34	144,9158	30,31	94,5263		80,2451	11,12
13		grunty zadrzewione i zakrzewione		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14	Razem grunty leśne			0	0,00	221,3189	33,51	2,2791	0,51	73,0373	15,99	48,845	11,14	8,6701	2,57	15,4866	6,12	214,3857	48,34	114,9158	24,03	94,5263	30,79	80,2451	11,12
15	Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe		0,0664	0,04	0	0,00	0,4013	0,09	0	0,00	0,0479	0,01	0,1284	0,04	0	0,00	2,1276	0,48	0,3762	0,08	0	0,00	0,2164	0,03
16		tereny przemysłowe		0	0,00	0,6226	0,09	0,4028	0,09	0,0137	0,00	0,7989	0,10	0	0,00	0	0,00	0,9843	0,22		0,00	0	0,00		0,00
17		zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie budowy		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00		0,00	0	0,00		0,00
18		inne tereny zabudowane		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15,6001	3,52	0,2699	0,06	0	0,00	1,1426	0,16
19		tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1,7219	0,39	0	0,00	0	0,00	10,3154	1,43
20		tereny komunikacyjne	drogi	4,4233	2,81	9,341	1,41	13,7107	3,06	9,94	2,18	21,7392	2,85	11,6712	3,46	4,5616	1,80	19,7736	4,46	9,4734	1,98	4,9445	1,61	22,5806	3,13
21	tereny kolejowe		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
22	Razem grunty zabudowane i zurbanizowane			4,4897	2,85	9,9636	1,51	14,5148	3,24	9,9537	2,18	22,586	2,96	11,7996	3,49	4,5616	1,80	65,1451	14,69	10,1195	2,12	4,9445	1,61	34,255	4,75
23	Grunty pod wodami	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,0678	0,01	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,0753	0,02	0	0,00	0,043	0,01
24		grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		0,157	0,10	0	0,00	4,4333	0,99	0	0,00	2,9558	0,39	4,1891	1,24	0	0,00	3,797	0,86	1,3206	0,28	0	0,00	3,0273	0,42
25	Razem grunty pod wodami			0,157	0,10	0	0,00	4,4333	0,99	0,0678	0,01	2,9558	0,39	4,1891	1,24	0	0,00	3,797	0,86	1,3959	0,29	0	0,00	3,0703	0,43
26	Tereny różne			0	0,00	1,9157	0,29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,1282	0,03	8,4572	1,77	0	0,00	0,8843	0,12
	Ogółem			157,3081	100,00	660,4384	100	447,8453	100	456,6545	100	761,8936	100	337,6762	100	252,9477	100	443,5118	100	478,1223	100	306,9605	100	721,5053	100

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Lp.	Struktura użytkowania gruntów			Nosów Kolonia		Ossówka		Witulín		Witulín Kolonia		Worgule		Zaberbecze		RAZEM	
				ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	25	26
27	Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	620,5954	74,79	570,1543	69,17	518,4635	52,63	496,0853	69,89	639,4295	55,25	148,5321	51,05	5614,1819	57,16
28			łąki	6,1505	0,74	104,3249	12,66	123,993	12,59	86,6434	12,21	132,269	11,43	47,3674	16,28	1076,0243	10,95
29			pastwiska	2,9213	0,35	21,3603	2,59	21,756	2,21	18,9325	2,67	96,2167	8,31	19,4849	6,70	369,9558	3,77
30			sady	4,448	0,54	6,5947	0,80	13,2447	1,34	13,6864	1,93	0,7475	0,06	0,3052	0,10	101,8072	1,04
31			grunty rolne zabudowane	7,898	0,95	25,4214	3,08	24,8749	2,52	17,6238	2,48	44,9275	3,88	6,9446	2,39	264,8357	2,70
32			grunty pod stawami	0,1097	0,01	0,1264	0,02	34,1422	3,47	0	0,00	0	0,00	0	0,00	40,603	0,41
33			grunty pod rowami	3,2389	0,39	3,7188	0,45	4,9971	0,51	1,7408	0,25	5,9799	0,52	0,6659	0,23	41,3281	0,42
34			grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	1,3479	0,16	9,9366	1,21	9,8657	1,00	0,5366	0,08	2,9264	0,25	1,5217	52,848	52,848	0,54
35			Razem użytki rolne			646,7097	77,93	741,6374	89,98	751,3371	76,26	635,2488	89,49	922,4965	79,71	224,8218	77,27
36	Nieużytki			0,0712	0,01	1,4054	0,17	3,5448	0,36	0,431	0,06	3,8215	0,33	3,2426	1,11	21,2136	0,22
37	Razem grunty rolne			646,7809	77,94	743,0428	90,15	754,8819	76,62	635,6798	89,55	926,318	80,04	228,0644	78,39	7547,4418	76,62
38	Grunty leśne	lasy		169,3657	20,41	59,7149	7,24	184,807	18,76	57,8579	8,15	192,7987	16,66	57,4062	19,73	1625,6603	16,55
39		grunty zadrzewione i zakrzewione		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
40	Razem grunty leśne			169,3657	20,41	59,7149	7,24	184,807	18,76	57,8579	8,15	192,7987	16,66	57,4062	19,73	1631,6603	16,61
41	Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe		0	0,00	0,5463	0,07	0,5603	0,06	0	0,00	0,3286	0,03	0,0447	0,02	4,8441	0,05
42		tereny przemysłowe		0	0,00	0	0,00	1,7641	0,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,5864	0,05
43		zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie budowy		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
44		inne tereny zabudowane		0	0,00	0,0676	0,01	3,8144	0,39	0,5185	0,07	0,1498	0,01	0,2372	0,08	21,8001	0,22
45		tereny rekreacyjno wypoczynkowe		0	0,00	0	0,00	2,291	0,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14,3283	0,15
46		tereny komunikacyjne	drogi	13,6637	1,65	20,8607	2,53	33,8077	3,43	15,7894	2,22	37,7815	3,26	5,1895	259,2516	259,2516	2,64
47			tereny kolejowe	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0	0	0,00
48	Razem grunty zabudowane i zurbanizowane			13,6637	1,65	21,4746	2,61	42,2375	4,29	16,3079	2,30	37,9313	3,28	5,4714	1,88	329,4195	3,35
49	Grunty pod wodami	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,1861	0,00
50		grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		0	0,00	0	0,00	2,1387	0,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	22,0188	0,22
51	Razem grunty pod wodami			0	0,00	0	0,00	2,1387	0,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	22,2049	0,23
52	Tereny różne			0	0,00	0	0,00	1,1028	0,11	0	0,00	0	0,00	0	0,00	12,4882	0,23
	Ogółem			829,8103	100	824,2591	100	985,1679	100	709,8456	100	1157,3766	100	290,942	100	9822,2652	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGİB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Grunty pod wodami stanowią niewielki procent powierzchni gminy, z największym udziałem w sołectwach Witulin (0,99%) i Bukowice (0,39%).

Nieużytki oraz inne kategorie gruntów zagrożonych erozją są omówione w dalszych podrozdziałach.

W strukturze gruntów w gminie Leśna Podlaska zdecydowanie dominują grunty orne. Są one najliczniejsze i zajmują największą powierzchnię w większości miejscowości, stanowiąc od 50% do nawet ponad 70% całkowitej powierzchni użytkowej. Grunty orne są podstawą działalności rolniczej w gminie, co odzwierciedla jej silny charakter rolniczy. Spośród użytków zielonych najmniejszy udział mają grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych. Ich powierzchnia jest bardzo mała, zazwyczaj nie przekracza 1% całkowitej powierzchni użytkowej w każdej z miejscowości. Te grunty są obecne w minimalnych ilościach i nie odgrywają znaczącej roli w strukturze użytkowania gruntów w gminie.



Rys. nr 14 Nieużytki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGIB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.2.2 Struktura przestrzenna użytków rolnych

Struktura przestrzenna użytków rolnych w gminie Leśna Podlaska odzwierciedla zróżnicowane formy zagospodarowania terenów rolnych, które mają kluczowe znaczenie dla lokalnej gospodarki. Poniższy rozdział szczegółowo analizuje rozkład użytków rolnych oraz główne kierunki produkcji rolnej w poszczególnych obrębach gminy, na podstawie załączonej Tabeli Nr 3.

Analiza struktury użytków rolnych w gminie Leśna Podlaska ukazuje wyraźne zróżnicowanie pomiędzy obrębami w zakresie dominujących typów użytkowania gruntów.

- Grunty orne: Stanowią największy udział w strukturze użytków rolnych, osiągając najwyższe wartości w takich obrębach jak Nosów-Kolonia (95,96% powierzchni użytków rolnych) oraz Mariampol (87,60%). Grunty orne są podstawą działalności rolniczej w gminie, przeznaczone głównie pod uprawy zbóż, roślin okopowych oraz kukurydzy.
- Użytki zielone: Użytki zielone, obejmujące łąki i pastwiska, mają istotny udział w strukturze gruntów w obrębach takich jak Worgule (24,77%) oraz Zaberbecze (30,36%). Są one kluczowe dla produkcji paszowej, zwłaszcza w gospodarstwach specjalizujących się w hodowli bydła.
- Sady: W niektórych obrębach, takich jak Nosów (6,24%) i Nosów-Kolonia (4,4480 ha), sady stanowią zauważalną część użytkowanych gruntów, wskazując na rozwój produkcji sadowniczej, głównie jabłek i innych owoców.
- Grunty rolne zabudowane: Niewielki, ale istotny udział mają grunty rolne zabudowane, szczególnie w obrębach takich jak Leśna Podlaska (13,59%) i Nosów-Kolonia (7,8980 ha), co wskazuje na obecność infrastruktury rolniczej wspierającej produkcję rolną.

Tabela nr 4 Struktura użytków rolnych

L.p.	Obręb	Użytki rolne							Razem	Główne kierunki produkcji rolnej
		grunty orne	użytki zielone	sady	grunty rolne zabudowane	grunty pod stawami	grunty pod rowami	grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Bordziłówka Nowa	85,0095	56,6178	0,6681	8,0309	0,0511	1,3441	0,6435	152,3650	Produkcja paszowa
		55,79	37,16	0,44	5,27	0,03	0,88	0,42	100	
2	Bordziłówka Stara	347,2268	60,8335	2,1731	14,5757	0,1279	1,0289	1,0015	426,9674	Produkcja paszowa
		81,32	14,25	0,51	3,41	0,03	0,24	0,23	100	
3.	Bukowice	237,1781	152,6944	8,9485	9,8649	0,0345	5,0439	11,3510	425,1153	Produkcja paszowa
		55,79	35,92	2,10	2,32	0,01	1,19	2,67	100	
4	Bukowice-Kolonia	73,5206	5,5622	2,0318	15,3490	0	1,0996	1,2156	98,7788	Produkcja paszowa
		74,43	5,63	2,06	15,54	0,00	1,11	1,23	100	
5	Droblin	571,3230	88,1453	2,3225	20,7200	0	1,5057	1,0021	685,0186	Produkcja paszowa
		83,40	12,87	0,34	3,02	0,00	0,22	0,15	100	
6	Jagodnica	183,2847	117,7725	2,3265	4,1150	1,7366	3,0426	0,7368	313,0147	Produkcja paszowa
		58,55	37,63	0,74	1,31	0,55	0,97	0,24	100	
7	Klukowszczyzna	134,0677	87,7887	0,1867	5,8701	2,7637	1,2725	0,6286	232,5780	Produkcja paszowa
		57,64	37,75	0,08	2,52	1,19	0,55	0,27	100	
8	Leśna Podlaska	111,7142	35,7001	4,4834	24,9376	1,3821	2,2350	3,0858	183,5382	Produkcja paszowa
		60,87	19,45	2,44	13,59	0,75	1,22	1,68	100	
9	Ludwinów	235,8031	59,9038	1,0132	9,8012	0	2,5533	3,1805	312,2551	Produkcja paszowa
		75,52	19,18	0,32	3,14	0,00	0,82	1,02	100	
10	Mariampol	181,5722	16,6534	1,0069	6,3880	0	0	1,6448	207,2653	Produkcja paszowa
		87,60	8,03	0,49	3,08	0,00	0,00	0,79	100	
11	Nosów	460,2222	82,8885	37,6200	17,4931	0,1288	1,8611	2,2229	602,4366	Produkcja paszowa
		76,39	13,76	6,24	2,90	0,02	0,31	0,37	100	
12	Nosów-Kolonia	620,5954	9,0718	4,4480	7,8980	0,1097	3,2389	1,3479	646,7097	Produkcja paszowa
		95,96	1,40	0,69	1,22	0,02	0,50	0,21	100	
13	Ossówka	570,1543	125,6852	6,5947	25,4214	0,1264	3,7188	9,9366	741,6374	Produkcja paszowa
		76,88	16,95	0,89	3,43	0,02	0,50	1,34	100	
14	Witulín	518,4635	145,7490	13,2447	24,8749	34,1422	4,9971	9,8657	751,3371	Produkcja paszowa
		69,01	19,40	1,76	3,31	4,54	0,67	1,31	100	
15	Witulín-Kolonia	496,0853	105,5759	13,6864	17,6238	0	1,7408	0,5366	635,2488	Produkcja paszowa
		78,09	16,62	2,15	2,77	0,00	0,27	0,08	100	
16	Worgule	639,4295	228,4857	0,7475	44,9275	0	5,9799	2,9264	922,4965	Produkcja paszowa
		69,32	24,77	0,08	4,87	0,00	0,65	0,32	100	
17	Zaberbecze	148,5321	68,8523	0,3052	6,9446	0	0,6659	1,5217	226,8218	Produkcja paszowa
		65,48	30,36	0,13	3,06	0,00	0,29	0,67	100	
	razem Gmina	5614,1822	1447,9801	101,8072	264,8357	40,603	41,3281	52,848	7563,5843	Produkcja paszowa
		74,23	19,14	1,35	3,50	0,54	0,55	0,70	100	

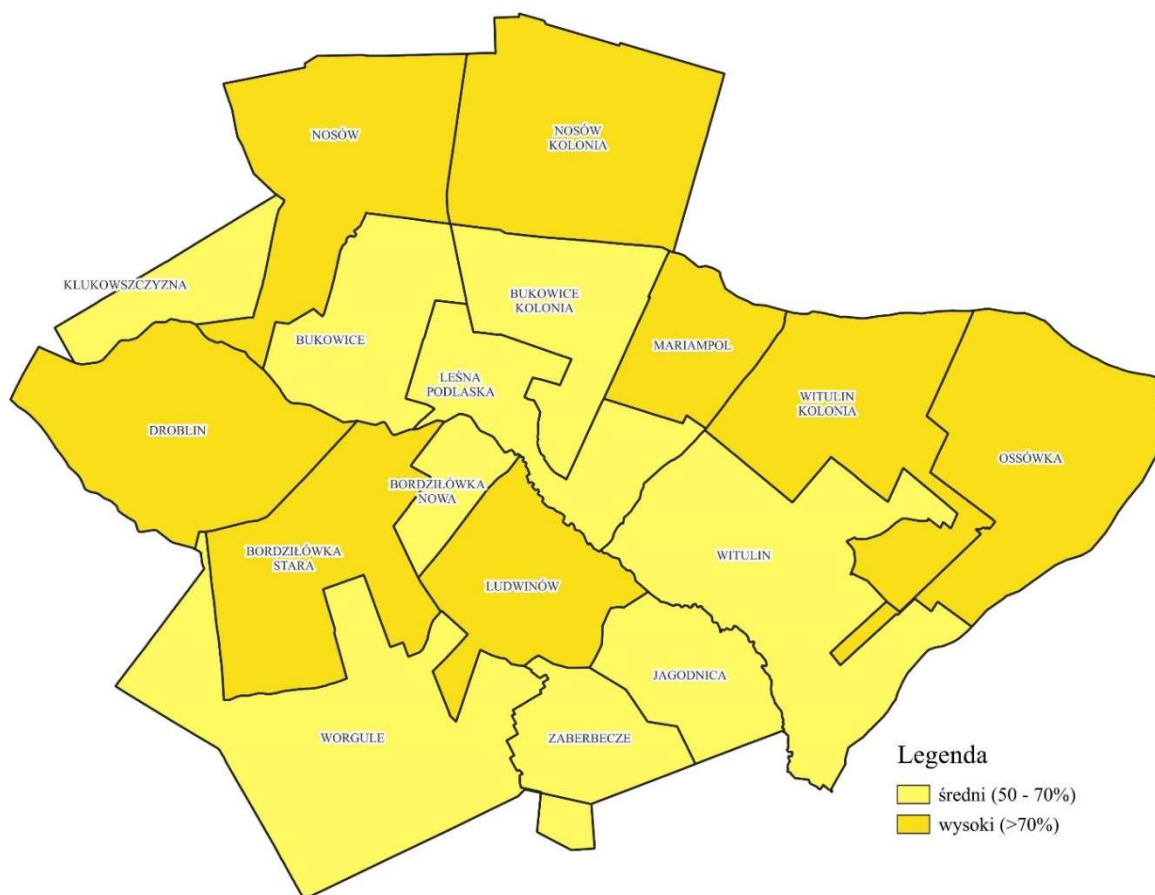
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 15 Udział gruntów ornych w powierzchni użytków rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Grunty zadrzewione, zakrzaczone i zadarnione.

Na terenie analizowanych obrębów w zakresie gruntów rolnych występuje zróżnicowana powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych. Zgodnie z danymi zawartymi w tabelach, największe obszary tego typu gruntów znajdują się w obrębie Leśna Podlaska, gdzie powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych wynosi 3,0858 ha, co stanowi 0,70% całkowitej powierzchni użytków rolnych tego obrębu. W obrębie Ossówka ta powierzchnia jest jeszcze większa, wynosząc 9,9366 ha, co stanowi 1,21% powierzchni użytków rolnych.

Mniejszą powierzchnię zajmują te grunty w obrębie Bukowice-Kolonia (1,2156 ha, 0,27%) oraz Witulin-Kolonia (0,5366 ha, 0,08%). W niektórych obrębach, takich jak Bordziłówka Stara, powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych na użytkach rolnych wynosi 1,0015 ha, co stanowi 0,15% powierzchni.

Udział gruntów zadrzewionych i zakrzewionych na tle ogólnej powierzchni użytków rolnych waha się w zależności od obrębu. Jak wspomniano wcześniej, największy udział tych gruntów zauważalny jest w obrębach takich jak Ossówka (1,21%) i Leśna Podlaska (0,70%). W innych obrębach, jak Bordziłówka Nowa, udział ten wynosi zaledwie 0,41%.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

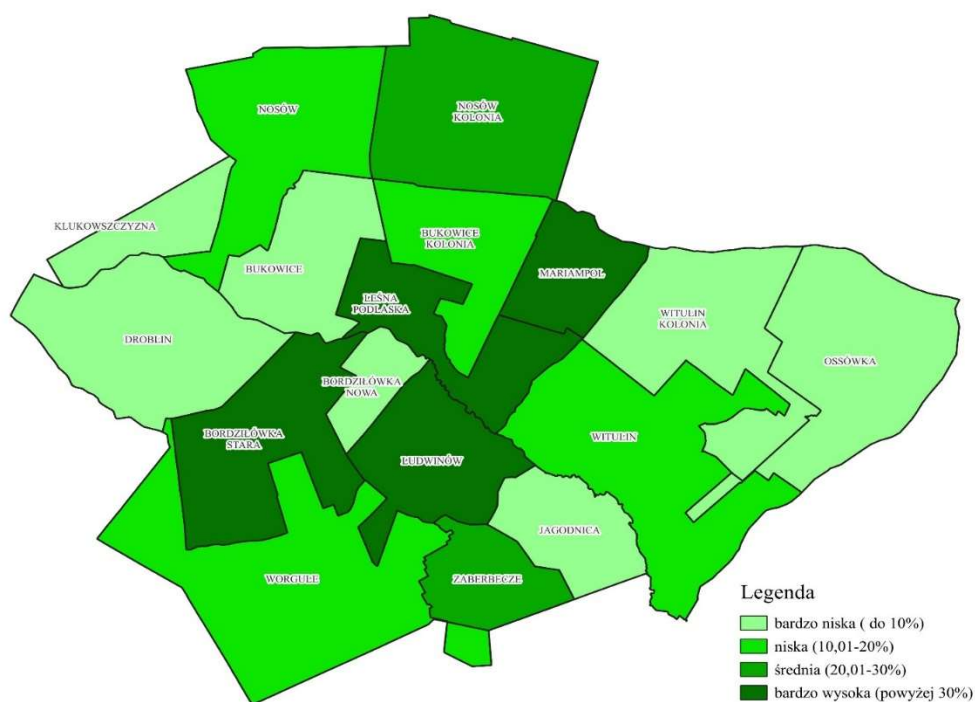
ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Grunty zadrzewione i zakrzewione stanowią istotny element struktury użytkowania gruntów w niektórych obrębach, szczególnie tam, gdzie ich udział jest większy. W takich przypadkach mogą one wpływać na lokalną różnorodność biologiczną, retencję wody oraz mikroklimat. W obrębach, gdzie ich powierzchnia jest niewielka, funkcja tych gruntów może być ograniczona głównie do marginalnych terenów rolnych.

Przedstawia zróżnicowanie w zakresie powierzchni i udziału gruntów zadrzewionych i zakrzewionych w analizowanych obrębach, podkreślając ich znaczenie w kształtowaniu lokalnego krajobrazu rolniczego.



Rys. nr 16 Lesistość

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

2.2.4 Grunty rolne odłogowane, zdegradowane i zdewastowane

Grunty odłogowane to tereny rolne, które przez pewien czas nie były użytkowane, co prowadzi do ich przekształcenia w stan nieuprawiany. Przykłady gruntów odłogowanych można znaleźć w różnych miejscowościach, w których procentowa powierzchnia odłogów w stosunku do całkowitej powierzchni użytków rolnych różni się znacznie. Na przykład, w miejscowości Bordziłówka Stara odłogowane grunty stanowią 1,50% powierzchni użytków rolnych, natomiast w Bukowicach i Klukowszczyźnie procent ten wynosi 0%.

W tabeli 5, zawartej w opracowaniu, przedstawiono szczegółowe dane dotyczące rodzajów odłogowanych gruntów, w tym grunty orne i użytki zielone. Wynika z niej, że w miejscowości Bordziłówka Stara odłogowane są głównie grunty orne klasy RIVb (20,35%), RV (39,51%) i RVI (40,14%).

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

W innych miejscowościach, takich jak Droblin, odłogowane są grunty orne klasy RIVb (5,19%), RV (89,06%) i RVI (5,74%). W miejscowości Ludwinów odłogowane są głównie grunty orne klasy RIVa (75,90%) oraz niewielka powierzchnia użytków zielonych klasy ŁIV (100%).

Grunty zdegradowane to te, których wartość użytkowa uległa pogorszeniu z powodu nieodpowiedniego użytkowania, erozji, zanieczyszczenia lub innych czynników degradujących środowisko. Proces ten może prowadzić do zmniejszenia zdolności produkcyjnych gleby, a także do zaniku naturalnej roślinności. Z kolei grunty zdewastowane to tereny, które zostały poważnie uszkodzone przez działalność człowieka, w tym przez przemysł, urbanizację czy wydobywanie surowców. Tego rodzaju grunty mogą wymagać specjalistycznych działań rekultywacyjnych w celu przywrócenia im pierwotnej funkcji lub przekształcenia na inne cele użytkowe. Oba typy gruntów wymagają interwencji w postaci działań ochronnych, które mogą obejmować rekultywację, wprowadzenie roślinności ochronnej, zastosowanie odpowiednich praktyk rolniczych czy też inne metody mające na celu przywrócenie im zdolności produkcyjnych oraz ochronę przed dalszą degradacją. Analiza odłogowanych, zdegradowanych i zdewastowanych gruntów rolnych wskazuje na konieczność odpowiedniego zarządzania tymi terenami, aby zapobiec dalszej utracie ich wartości użytkowej. Wprowadzenie właściwych strategii ochronnych i rekultywacyjnych może przyczynić się do poprawy stanu środowiska oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Tabela nr 5 Użytki rolne odłogowane

Lp.	Grunty odłogowane		Grunty orne						Razem GO	Użytki zielone								Razem UZ	Razem grunty odłogowane	
			RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI		ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsIII	PsIV	PsV	PsVI			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
1.	Bordziłówka Nowa	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Bordziłówka Stara	ha	0	0	0	1,2486	2,4246	2,4632	6,1364	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,1364
		%	0,00	0,00	0,00	20,35	39,51	40,14	100,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
3.	Bukowice	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Bukowice-Kolonia	ha	0	0	0	0	0,0995	0	0,0995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0995
		%	0	0	0	0	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
5.	Droblin	ha	0	0	0	0,2871	4,9221	0,3175	5,5267	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,5267
		%	0,00	0,00	0,00	5,19	89,06	5,74	100,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
6.	Jagodnica	ha	0	0,2488	0,0439	0,5410	0,0310	0	0,8647	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,8647
		%	0,00	28,77	5,08	62,57	3,59	0,00	100,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
7.	Klukowszczyzna	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Leśna Podlaska	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Ludwinów	ha	0	0	0,9125	0	0,2898	0	1,2023	0	0,2015	0	0	0	0	0	0	0	0,2015	1,4038
		%	0,00	0,00	75,90	0,00	24,10	0,00	100,00	0	100	0	0	0	0	0	0	0	100	100
10.	Mariampol	ha	0	0	0,308	0,0992	0,0365	0	0,4437	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,4437
		%	0	0,00	69,42	22,36	8,23	0,00	100,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
11.	Nosów	ha	0	0	0	0,1855	0	0	0,1855	0	0,8747	0	0	0	0	0	0	0	0,8747	1,0602
		%	0	0	0	100	0	0	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	100	100
12.	Nosów-Kolonia	ha	0	0,5721	0,0672	2,0214	1,2970	0,0995	4,0572	0	0	0	0	0	0,1443	0	0	0	0,1443	4,2015
		%	0	14,10	1,66	49,82	31,97	2,45	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	100,00	100,00
13.	Ossówka	ha	0	0	0	0,2798	6,2948	0,1109	6,6855	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6,6855
		%	0	0	0,00	4,19	94,16	1,66	100,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
14.	Witulín	ha	0	0	1,1237	0,1227	0,1173	0	1,3637	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,3637
		%	0	0	82,40	9,00	8,60	0,00	100,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
15.	Witulín-Kolonia	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Worgule	ha	0	0	0,1844	0,2919	0	0	0,4763	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,4763
		%	0	0	38,72	61,28	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
17.	Zaberbecze	ha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Razem Gmina	ha	0	0,8209	2,6397	5,0772	15,5126	2,9911	27,0415	0	1,0762	0	0	0	0,1443	0	0	1,2205	28,262	
		%	0	2,90	9,34	17,96	54,89	10,58	95,68	0,00	3,81	0,00	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	4,32	100,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGİB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.2.5 Wyłączenia gruntów z produkcji rolnej

Wyłączenia gruntów z produkcji rolnej następują głównie z powodu rozwoju infrastruktury oraz przekształcania gruntów na cele budowlane. Sołectwa takie jak Leśna Podlaska (14,69% gruntów zabudowanych) są przykładem miejsc, gdzie wyłączenia z produkcji rolnej są najbardziej intensywne. Rozwój infrastruktury jest kluczowy dla modernizacji gminy, jednakże konieczne jest zrównoważone podejście, aby nie naruszyć ekologicznej i rolniczej równowagi.

2.2.6 Charakterystyka gleb

Charakterystyka gleb w gminie Leśna Podlaska jest kluczowym elementem analizy użytkowania gruntów. Różnorodność gleb wpływa na możliwości rolnicze, jakość upraw, a także na zarządzanie środowiskiem naturalnym. Niniejszy rozdział przedstawia szczegółową analizę bonitacji gleb w gminie, bazując na dostępnych danych dotyczących klasyfikacji gleb na grunty orne oraz użytki zielone.

Klasyfikacja bonitacyjna gruntów

Gleby w gminie Leśna Podlaska zostały sklasyfikowane zgodnie z ich wartością bonitacyjną, która odzwierciedla ich przydatność rolniczą. Klasyfikacja obejmuje sześć klas bonitacyjnych dla gruntów orných (IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VI) oraz cztery klasy dla użytków zielonych (III, IV, V, VI).

Grunty orne

Grunty orne w gminie Leśna Podlaska wykazują zróżnicowanie w zakresie klasyfikacji bonitacyjnej, co ma bezpośredni wpływ na ich użytkowanie i potencjał rolniczy.

1. Klasa IIIa

Klasa IIIa obejmuje gleby o wysokiej wartości rolniczej. Są one jednak stosunkowo rzadkie w gminie. Największe udziały tej klasy występują w sołectwie Bukowice (1,4266 ha, 1%).

2. Klasa IIIb

Gleby klasy IIIb, również o wysokiej wartości rolniczej, są bardziej rozpowszechnione. Najwięcej gleb tej klasy znajduje się w sołectwie Bukowice-Kolonia (73,5206 ha, 21%) oraz Witulin-Kolonia (44,0276 ha, 9%).

3. Klasa IVa i IVb

Klasy IVa i IVb są najczęściej występującymi klasami bonitacyjnymi w gminie. Gleby te są odpowiednie do większości upraw rolnych, ale wymagają odpowiedniego zarządzania.

Przykłady:

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Klasa IVa: sołectwo Worgule (223,6284 ha, 35%) oraz Nosów-Kolonia (244,7782 ha, 39%).
- Klasa IVb: sołectwo Worgule (358,9525 ha, 56%) oraz Nosów (225,5688 ha, 49%).

4. Klasa V i VI

Gleby klas V i VI mają niższą wartość rolniczą. Są one często stosowane do uprawy mniej wymagających roślin lub jako pastwiska. Przykłady:

- Klasa V: sołectwo Ossówka (254,0518 ha, 45%) oraz Nosów-Kolonia (52,7345 ha, 8%).
- Klasa VI: sołectwo Bordziłówka Nowa (8,6799 ha, 10%) oraz Bukowice (5,9039 ha, 2%).

Użytki zielone

Użytki zielone obejmują głównie łąki i pastwiska. Klasyfikacja bonitacyjna użytków zielonych w gminie Leśna Podlaska również wykazuje zróżnicowanie.

1. Klasa III i IV

Użytki zielone klasy III i IV są rzadziej spotykane, ale stanowią ważny element struktury gruntów zielonych. Przykłady:

- Klasa III: sołectwo Bukowice (6,4292 ha, 4%) oraz Ludwinów (45,4240 ha, 76%).
- Klasa IV: sołectwo Worgule (162,9094 ha, 71%) oraz Jagodnica (49,9052 ha, 42%).

2. Klasa V i VI

Większość użytków zielonych w gminie należy do klas V i VI. Są one mniej produktywne, ale nadal ważne dla lokalnego rolnictwa i hodowli. Przykłady:

- Klasa V: sołectwo Jagodnica (66,8668 ha, 57%) oraz Witulin (82,6186 ha, 57%).
- Klasa VI: sołectwo Mariampol (35,2160 ha, 68%) oraz Leśna Podlaska (0,9079 ha, 3%).

Charakterystyka gleb w gminie Leśna Podlaska pokazuje zróżnicowanie wartości bonitacyjnej gruntów. Największą część stanowią gleby klas IVa i IVb, które są odpowiednie do większości upraw rolnych, choć wymagają odpowiedniego zarządzania. Gleby o wyższej wartości rolniczej (IIIa, IIIb) są rzadziej spotykane, ale stanowią ważny element produkcyjny. Użytki zielone, choć w większości należą do klas V i VI, odgrywają istotną rolę w rolnictwie i hodowli. Wartość bonitacyjna gleb jest kluczowym czynnikiem wpływającym na gospodarkę rolną gminy i powinna być brana pod uwagę przy planowaniu dalszego rozwoju i zarządzaniu gruntami.

Tabela nr 6 Gleboznawcza klasyfikacja gruntów ornych i użytków zielonych.

L.p.	Obręb	Jedn.	grunty orne						GO	użytki zielone				UZ
			IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI		III	IV	V	VI	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Bordziłówka Nowa	ha	-	-	6,6339	33,8613	35,8341	8,6799	85,0092	-	36,6575	19,8318	0,1285	56,6178
		%	-	-	8	40	42	10	100	-	64	35	1	100
2	Bordziłówka Stara	ha	-	9,1694	62,4824	82,6691	109,0697	83,8362	347,2268	-	50,9802	9,5425	0,3108	60,8335
		%	-	3	18	24	31	24	100	-	84	16	1	100
3	Bukowice	ha	1,4266	9,4909	60,4164	129,2958	30,6445	5,9039	237,1781	6,4292	129,7548	16,5104	-	152,6944
		%	1	4	25	55	13	2	100	4	85	11	-	100
4	Bukowice-Kolonia	ha	-	73,5206	147,4120	91,0118	34,5596	0,7207	347,2247	1,0635	2,7673	1,3559	0,3755	5,5622
		%	-	21	42	26	10	-	100	19	50	24	7	100
5	Droblin	ha	0,1713	16,3524	53,1679	143,6371	261,8706	96,1237	571,3230	-	69,4186	8,0055	10,7212	88,1453
		%	1	3	9	25	46	16	100	-	79	9	12	100
6	Jagodnica	ha	-	48,4442	46,4682	70,7527	17,2999	0,3224	183,2874	-	49,9052	66,8668	1,0005	117,7725
		%	-	26	25	39	9	0	100	-	42	57	1	100
7	Klukowszczyzna	ha	-	5,9900	29,2646	62,2519	35,0533	1,5079	134,0677	0,3081	44,3063	26,3208	16,8535	87,7887
		%	-	4	22	46	26	1	100	0	50	30	19	100
8	Leśna Podlaska	ha	5,8178	15,9978	29,2364	45,4997	15,1625	-	111,7142	-	31,2493	3,5429	0,9079	35,7001
		%	5	14	26	41	14	-	100	-	88	10	3	100
9	Ludwinów	ha	-	-	11,3097	86,0489	113,7333	24,7112	235,8031	-	45,4240	14,4798	-	59,9038
		%	-	-	5	36	48	10	100	-	76	24	-	100
10	Mariampol	ha	-	35,2160	79,4268	42,5842	24,3102	0,0350	181,5722	-	13,5040	3,1494	35,2160	51,8694
		%	-	19	44	23	13	0	100	-	26	6	68	100
11	Nosów	ha	-	25,2600	132,3666	225,5688	75,9901	1,0367	460,2222	0,1199	56,2129	23,1810	3,3747	82,8885
		%	-	5	29	49	17	0	100	0	68	28	4	100
12	Nosów-Kolonia	ha	-	135,9933	244,7782	186,9884	52,7345	0,0995	620,5939	-	8,2638	0,8080	-	9,0718
		%	-	22	39	30	8	0	100	-	91	9	-	100
13	Ossówka	ha	-	8,8955	59,6478	207,0740	254,0518	40,4852	570,1543	10,9053	89,9539	24,4781	0,3479	125,6852
		%	-	2	10	36	45	7	100	9	72	19	0	100
14	Witulín	ha	-	39,7717	83,4659	214,9378	160,8043	19,4838	518,4635	1,0571	50,2283	82,6186	11,8450	145,7490
		%	-	8	16	41	31	4	100	1	34	57	8	100
15	Witulín-Kolonia	ha	-	44,0276	192,9956	194,4437	55,3046	9,3138	496,0853	-	75,2105	16,0425	14,3229	105,5759
		%	-	9	39	39	11	2	100	-	71	15	14	100
16	Worgule	ha	-	16,4845	223,6284	358,9525	39,3571	1,0070	639,4295	-	162,9094	64,0825	1,4938	228,4857
		%	-	3	35	56	6	0	100	-	71	28	1	100
17	Zaberbecze	ha	-	-	0,5143	14,4042	106,2660	27,3476	148,5321	-	45,9607	20,4923	0,3993	66,8523
		%	-	-	0	10	72	18	100	-	69	31	1	100
	Razem	ha	7,4157	484,6139	1463,2151	2189,9819	1422,0461	320,6145	5887,8872	19,8831	962,7067	401,3088	97,2975	1481,1961
		%	0	8	25	37	24	5	100	1	65	27	7	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.2.7 Nieużytki i grunty zagrożone erozją

Zgodnie z danymi zawartymi w tabelach, nieużytki zajmują relatywnie niewielką powierzchnię w obrębach objętych analizą. W większości przypadków ich udział w całkowitej powierzchni gruntów jest marginalny. Na przykład w obrębie Bordziłówka Nowa nieużytki zajmują jedynie 0,2967 ha, co stanowi 0,19% całkowitej powierzchni tego obrębu [tabela nr 4]. Podobnie, w obrębie Nosów-Kolonia powierzchnia nieużytków wynosi 0,0712 ha, co stanowi zaledwie 0,01% powierzchni [tabela nr 3]. W niektórych obrębach powierzchnia nieużytków jest nieco większa, co może sugerować problemy związane z zagospodarowaniem tych terenów. Przykładem może być obręb Nosów, gdzie powierzchnia nieużytków wynosi 3,8215 ha, co odpowiada 0,33% całkowitej powierzchni [tabela nr 3]. W obrębie Zaberbecze nieużytki zajmują 3,2426 ha, co stanowi 1,11% powierzchni [tabela nr 3]. Te dane wskazują na to, że w niektórych obszarach mogą występować trudności w efektywnym wykorzystaniu gruntów rolnych.

Analiza struktury użytkowania gruntów pokazuje, że w większości obrębów nieużytki stanowią bardzo niewielki procent powierzchni. Wysoki udział gruntów rolnych i leśnych oraz stosunkowo niska liczba nieużytków sugeruje, że większość gruntów w analizowanych obrębach jest odpowiednio zagospodarowana i wykorzystywana. Niemniej jednak, występowanie nieużytków w analizowanych obrębach zajmują niewielką powierzchnię, co świadczy o efektywnym wykorzystaniu większości gruntów. Jednak obecność większych nieużytków w niektórych obszarach, takich jak Nosów i Zaberbecze, wskazuje na potrzebę dalszej analizy tych terenów pod kątem możliwości ich zagospodarowania lub potrzeb ochrony środowiska. W przypadku terenów z większym udziałem nieużytków warto rozważyć działania mające na celu poprawę ich, jakości takie jak rekultywacja lub przekształcenie w tereny zalesione lub rekreacyjne, co może poprawić zarówno lokalne warunki środowiskowe, jak i estetyczne. Monitorowanie i zarządzanie nieużytkami jest istotne dla zrównoważonego rozwoju tych obszarów.

2.3 FUNKCJONALNOŚĆ PRZESTRZENI ROLNICZEJ GMINY, W TYM STRUKTURA WIELKOŚCIOWA I ORGANIZACYJNA GOSPODARSTW

2.3.1 Produkcja rolnicza

Produkcja rolnicza w gminie Leśna Podlaska jest zróżnicowana i obejmuje zarówno produkcję roślinną, jak i zwierzęcą, co świadczy o zrównoważonym podejściu do zagospodarowania gruntów rolnych. Analiza danych dotyczących upraw i hodowli pozwala zidentyfikować główne kierunki działalności rolniczej w gminie oraz ich rozmieszczenie.

Produkcja roślinna

Gmina Leśna Podlaska charakteryzuje się różnorodnością upraw, z wyraźnym podziałem na poszczególne obrębki. Na podstawie danych z tabeli dotyczącej upraw można wyróżnić następujące główne obszary produkcji roślinnej (Tabela Nr 7):

Pszenica ozima i jara, pszenżyto ozime i jare, oraz żyto ozime i jare są jednymi z najczęściej uprawianych zbóż. Na przykład, w obrębie Worgule zboża zajmują znaczne powierzchnie, z pszenicą ozimą na czele (118,42 ha), oraz pszenżytem ozimym (185,05 ha). W gminie znaczącą powierzchnię zajmują również uprawy roślin okopowych, takich jak ziemniaki, oraz pastewne, np. burak pastewny. W obrębie Nosów uprawa ziemniaków obejmuje 56,60 ha, co stanowi istotny wkład w produkcję roślinną regionu. W gminie uprawia się również rzepak ozimy, który w obrębie Droblin zajmuje 202,58 ha, stanowiąc ważny element struktury produkcji roślinnej. W kilku obrębkach, takich jak Bordziłówka Stara i Witulin Kolonia, znajdują się znaczące powierzchnie sadów oraz upraw specjalnych, np. borówki czy truskawki.

Z podanych danych statystycznych wyraźnie widać dominację uprawy pszenżyta – 1521,19 ha. Uprawa owsa zajmuje powierzchnię 809,17 ha, jęczmienia – 737,90 ha i kukurydzy na ziarno – 536,65 ha. Z roślin okopowych na czele plasuje się uprawa ziemniaków – 123,94 ha. W wyniku przeprowadzonej analizy wyraźnie widać, że uprawa zbóż jest na obszarze Gminy przodująca i obejmuje 64,52 % wszystkich upraw.

Tabela nr 7 Struktura upraw

Lp.	Obręb	Powierzchnia upraw																				ogółem powierzchnia upraw (ha)	Procentowy udział w powierzchni upraw					
		Zboża														okopowe							warzywa (ha)	pozostałe (ha)	zboża	buraki cukrowe	ziemniaki	warzywa i pozostałe
		ogółem (ha)	w tym:														ogółem (ha)	w tym:										
			pszenica		żyto		jęczmień		owies		pszenżyto		mieszanki zbożowe		kukurydza na ziarno			buraki cukrowe		ziemniaki								
ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%									
1	Bordziłówka Nowa	66,68	0,00	0,00	0,0	0,00	2,59	3,88	27,01	40,51	25,74	38,60	0,84	1,26	10,50	15,75	1,71	0	0	1,71	100,00	0	50,44	118,83	0,96	0,00	0,00	0,73
2	Bordziłówka Stara	310,50	11,80	3,80	4,87	1,57	45,68	14,71	61,59	19,84	151,08	48,66	21,28	6,85	14,20	4,57	4,66	0	0	4,66	100,00	0,09	55,55	370,80	4,47	0,00	0,07	0,80
3	Bukowice	172,76	33,75	19,54	0,74	0,43	26,68	15,44	20,61	11,93	49,42	28,61	14,40	8,34	27,16	15,72	8,35	0	0	8,35	100,00	0,89	188,28	370,29	2,49	0,00	0,12	2,73
4	Bukowice-Kolonia	248,27	42,60	17,16	1,60	0,64	44,18	17,80	31,24	12,58	76,48	30,81	6,60	2,66	45,57	18,36	6,04	0	0	6,04	100,00	0,02	87,62	341,95	3,58	0,00	0,09	1,26
5	Droblin	471,88	9,91	2,10	41,93	8,89	40,80	8,65	129,11	27,36	211,81	44,89	15,42	3,27	22,90	4,85	5,77	0	0	5,77	100,00	0,10	147,39	625,14	6,80	0,00	0,08	2,13
6	Jagodnica	149,06	8,34	5,60	8,03	5,39	35,69	23,94	9,33	6,26	58,44	39,21	21,07	14,14	8,16	5,47	1,49	0	0	1,49	100,00	1,62	126,19	278,36	2,15	0,00	0,02	1,84
7	Klukowszczyzna	128,99	18,27	14,16	4,78	3,71	12,26	9,50	29,69	23,02	32,82	25,44	4,98	3,86	26,19	20,30	0,00	0	0	0	0,00	0	82,51	211,50	1,86	0,00	0,00	1,19
8	Leśna Podlaska	52,64	8,79	16,70	0	0,00	5,91	11,23	3,70	7,03	23,28	44,22	3,68	6,99	7,28	13,83	1,20	0	0	1,20	100,00	0,20	59,67	113,71	0,76	0,00	0,02	0,86
9	Ludwinów	208,06	9,00	4,33	25,03	12,03	28,59	13,74	39,15	18,82	87,50	42,06	2,36	1,13	16,43	7,90	1,82	0	0	1,82	100,00	2,29	52,15	264,32	3,00	0,00	0,03	0,78
10	Mariampol	119,36	29,74	24,92	0	0,00	12,85	10,77	6,60	5,53	6,76	5,66	19,93	16,70	43,48	36,43	0,84	0	0	0,84	100,00	0,05	72,14	192,39	1,72	0,00	0,01	1,04
11	Nosów	342,64	39,21	11,44	19,69	5,75	71,18	20,77	51,24	14,95	122,17	35,66	4,71	1,37	34,44	10,05	25,04	0	0	25,04	100,00	4,33	184,93	556,94	4,94	0,00	0,36	2,73
12	Nosów-Kolonia	363,17	85,18	23,45	3,89	1,07	106,79	29,40	48,16	13,26	84,95	23,39	10,52	2,90	23,68	6,52	42,58	0	0	42,58	100,00	2,50	211,37	619,62	5,23	0,00	0,61	3,08
13	Ossówka	382,26	7,79	2,04	34,00	8,89	35,82	9,37	132,61	34,69	128,54	33,63	18,63	4,87	24,87	6,51	4,28	0	0	4,28	100,00	0	257,10	643,64	5,51	0,00	0,06	3,70
14	Witulín	396,96	47,71	12,02	10,60	2,67	62,40	15,72	48,29	12,16	121,05	30,49	39,71	10,00	67,20	16,93	12,02	0,16	1,33	11,86	98,67	9,17	171,56	589,71	5,72	0,00	0,17	2,60
15	Witulín-Kolonia	377,96	59,48	15,74	5,78	1,53	95,11	25,16	70,46	18,64	114,18	30,21	10,75	2,84	22,20	5,87	3,51	0	0	3,51	100,00	0,08	214,69	596,24	5,45	0,00	0,05	3,09
16	Worgule	575,83	22,79	3,96	30,57	5,31	93,70	16,27	79,90	13,88	206,34	35,83	24,11	4,19	118,42	20,57	4,16	0	0	4,16	100,00	0,25	284,90	865,14	8,30	0,00	0,06	4,11
17	Zaberbecze	110,75	5,72	5,16	20,37	18,39	17,66	15,95	20,48	18,49	20,63	18,63	1,92	1,73	23,97	21,64	0,63	0	0	0,63	100,00	0	69,81	181,19	1,60	0,00	0,01	1,01
Gmina ogółem		4477,78	440,08	9,83	211,88	4,73	737,90	16,48	809,17	18,07	1521,19	33,97	220,91	4,93	536,65	11,98	124,10	0	0	123,94	99,87	21,59	2316,30	6 939,77	64,52	0,00	1,79	33,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGİB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Produkcja zwierzęca

Produkcja zwierzęca w gminie Leśna Podlaska jest równie ważnym elementem rolnictwa, z wyraźną specjalizacją w hodowli bydła, trzody chlewnej, owiec oraz koni. Dane z Tabeli Nr 8 dotyczącej liczby zwierząt pokazują, że:

- hodowla bydła jest szczególnie rozwinięta w obrębie Worgule, gdzie utrzymuje się 1032 sztuki bydła, co jest najwyższą liczbą w całej gminie,
- hodowla trzody chlewnej jest skoncentrowana w takich obrębach jak Witulin, gdzie liczba świń wynosi 2020 sztuk, oraz w obrębie Ludwinów z 2402 sztukami,
- hodowla owiec ma mniejsze znaczenie, ale występuje w obrębie Ossówka, gdzie znajduje się 112 owiec,
- hodowla koni jest mniej rozwinięta, z największą liczbą 44 koni również w obrębie Ossówka.

Struktura produkcji rolniczej w gminie Leśna Podlaska jest zróżnicowana i dobrze zorganizowana (Tabela nr 8), co pozwala na efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów gruntowych i sprzyja zrównoważonemu rozwojowi rolnictwa. Produkcja roślinna, w szczególności zboża i rośliny okopowe, stanowi istotną część działalności rolniczej, natomiast produkcja zwierzęca, zwłaszcza hodowla bydła i trzody chlewnej, jest kluczowym elementem gospodarstw rolnych w gminie. Takie zróżnicowanie sprzyja stabilności gospodarczej regionu i pozwala na dostosowanie produkcji do zmieniających się warunków rynkowych oraz klimatycznych.

Tabela nr 8 Produkcja zwierzęca

Lp.	Obręb	Powierzchnia użytków rolnych (ha)	Pogłowie zwierząt (w szt. fizycznych)					Obsada na 100 ha użytków rolnych (w szt. fizycznych)				
			Bydło	Trzoda	Owce	Konie	Drób (kury)	Bydło	Trzoda	Owce	Konie	Drób (kury)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Bordziłówka Nowa	157,31	29	0	0	0	0	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Bordziłówka Stara	660,12	252	240	0	0	0	0,38	0,36	0,00	0,00	0,00
3	Bukowice	447,84	117	0	1	0	0	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Bukowice-Kolonia	456,23	112	1570	2	9	0	0,25	3,44	0,00	0,02	0,00
5	Droblin	761,85	447	0	9	10	0	0,59	0,00	0,01	0,01	0,00
6	Jagodnica	337,66	38	229	0	0	0	0,11	0,68	0,00	0,00	0,00
7	Klukowszczyzna	252,98	315	0	0	7	0	1,25	0,00	0,00	0,03	0,00
8	Leśna Podlaska	443,94	44	0	12	0	0	0,10	0,00	0,03	0,00	0,00
9	Ludwinów	478,13	91	2402	0	0	0	0,19	5,02	0,00	0,00	0,00
10	Mariampol	306,65	161	0	0	2	0	0,53	0,00	0,00	0,01	0,00
11	Nosów	721,51	56	585	0	7	0	0,08	0,81	0,00	0,01	0,00
12	Nosów-Kolonia	829,84	18	0	22	0	0	0,02	0,00	0,03	0,00	0,00
13	Ossówka	824,49	300	0	112	44	0	0,36	0,00	0,14	0,05	0,00
14	Witulín	985,16	544	2020	0	24	50	0,55	2,05	0,00	0,02	0,05
15	Witulín-Kolonia	709,84	113	439	0	2	0	0,16	0,62	0,00	0,00	0,00
16	Worgule	1157,38	1032	198	1	0	0	0,89	0,17	0,00	0,00	0,00
17	Zaberbecze	291,06	257	0	0	3	0	0,88	0,00	0,00	0,01	0,00
Gmina ogółem (obszar wiejski)		9821,99	3926	7683	159	108	50	0,40	0,78	0,02	0,01	0,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ARiMR

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.3.2 Struktura władania gruntami

W gminie Leśna Podlaska struktura władania gruntami odzwierciedla zróżnicowanie własności, z wyraźnym podziałem na sektor publiczny i prywatny. W ramach tego podrozdziału omówimy różne formy własności gruntów, takie jak gospodarstwa indywidualne, spółdzielnie, wspólnoty gruntowe, grunty Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR), oraz inne.

W sektorze publicznym władanie gruntami w gminie Leśna Podlaska jest w dużej mierze skoncentrowane w rękach KOWR oraz Lasów Państwowych (PGL).

Z danych wynika, że:

- KOWR posiada znaczące obszary gruntów w obrębach takich jak Leśna Podlaska (217,03 ha, co stanowi 2,21% całkowitej powierzchni obrębu) oraz Witulin (115,24 ha, 1,17%),
- Lasy Państwowe (PGL) zajmują mniejsze obszary w porównaniu z KOWR, jednak nadal mają istotny udział w strukturze władania gruntami. Przykładem może być obręb Droblin, gdzie PGL posiada 4,20 ha, co stanowi 0,04% powierzchni obrębu,

Sektor prywatny dominuje w strukturze władania gruntami w gminie Leśna Podlaska. Gospodarstwa indywidualne i pozostałe formy własności prywatnej zajmują większość powierzchni użytkowanej rolniczo:

- Gospodarstwa rolne: W wielu obrębach, takich jak Worgule czy Witulin, gospodarstwa indywidualne zajmują ponad 9% powierzchni obrębu (Worgule: 9,00%, Witulin: 7,02%). Gospodarstwa te są kluczowymi elementami struktury rolnej gminy, co wpływa na jej funkcjonalność przestrzenną,
- Grunty spółdzielcze i inne prywatne: W niektórych obrębach występują również grunty należące do spółdzielni, jednak ich udział w ogólnej powierzchni jest zazwyczaj niewielki. W obrębie Leśna Podlaska grunty te zajmują 23,02 ha, co stanowi 0,23% powierzchni.

Oprócz gruntów rolnych i leśnych, w gminie Leśna Podlaska istnieją również grunty należące do innych kategorii, takich jak grunty komunalne i wspólnoty gruntowe. Ich udział jest jednak stosunkowo mały w porównaniu do sektorów publicznego i prywatnego:

- Grunty komunalne: W niektórych obrębach, takich jak Bordziłówka Nowa, grunty te mają minimalny udział w ogólnej powierzchni, wynoszący zaledwie 0,05% (4,76 ha),
- Wspólnoty gruntowe i inne: Są to marginalne formy własności w gminie, które mają niewielki wpływ na ogólną strukturę władania gruntami.

Struktura władania gruntami w gminie Leśna Podlaska jest zdominowana przez sektor prywatny, w szczególności gospodarstwa indywidualne, które zajmują znaczną część powierzchni gruntów rolnych. Sektor publiczny, reprezentowany głównie przez KOWR i Lasy Państwowe, odgrywa również istotną rolę, zwłaszcza w kontekście zarządzania gruntami rolnymi i leśnymi. Mimo istnienia innych form własności, ich udział w ogólnej strukturze jest stosunkowo niewielki. Taka struktura władania gruntami wpływa na organizację przestrzenną gminy, kształtując jej rolniczy charakter i możliwości dalszego rozwoju.

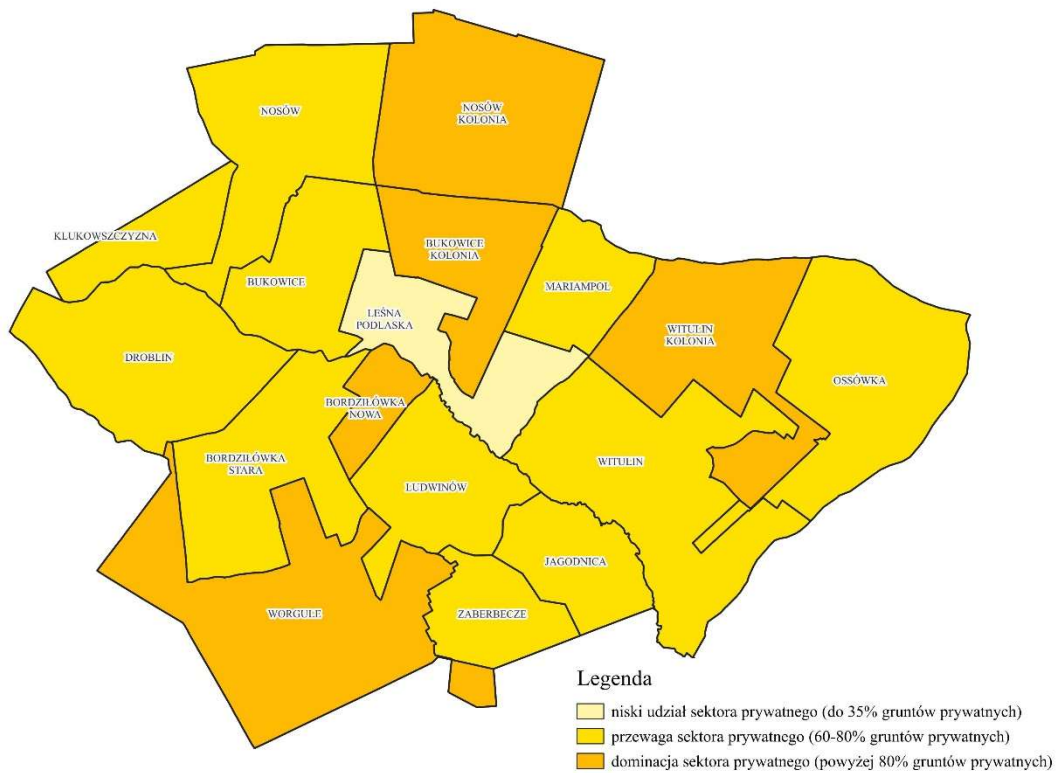
Strukturę władania gruntami odzwierciedla Tabela Nr 9 i Rys. Nr 17,

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 17 Struktura władania gruntami

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 9 Struktura władania gruntami wg rejestru ewidencji gruntów (udział w powierzchni ogólnej obrębu)

Lp.	Obręb	Powierzchnia ogólna użytków w obrębie ha	Sektor publiczny										Sektor prywatny									
			razem		KOWR		PGL		własność komunalna		Pozostałe		razem		gospodarstwa rolne		nieruchomości rolne do 1 ha		grunty spółdzielni		pozostałe	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	Ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	Bordziłówka Nowa	157,31	4,76	0,05	0,06	0,00	0,00	0,00	2,57	0,03	2,14	0,02	47,58	0,48	29,07	0,30	18,51	0,19	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Bordziłówka Stara	660,12	204,81	2,09	1,09	0,01	176,15	1,79	6,81	0,07	20,77	0,21	503,60	5,13	470,56	4,79	33,01	0,34	0,03	0,00	0,00	0,00
3	Bukowice	447,84	27,51	0,28	0,00	0,00	0,00	0,00	17,27	0,18	10,24	0,10	314,08	3,20	279,70	2,85	34,38	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Bukowice-Kolonia	456,23	37,30	0,38	0,00	0,00	12,78	0,13	7,71	0,08	16,80	0,17	379,50	3,86	352,27	3,59	27,22	0,28	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Droblin	761,85	35,01	0,36	1,18	0,01	4,20	0,04	16,96	0,17	12,66	0,13	562,53	5,73	537,12	5,47	25,37	0,26	0,04	0,00	0,00	0,00
6	Jagodnica	337,66	17,17	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	6,88	0,07	10,29	0,10	210,93	2,15	181,63	1,85	29,30	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Klukowszczyzna	252,98	6,61	0,07	0,31	0,00	0,00	0,00	3,35	0,03	2,95	0,03	166,31	1,69	160,43	1,63	5,88	0,06	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Leśna Podlaska	443,94	269,45	2,74	0,00	0,00	217,03	2,21	23,02	0,23	29,40	0,30	386,26	3,93	344,22	3,50	40,71	0,41	1,34	0,01	0,00	0,00
9	Ludwinów	478,13	144,95	1,48	0,37	0,00	131,28	1,34	11,91	0,12	1,39	0,01	378,21	3,85	366,55	3,73	11,66	0,12	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Mariampol	306,65	100,49	1,02	1,29	0,01	93,28	0,95	4,13	0,04	1,78	0,02	295,79	3,01	289,11	2,94	6,69	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Nosów	721,51	85,31	0,87	3,33	0,03	53,57	0,55	17,94	0,18	10,47	0,11	568,01	5,78	539,27	5,49	28,71	0,29	0,03	0,00	0,00	0,00
12	Nosów-Kolonia	829,84	110,24	1,12	0,00	0,00	95,93	0,98	13,85	0,14	0,46	0,00	713,15	7,26	687,01	6,99	26,14	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Ossówka	824,49	30,51	0,31	1,99	0,02	4,31	0,04	15,28	0,16	8,94	0,09	640,50	6,52	587,28	5,98	52,71	0,54	0,00	0,00	0,51	0,01
14	Witulín	985,16	192,31	1,96	7,24	0,07	115,24	1,17	27,05	0,28	42,78	0,44	743,31	7,57	689,82	7,02	52,66	0,54	0,03	0,00	0,80	0,01
15	Witulín-Kolonia	709,84	55,45	0,56	1,60	0,02	36,94	0,38	10,96	0,11	5,94	0,06	590,72	6,01	572,71	5,83	17,81	0,18	0,00	0,00	0,20	0,00
16	Worgule	1157,38	157,53	1,60	1,98	0,02	116,54	1,19	30,59	0,31	8,42	0,09	927,77	9,45	883,96	9,00	43,73	0,45	0,08	0,00	0,00	0,00
17	Zaberbecze	291,06	17,76	0,18	0,00	0,00	11,53	0,12	4,02	0,04	2,21	0,02	188,83	1,92	155,50	1,58	33,33	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00
Gmina ogółem (obszar wiejski)		9821,99	1497,17	15,24	20,43	0,21	1068,80	10,88	220,30	2,24	187,63	1,91	7617,08	77,55	7126,21	72,55	487,82	4,97	1,54	0,02	1,51	0,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 10 Zestawienie powierzchni, ilości działek i gospodarstw w grupach obszarowych

L.p.	Gospodarstwa w grupach obszarowych			Obręb									
				Bordziłówka Nowa	Bordziłówka Stara	Bukowice	Bukowice-Kolonia	Droblin	Jagodnica	Klukowszczyzna	Leśna Podlaska	Ludwinów	Mariampol
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	1 - 4,99 ha	ilość gosp.	liczba	18	63	74	55	84	39	33	32	31	4
2		udział w liczbie gosp.	%	62,07	66,32	78,72	72,37	70	62,9	66	78,05	59,62	20
3		powierzchnia	ha	46,26	144,9	162,8	120,45	195,72	83,07	89,76	74,56	86,49	13,44
4		udział w pow. gosp.	%	33,16	32,6	40,08	37,04	33,23	28,89	31,1	51,77	29,39	6,28
5		średnia powierzchnia gosp.	ha	2,57	2,3	2,2	2,19	2,33	2,13	2,72	2,33	2,79	3,36
6	5 - 9,99 ha	ilość gosp.	liczba	9	21	10	14	23	15	9	8	15	10
7		udział w liczbie gosp.	%	31,03	22,11	10,64	18,42	19,17	24,19	18	19,51	28,85	50
8		powierzchnia	ha	61,38	153,51	72,5	93,8	159,16	102,45	60,93	58,08	114,3	78,2
9		udział w pow. gosp.	%	43,95	34,56	17,85	28,81	27,02	35,6	21,09	40,31	38,76	36,51
10		średnia powierzchnia gosp.	ha	6,82	7,31	7,25	6,7	6,92	6,83	6,77	7,26	7,62	7,82
11	10 - 14,99 ha	ilość gosp.	liczba	1	9	7	5	8	7	4	1	3	3
12		udział w liczbie gosp.	%	3,45	9,47	7,45	6,58	6,67	11,29	8	2,44	5,77	15
13		powierzchnia	ha	13,57	99	83,86	61	93,12	80,36	42,88	11,42	40,23	33,48
14		udział w pow. gosp.	%	9,72	22,3	20,64	18,75	15,81	27,91	14,85	7,92	13,65	15,64
15		średnia powierzchnia gosp.	ha	13,57	11	11,98	12,2	11,64	11,48	10,72	11,42	13,41	11,16
16	15 - 49,99 ha	ilość gosp.	liczba	1	2	3	2	5	1	4	0	3	2
17		udział w liczbie gosp.	%	3,45	2,11	3,19	2,63	4,17	1,61	8	0	5,77	10
18		powierzchnia	ha	18,39	46,8	87,12	50,1	140,95	21,88	95,24	0	53,64	35,72
19		udział w pow. gosp.	%	13,17	10,54	21,44	15,4	23,93	7,6	32,96	0	18,2	16,68
20		średnia powierzchnia gosp.	ha	18,39	23,4	29,04	25,05	28,19	21,88	23,81	0	17,88	17,86
21	50 - 99,99 ha	ilość gosp.	liczba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
22		udział w liczbie gosp.	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
23		powierzchnia	ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53,28
24		udział w pow. gosp.	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,88
25		średnia powierzchnia gosp.	ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53,28
26	powyżej 100 ha	ilość gosp.	liczba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27		udział w liczbie gosp.	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28		powierzchnia	ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29		udział w pow. gosp.	%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		średnia powierzchnia gosp.	ha	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Ogółem gmina	ilość gosp.	liczba	29	95	94	76	120	62	50	41	52	20
32		powierzchnia	ha	139,6	444,21	406,28	325,35	588,95	287,76	288,81	144,06	294,66	214,12
33		średnia powierzchnia gosp.	ha	4,81	4,68	4,32	4,28	4,91	4,64	5,78	3,51	5,67	10,71

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

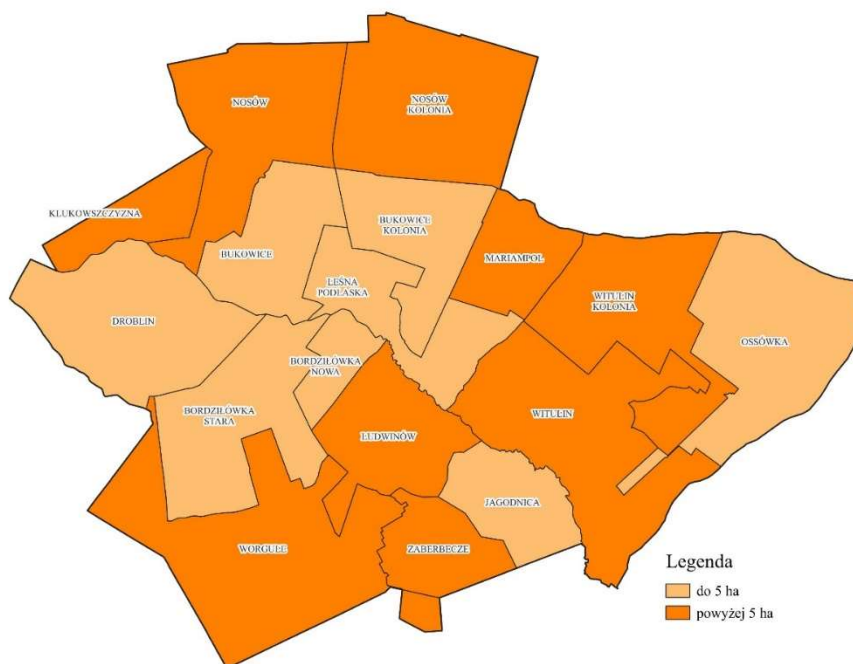
L.p.	Gospodarstwa w grupach obszarowych			Obręb							Razem gmina
				Nosów	Nosów-Kolonia	Ossówka	Witulín	Witulín-Kolonia	Worgule	Zaberbecze	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	15
1	1 - 4,99 ha	ilość gosp.	liczba	76	54	101	86	58	69	33	910,00
2		udział w liczbie gosp.	%	70,37	61,36	66,45	67,19	58	54,76	63,46	63,95
3		powierzchnia	ha	212,8	131,76	241,39	194,36	152,54	151,8	79,2	2181,30
4		udział w pow. gosp.	%	37,37	22,05	32,59	29,59	19,23	18,39	21,69	27,56
5		średnia powierzchnia gosp.	ha	2,8	2,44	2,39	2,26	2,63	2,2	2,4	2,40
6	5 - 9,99 ha	ilość gosp.	liczba	18	50	29	24	22	30	5	312,00
7		udział w liczbie gosp.	%	16,67	22,73	19,08	18,75	22	23,81	9,62	21,93
8		powierzchnia	ha	138,42	384,5	217,5	172,56	163,68	216,6	37,8	2285,37
9		udział w pow. gosp.	%	24,29	25,7	29,42	26,26	20,67	26,23	10,33	28,88
10		średnia powierzchnia gosp.	ha	7,69	7,69	7,5	7,19	7,44	7,22	7,56	7,32
11	10 - 14,99 ha	ilość gosp.	liczba	8	5	19	12	12	14	6	124,00
12		udział w liczbie gosp.	%	7,41	5,68	12,5	9,38	12	11,11	11,54	8,71
13		powierzchnia	ha	98,24	59,95	227,43	144,48	142,44	168,42	71,1	1470,98
14		udział w pow. gosp.	%	17,24	10,01	30,74	21,97	17,98	20,38	19,43	18,59
15		średnia powierzchnia gosp.	ha	12,28	11,99	11,97	12,04	11,87	12,03	11,85	11,86
16	15 - 49,99 ha	ilość gosp.	liczba	6	8	3	6	7	13	8	74,00
17		udział w liczbie gosp.	%	5,56	9,09	1,97	4,69	7	10,32	15,38	5,20
18		powierzchnia	ha	120,18	185,2	53,7	145,74	147,91	289,12	177,6	1669,29
19		udział w pow. gosp.	%	21,09	30,95	7,26	22,17	18,66	35	48,55	21,09
20		średnia powierzchnia gosp.	ha	20,03	23,15	17,9	24,29	21,13	22,24	22,2	22,56
21	50 - 99,99 ha	ilość gosp.	liczba	-	1	-	-	-	-	-	2,00
22		udział w liczbie gosp.	%	-	1,14	-	-	-	-	-	0,14
23		powierzchnia	ha	-	67,6	-	-	-	-	-	120,88
24		udział w pow. gosp.	%	-	11,29	-	-	-	-	-	1,53
25		średnia powierzchnia gosp.	ha	-	67,6	-	-	-	-	-	60,44
26	powyżej 100 ha	ilość gosp.	liczba	-	-	-	-	1	-	-	1,00
27		udział w liczbie gosp.	%	-	-	-	-	1	-	-	0,07
28		powierzchnia	ha	-	-	-	-	185,95	-	-	185,95
29		udział w pow. gosp.	%	-	-	-	-	23,47	-	-	2,35
30		średnia powierzchnia gosp.	ha	-	-	-	-	185,95	-	-	185,95
31	Ogółem gmina	ilość gosp.	liczba	108	118	152	128	100	126	52	1423,00
32		powierzchnia	ha	569,64	829,01	740,02	657,14	792,52	825,94	365,7	7913,77
33		średnia powierzchnia gosp.	ha	5,27	7,03	4,87	5,13	7,93	6,56	7,03	5,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Rysunek nr 18 pokazuje wzajemną relację gospodarstw o pow. do 5 ha i powyżej 5 ha w ogólnej licznie gospodarstw gminy Leśna Podlaska:



Rys. nr 18 Średnia powierzchnia gospodarstw rolnych w obrębie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

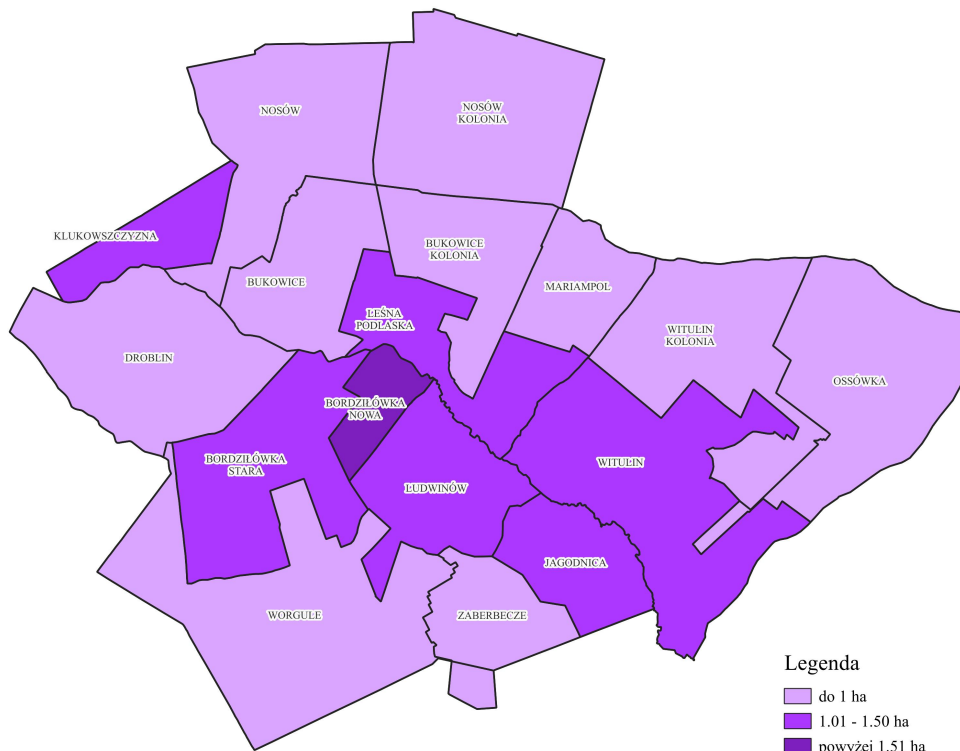
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Średnia wielkość działki w gospodarstwach.

Średnia wielkość działki w gospodarstwach rolnych w gminie Leśna Podlaska również wykazuje zróżnicowanie w zależności od grupy obszarowej oraz lokalizacji. W obrębach takich jak Witulin i Worgule, średnia wielkość gospodarstwa jest stosunkowo duża, wynosząc odpowiednio 7,93 ha i 6,56 ha, natomiast w obrębach takich jak Leśna Podlaska i Bukowice, średnia wielkość gospodarstwa jest mniejsza, wynosząc około 3,51 ha oraz 4,32 ha.

Struktura obszarowa i ilościowa gospodarstw rolnych w gminie Leśna Podlaska charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem. Dominują małe gospodarstwa o powierzchni do 5 ha, które stanowią większość wszystkich gospodarstw w gminie. Jednocześnie występują także większe gospodarstwa, szczególnie w grupie 5-9,99 ha oraz 10-14,99 ha, które odgrywają istotną rolę w produkcji rolnej gminy. Średnia wielkość gospodarstwa jest zróżnicowana w zależności od obrębu, co odzwierciedla specyfikę lokalnych warunków rolniczych oraz historyczny rozwój struktury agrarnej w regionie.



Rys. nr 19 Średnia powierzchnia działek w gospodarstwach rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

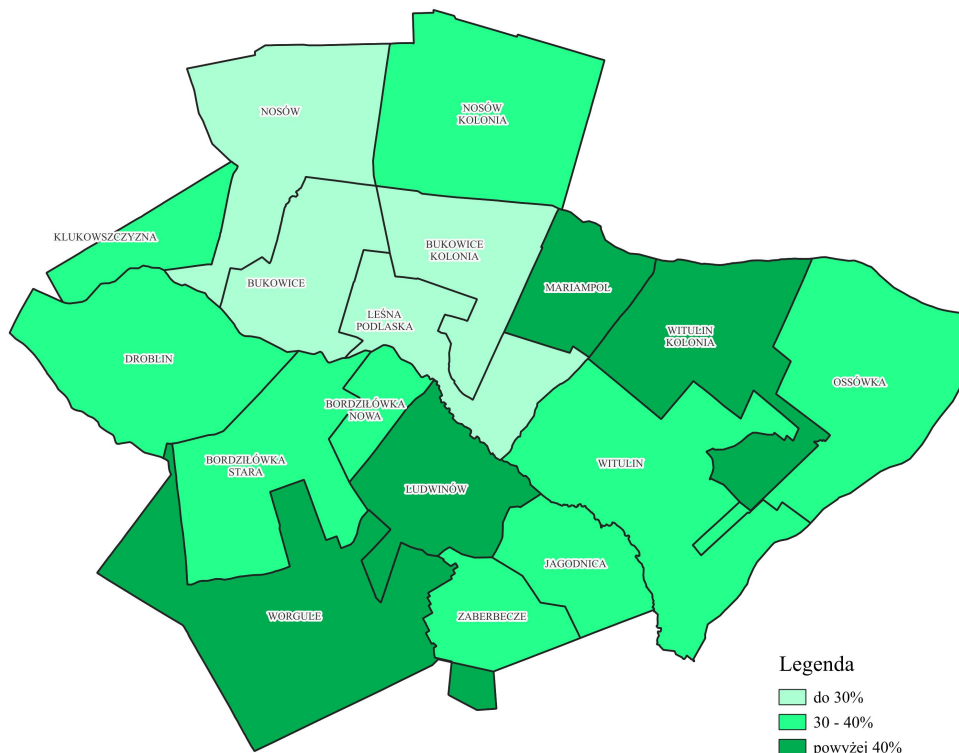
2.3.3 Rozdrobnienie gruntów w gospodarstwach rolnych

W gminie Leśna Podlaska przeciętne na jedno gospodarstwo rolne przypada 4,99 działki ewidencyjnej o średniej powierzchni 1,0990 ha. Największe rozdrobnienie, które określa średnia ilość działek w gospodarstwie jest w obrębach: Bordziłówka Nowa – 9,83 działki na gospodarstwo, Zaberbecze – 6,62 działki na gospodarstwo oraz Klukowszczyzna – 5,98 działki w gospodarstwie.

Średnia powierzchnia działek w gospodarstwach rolnych jest najmniejsza w obrębie Bordziłówka Nowa i wynosi 0,4898 ha a największa w obrębie Mariampol i wynosi 2,1849 ha.

Najmniejsza średnia powierzchnia działki w gospodarstwie zawiera się w przedziale 1,00 ha - 4,99 ha i wynosi 0,3671 ha, natomiast największa powierzchnia działki występuje w grupie 5,00 ha – 9,99 ha i wynosi 2,6067 ha. Wyjątkiem jest położone w obrębie Witulin w grupie obszarowej powyżej 100 ha, gdzie jedno gospodarstwo rolne składa się z 82 działek o średniej powierzchni 2,2677 ha.

Rozdrobnienie gruntów szczegółowo obrazują poniższe tabele nr 11, 12 i rysunki nr 20, 21, 22, 23.



Rys. nr 20 Udział liczby gospodarstw o wielkości powyżej 5 ha w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 11 Rozdrobnienie gruntów gospodarstw w grupach obszarowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Lp.	Obręb	Ogółem		w przedziałach obszarowych											
				1 - 4,99		5 - 9,99		10 - 14,99		15 - 49,99		50 - 99,99		>100,0	
		a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Bordziłówka Nowa	0,4898	9,83	0,3671	7,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	1,1494	16,00	0,0000	0,00	0,0000	0
2	Bordziłówka Stara	0,7932	5,89	0,5750	4,00	0,9138	8,00	1,1000	10,00	0,9360	25,00	0,0000	0,00	0,0000	0
3	Bukowice	1,0664	4,05	1,1000	2,00	0,9063	8,00	0,9318	12,86	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
4	Bukowice-Kolonia	1,4002	3,07	1,0950	2,00	2,2333	3,00	1,1091	11,00	1,9615	13,00	0,0000	0,00	0,0000	0
5	Droblin	1,0986	4,12	1,1650	2,00	1,2258	6,00	0,6614	11,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
6	Jagodnica	0,9592	4,84	0,7100	3,00	0,8538	8,00	1,6400	7,00	1,5629	14,00	0,0000	0,00	0,0000	0
7	Klukowszczyzna	0,9659	5,98	0,9067	3,00	0,8463	8,00	1,0720	10,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
8	Leśna Podlaska	0,7582	4,63	0,7767	3,00	0,8067	9,00	0,5191	22,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
9	Ludwinów	0,9567	5,92	1,3950	2,00	0,9525	8,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
10	Mariampol	2,1849	4,90	1,1200	3,00	2,6067	3,00	1,8600	6,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
11	Nosów	1,1040	4,78	0,9333	3,00	0,9613	8,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
12	Nosów-Kolonia	1,3385	5,08	1,2200	2,00	1,5380	5,00	1,4988	8,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
13	Ossówka	1,2092	4,03	1,1950	2,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	1,4917	12,00	0,0000	0,00	0,0000	0
14	Witulín	0,9867	5,20	0,7533	3,00	1,1983	6,00	1,2040	10,00	0,0000	0,00	0,0000	0,00	0,0000	0
15	Witulín-Kolonia	1,5067	5,26	1,3150	2,00	1,2400	6,00	1,6957	7,00	1,3206	16,00	0,0000	0,00	2,2677	82
16	Worgule	1,1953	5,48	1,1000	2,00	1,2033	6,00	1,3367	9,00	1,1705	19,00	0,0000	0,00	0,0000	0
17	Zaberbecze	1,0631	6,62	0,8000	3,00	1,5120	5,00	1,1850	10,00	1,1100	20,00	0,0000	0,00	0,0000	0
Gmina ogółem (obszar wiejski)		1,0990	4,99	0,9326	2,57	1,0942	6,69	1,2191	9,50	1,1854	18,80	1,6559	36,50	2,2677	82,00

a - średnia powierzchnia działki w gospodarstwie (w ha)

b - średnia liczba działek w gospodarstwie

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 12 Wskaźnik rozdrobnienia średniego gospodarstwa w obrębie

Lp.	Obręb	średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego (ha) (P)	średnia liczba działek w gospodarstwie (n)	Średnia powierzchnia działki	liczba działek na 100 ha	wskaźnik rozdrobnienia gospodarstw* $R = \frac{\sqrt{n} - 1}{P}$
1	2.	3	4	5	6	7
1	Bordziłówka Nowa	4,81	10,3	2,04	204,15	0,46
2	Bordziłówka Stara	4,67	6,3	1,26	126,07	0,32
3	Bukowice	4,32	4,2	0,94	93,78	0,24
4	Bukowice-Kolonia	4,28	3,3	0,71	71,42	0,19
5	Droblin	4,91	4,9	0,91	91,02	0,25
6	Jagodnica	4,64	5,4	1,04	104,25	0,29
7	Klukowszczyzna	5,78	6,2	1,04	103,53	0,26
8	Leśna Podlaska	3,51	4,8	1,32	131,89	0,34
9	Ludwinów	5,67	6,5	1,05	104,53	0,27
10	Mariampol	10,70	5,4	0,46	45,77	0,12
11	Nosów	5,28	4,9	0,91	90,58	0,23
12	Nosów-Kolonia	6,80	5,6	0,75	74,71	0,20
13	Ossówka	4,87	4,5	0,83	82,70	0,23
14	Witulín	5,14	5,3	1,01	101,35	0,25
15	Witulín-Kolonia	7,92	5,6	0,66	66,37	0,17
16	Worgule	6,56	6,3	0,84	83,66	0,23
17	Zaberbecze	7,04	7,2	0,94	94,07	0,24
Gmina ogółem (obszar wiejski)		5,7	3,96	0,98	91,00	0,17

Metoda analizy: *R wg. Wzoru Van Duina

Średnie
R=0,17

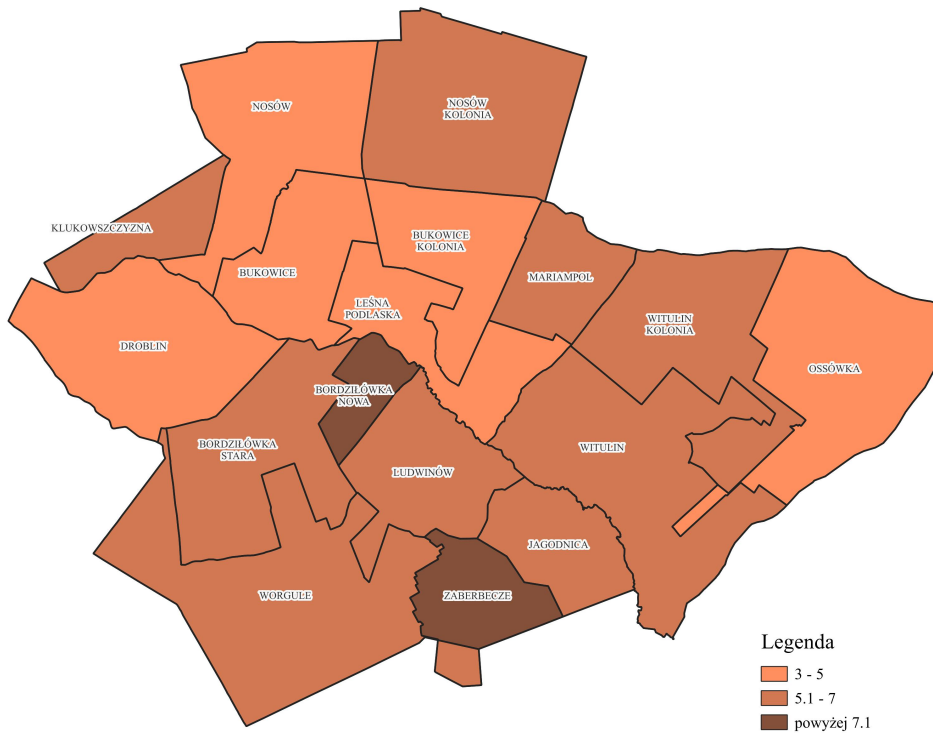
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z EGİB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

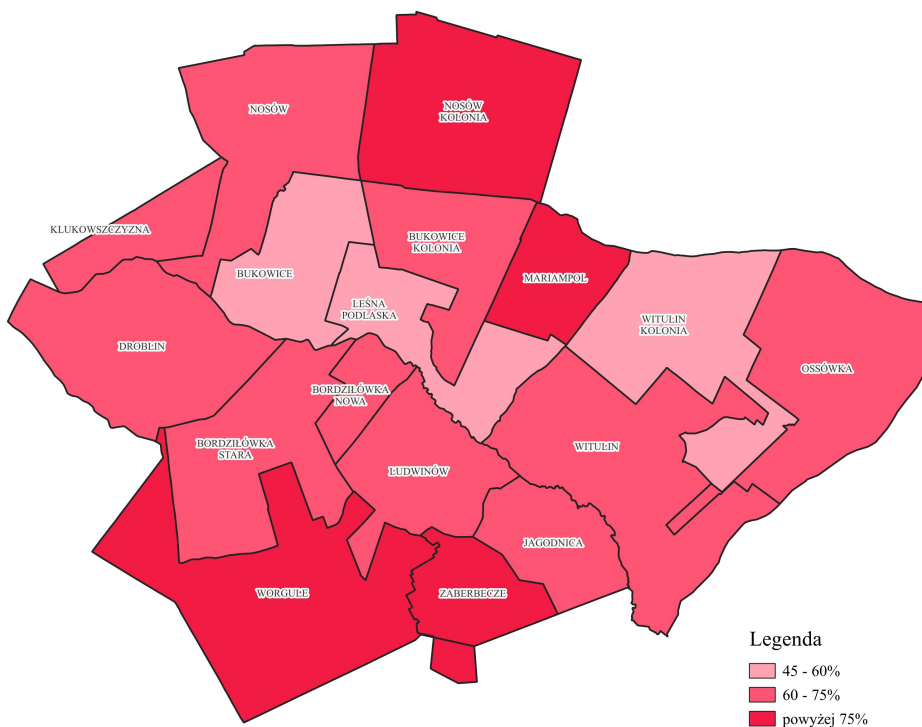
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 21 Średnia liczba działek w gospodarstwach rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB



Rys. nr 22 Udział liczby gospodarstw o wielkości powyżej 5 ha w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych

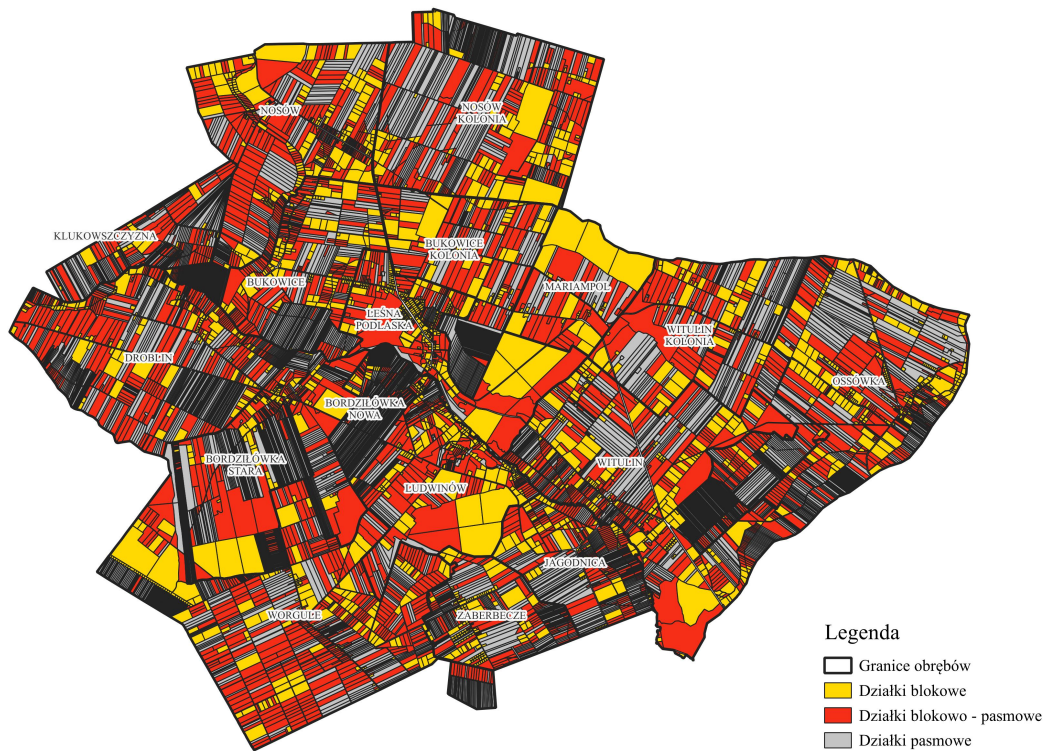
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 23 Układ przestrzenny działek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

2.3.4 Działy bez dostępu do drogi publicznej

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące liczby działek w poszczególnych obrębach oraz procentowego udziału działek, które nie mają dostępu do drogi publicznej. Z tabeli wynika, że w gminie ogółem znajduje się 10 874 działek, z czego 1 553 działki nie mają dostępu do drogi publicznej, co stanowi 14,28% wszystkich działek.

Poszczególne obręby różnią się znacznie pod względem liczby działek bez dostępu do drogi publicznej. Przykładowo:

- Największy procentowy udział działek bez dostępu do drogi publicznej odnotowano w obrębie Ludwinów (31,10%).
- Najmniejszy procentowy udział takich działek występuje w obrębie Bukowice Kolonia (5,47%).

Dane te mogą sugerować różnorodne problemy związane z planowaniem przestrzennym w gminie, gdzie w niektórych obszarach znaczna liczba działek jest pozbawiona bezpośredniego dostępu do dróg publicznych, co może wpływać na ich wartość, atrakcyjność inwestycyjną, a także dostępność usług dla mieszkańców.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 13 Działki bez dostępu do drogi publicznej

Lp.	Obręb	Liczba działek ogółem	Liczba działek bez dostępu do drogi	Procentowy udział działek bez dostępu do drogi
1	2	3	4.	
1	Bordziłówka Nowa	457	125	27,35
2	Bordziłówka Stara	722	151	20,91
3	Bukowice	498	117	23,49
4	Bukowice Kolonia	384	21	5,47
5	Droblin	812	100	12,32
6	Jagodnica	624	131	20,99
7	Klukowszczyzna	328	83	25,30
8	Leśna Podlaska	698	144	20,63
9	Ludwinów	492	153	31,10
10	Mariampol	167	11	6,59
11	Nosów	862	85	9,86
12	Nosów Kolonia	596	55	9,23
13	Ossówka	1003	109	10,87
14	Witulín	1024	139	13,57
15	Witulín Kolonia	608	73	12,01
16	Worgule	1066	71	6,66
17	Zaberbecze	533	110	20,64
Gmina ogółem		10874	1553	14,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB



Rys. nr 24 Działki bez dostępu do drogi publicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.3.5 Obiekty związane z obsługą rolnictwa

Tabela nr 14 Obiekty związane z obsługą rolnictwa

Lp.	Obręb	Obiekt
1	2	3
1	Leśna Podlaska	Tartak, Magazyn paszowy, piekarnia, zakład przerobu drewna
2	Nosów	Młyn
3	Droblin	Tartak
4	Bukowice	Tartak
5	Bukowice Kolonia	Tartak
6	Ossówka	Tartak
7	Witulín	Przetwórnia rolna, tartak, gorzelnia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Urzędu Gminy Leśna Podlaska

Obiekty związane z obsługą rolnictwa.

Gmina Leśna Podlaska, będąca obszarem o silnym charakterze rolniczym, posiada kilka istotnych obiektów służących obsłudze rolnictwa. Te obiekty nie tylko wspierają lokalnych rolników w codziennej działalności, ale również przyczyniają się do rozwoju gospodarczego gminy.

- Tartak w miejscowości Leśna Podlaska - Zlokalizowany w centralnej części gminy tartak odgrywa kluczową rolę w przetwarzaniu drewna. Dzięki niemu lokalni mieszkańcy mają dostęp do przetworzonego surowca, co wspiera zarówno sektor budowlany, jak i inne gałęzie przemysłu związane z drewnem.
- Zakład przerobu drewna w Leśnej Podlaskiej - świadczy usługi na rzecz okolicznych mieszkańców.
- Tartaki w Bukowicach, w Droblinie, w Witulinie, w Ossówce, w Bukowicach, w Bukowicach Kolonii.
- Młyn w miejscowości Nosów - Młyn ten powstał z przebudowanego wiatraka tzw. „koźlaka”, jest aktualnie czynny młyn motorowy i przetwarza zboże na mąkę. Dzięki temu lokalni rolnicy mogą wytwarzać własne produkty mączne.
- Piekarnia w Leśnej Podlaskiej - Położona w centralnej części gminy piekarnia dostarcza pieczywo na lokalny rynek. Produkty piekarni są szeroko rozpoznawalne w okolicy, co przyczynia się do promocji lokalnych tradycji kulinarnych.
- Gorzelnia - Podlaskie Gorzelnie „SURWIN” Sp. z o.o. w Witulinie - Jest to jeden z większych zakładów przemysłowych w gminie, który zajmuje się przetwórstwem produktów rolniczych na spirytus. Zakład ten nie tylko wspiera lokalnych rolników, ale także stanowi ważny element przemysłu w regionie.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Obiekty te tworzą razem silną bazę dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa w gminie Leśna Podlaska, zapewniając niezbędne wsparcie dla rolników oraz przyczyniając się do rozwoju gospodarczego regionu.



Rys. nr 25 Tartak Witulin

Źródło: Fotografia własna



Rys. nr 26 Gorzelnia Witulin

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.3.6 Stan i ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Procentowy stosunek gruntów na cele inne niż rolne do gruntów rolnych - W tym podrozdziale analizowane są zmiany w użytkowaniu gruntów, gdzie porównuje się procentowo powierzchnie przeznaczone na cele nierolnicze z gruntami użytkowymi rolniczo. Ocenie podlega dynamika zmian, co może wskazywać na trendy urbanizacyjne lub inne przeznaczenie gruntów, które wcześniej pełniły funkcje rolnicze.

Ilość i zasięg poszczególnych kategorii terenów RPP - Tereny rolnicze zostały podzielone na trzy główne kategorie:

1. Tereny o szczególnych walorach przyrodniczo-rolniczych, podlegających restrykcyjnej ochronie:

- Te tereny obejmują przede wszystkim obszary o wysokiej wartości przyrodniczej i rolniczej, w tym grunty rolne klasy I-III bonitacyjnej. Dokumenty sugerują, że takie obszary znajdują się głównie w rejonach, gdzie występują najlepsze warunki glebowe oraz gdzie istotne są zachowanie naturalnych ekosystemów i krajobrazu rolniczego

2. Tereny o wysokiej ochronie z możliwością zmiany przeznaczenia:

- Tereny te, mimo że są chronione, mogą zostać przekształcone na cele nierolnicze zgodnie z polityką przestrzenną gminy. Przykłady takich terenów obejmują obszary z istniejącą infrastrukturą techniczną, gdzie dopuszczalne są zmiany w kierunku rozwoju usług, przemysłu lub budownictwa mieszkaniowego. Zidentyfikowane są w planie zagospodarowania przestrzennego, jako obszary, które mogą być wykorzystane w bardziej intensywny sposób, jeśli jest to uzasadnione rozwojem gminy.

3. Tereny o złagodzonej ochronie:

- Są to obszary, gdzie ochrona jest mniej rygorystyczna, co umożliwia ich łatwiejsze przekształcanie na inne cele, takie jak budownictwo mieszkaniowe czy przemysłowe. Takie tereny są zazwyczaj zlokalizowane w pobliżu istniejących terenów zabudowanych lub w miejscach, gdzie presja urbanizacyjna jest największa. Przykłady takich obszarów można znaleźć w pobliżu miejscowości Leśna Podlaska oraz innych większych osad w gminie

Całość opracowania zawiera również mapowe zestawienia tych terenów, co pozwala na wizualną analizę rozmieszczenia i powierzchni poszczególnych kategorii gruntów w gminie.

Te informacje są kluczowe dla zrozumienia polityki przestrzennej oraz potencjalnych zmian w użytkowaniu gruntów w gminie Leśna Podlaska.

Źródła szczegółowych danych można znaleźć w załączonych dokumentach, takich jak strategia rozwoju gminy oraz program ochrony środowiska

Dokumenty pokazują, że w gminie Leśna Podlaska przywiązuje się dużą wagę do zachowania równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną terenów rolniczych i przyrodniczych. Dzięki temu możliwe jest jednoczesne zachowanie wartościowych terenów rolniczych oraz realizacja zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy.

2.3.7 Stan i ocena infrastruktury technicznej i społecznej

W gminie Leśna Podlaska infrastruktura techniczna i społeczna jest rozwinięta na poziomie, który umożliwia mieszkańcom zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych oraz wspiera rozwój gminy. W skład infrastruktury technicznej wchodzi elementy takie jak sieci przesyłowe, wysypiska, farmy fotowoltaiczne, oraz infrastruktura drogowa i energetyczna. Infrastruktura społeczna obejmuje szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, straż pożarną, posterunki policji, a także domy kultury i świetlice wiejskie.

Infrastruktura techniczna:

- Sieci przesyłowe i energetyczne: Gmina Leśna Podlaska jest zasilana przez linię wysokiego napięcia 110 kV, a także rozwiniętą sieć energetyczną średniego i niskiego napięcia. Istnieją również plany rozbudowy sieci elektroenergetycznej, aby zwiększyć niezawodność dostaw energii.
- Farmy fotowoltaiczne: Rozwój energii odnawialnej jest jednym z priorytetów, chociaż realizacja dużych projektów takich jak farmy wiatrowe jest ograniczona ze względu na przepisy ochrony zabytków i krajobrazu.
- Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna: Sieć wodociągowa pokrywa znaczną część gminy, choć sieć kanalizacyjna jest mniej rozwinięta i dotyczy głównie miejscowości Leśna Podlaska, gdzie znajduje się oczyszczalnia ścieków.

Infrastruktura społeczna:

- Oświata: W gminie znajdują się szkoły podstawowe, przedszkola, żłobek oraz szkoła ponadpodstawowa, jest to Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa, które są odpowiednio wyposażone i dostępne dla mieszkańców. Modernizacja tych placówek jest planowana w celu podniesienia jakości kształcenia i dostosowania ich do potrzeb społecznych.
- Ochrona zdrowia: Gmina zapewnia podstawową opiekę zdrowotną dzięki lokalnym ośrodkom zdrowia, które są dostępne dla mieszkańców. Istnieją również plany rozbudowy tej infrastruktury.
- Straż pożarna i policja: Ochrona przeciwpożarowa jest zapewniana przez lokalne jednostki OSP, które są dobrze wyposażone i przygotowane do działania. W gminie Leśna Podlaska jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP) znajdują się w następujących miejscowościach:
 - Leśna Podlaska - Jest to główna miejscowość gminy, gdzie znajduje się jedna z jednostek OSP
 - Worgule
 - Stara Bordziłówka
 - Witulin
 - Droblin

Te jednostki OSP odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom gminy, angażując się w działania ratowniczo-gaśnicze oraz w różne inicjatywy społeczne.

- Punkt przyjęć z zakresu działań Policji zapewnia bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Świetlice wiejskie:
 - Leśna Podlaska - Świetlica znajduje się w budynku Urzędu Gminy, jest zarządzana przez Gminny Ośrodek Kultury (GOK) i Koło Gospodyń Wiejskich i została poddana gruntownemu remontowi w 2006 roku.
 - Nosów - Świetlica zarządzana przez Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich, poddawana systematycznej modernizacji.
 - Droblin - Świetlica zarządzana przez Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich, zmodernizowana w 2012 roku.
 - Stara Bordziłówka - Świetlica zarządzana przez Stowarzyszenie „Otwarta wieś” i Koło Gospodyń Wiejskich, zmodernizowana w 2012 roku.
 - Worgule - Świetlica pełni funkcję filii GOK oraz działa w niej Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich. Remont przeprowadzono w 2006 roku.
 - Ludwinów - Świetlica została wyremontowana. Zarządzania jest przez Koło Gospodyń Wiejskich.
 - Witulin Kolonia - Świetlica została wyremontowana. Zarządzania jest przez Koło Gospodyń Wiejskich.
 - Ossówka - Świetlica została wyremontowana. Zarządzania jest przez Koło Gospodyń Wiejskich.
 - Zaberbecze - Świetlica została wyremontowana. Zarządzania jest przez Koło Gospodyń Wiejskich.

Leśna Podlaska główna miejscowość gminy, w której znajdują się kluczowe obiekty infrastruktury społecznej, takie jak szkoły, ośrodki zdrowia, urząd gminy, oraz centrum kulturalne.

Pozostałe miejscowości mniejsze miejscowości w gminie mają dostęp do podstawowej infrastruktury, jednakże bardziej zaawansowane usługi są skoncentrowane w Leśnej Podlaskiej. Sieć dróg gminnych i powiatowych zapewnia odpowiednią komunikację pomiędzy miejscowościami.

Wszystkie te elementy infrastruktury zostały szczegółowo opisane w tabelach i zestawieniach dostępnych w załączonych dokumentach, takich jak "Program Ochrona Środowiska" oraz "Strategia Rozwoju Gminy Leśna Podlaska", które zawierają dokładne dane dotyczące rozmieszczenia i stanu technicznego infrastruktury na terenie gminy.

2.4 WARUNKI WODNE I GOSPODARKA WODNA

2.4.1 Ogólny opis warunków wodnych

Gmina Leśna Podlaska pod względem hydrologicznym należy do regionu podlaskiego w całości leży w dorzeczu Bugu. Odwodnienie przeważającej części terenu odbywa się w kierunku południowo- wschodnim, przez Klukówkę do Krzny. Tylko północno-wschodnia, narożna część gminy, należąca do zlewni Czyżówki, jest za jej pośrednictwem odwadniana w kierunku północno-wschodnim do Bugu. Największą rzeką jest Klukówka, przecinająca gminę z północno-zachodniego, na południowy- wschód na odcinku Klukowszczyzna – Witulini. Po drodze przyjmuje dwa lewostronne dopływy: Walim (największy dopływ Klukówki) – na terenie wsi Bukowice oraz drugi – bezimienny potok spod Ossówki, (stanowiący płd.-wsch. granicę gminy) – w Witulinie. Wody powierzchniowe gminy reprezentują jeszcze Zalew Terebela (zespół dwóch sztucznych zbiorników), przy ujściu potoku spod Ossówki, o pow. 40 ha i sieć rowów melioracyjnych. Wody powierzchniowe pochodzą głównie z opadów atmosferycznych; zmienność przepływów jest więc bardzo duża. W okresie roztopów wiosennych przepływy zwiększają się gwałtownie, lecz już w czerwcu obserwuje się skrajnie niskie stany. W lecie, często także w jesieni, wiele cieków wysycha zupełnie. Jest to obszar deficytów wodnych; potrzeby roślin są większe niż możliwości zaspokajania ich przez wody opadowe.

Na terenie gminy zlokalizowane są dwa poziomy użytkowe wód podziemnych: czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z piaskami okresu zlodowacenia południowopolskiego, zlokalizowanego na głębokościach od ok. 60 do ok. 70 m p.p.t. Zasoby dyspozycyjne są oszacowane na 50-60 m³/d/km², zaś jakość określona jako dobra.

Poziom trzeciorzędowy występuje głównie w zachodniej części gminy (Bordziłówka Stara, Droblin, Bukowice, Nosów, Worgule i Klukowszczyzna). Związany jest z piaskami oligoceńskimi i zalega j na głębokościach od ok. 30 m p.p.t. (we wschodniej części piętra wodonośnego) do ok. 100 m p.p.t. (przy granicy gminy). Zasoby dyspozycyjne tego poziomu są niższe i wynoszą 30-40 m³/d/km², natomiast jakość wód została określona jako dobra.

Niemal cała gmina (z wyjątkiem zachodniej części w okolicach Droblina) zlokalizowana jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 224 „Subzbiornik Podlasie”.

2.4.2 Wody płynące i ciek naturalne

Główną rzeką jest Klukówka, która przecina gminę z północno-zachodniego na południowy-wschód na odcinku od Klukowszczyzny do Witulina. W trakcie swojego biegu przyjmuje dwa lewostronne dopływy: Walim (największy dopływ Klukówki) na terenie wsi Bukowice oraz bezimienny potok spod Ossówki (stanowiący południowo-wschodnią granicę gminy) w Witulinie.

Sieć hydrofoniczna gminy Leśna Podlaska jest słabo rozwinięta. Wody płynące zajmują powierzchnię

19 ha. Gmina w całości leży w dorzeczu Bugu. Przeważająca część gminy odwadniana jest przez rzekę Klukówkę, lewobrzeżny dopływ Krzny.

Jedynie niewielki północno-wschodni fragment drenowany jest przez Czyżówkę. Rzeki Krzna i Czyżówka są lewobrzeżnymi dopływami Bugu. Rzeka Klukówka płynie uregulowanym korytem z północnego zachodu na południowy wschód. Na terenie wsi Bukowice przyjmuje swój największy lewobrzeżny dopływ Walim, natomiast w Witulinie drugi, co do długości (również lewobrzeżny) bezimienny ciek spod Ossówki.

Rzeki posiadają charakter rzek nizinnych. Zasilane są głównie z opadów atmosferycznych, zmienność przepływów jest więc bardzo duża. Szacunkowy roczny przepływ wód Klukówki wynosi ok. 1 m/s, natomiast szacunkowy roczny przepływ wód rzeki Walim (przy ujściu do Klukówki) wynosi 0,0005 m/s

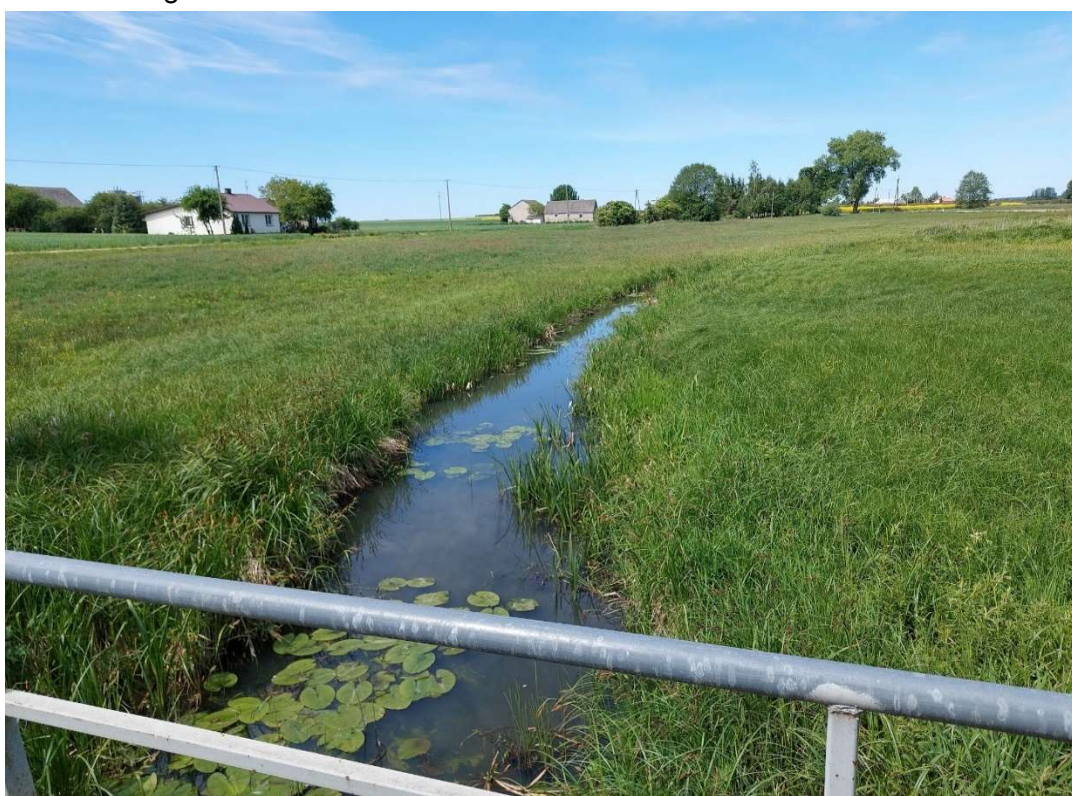
Przy granicy gminy Leśna Podlaska i Biała Podlaska znajduje się zalew Terebela, zwany „Zalewem Witulin”. Jest to zespół dwóch sztucznych zbiorników przy ujściu strumienia spod Ossówki („Terebela I” o powierzchni 15 ha i „Terebela II” o powierzchni 25 ha). Sztuczny zbiornik wodny znajduje się również w Leśnej Podlaskiej. Jest on zbudowany na rzece Klukówce, położony obok Kościoła OO. Paulinów.

Na terenie gminy ujmowane są dwa poziomy użytkowe wód podziemnych: czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Wody poziomu czwartorzędowego występują na różnych głębokościach - od kilku do kilkudziesięciu metrów, jednak najczęściej dość płytko (2 - 10m); mocno zróżnicowana jest ich zasobność (3 - 60 m³/h - zasoby zatwierdzone) i jakość, która na ogół wzrasta wraz z głębokością. Poziom trzeciorzędowy, związany z piaskami oligoceńskimi, ujmowany jest na głębokościach od 80 do ponad 100m p.p.t.; wydajność tego poziomu jest wyższa i mniej zróżnicowana (18 - 66 m³/h), a jakość wód bardzo dobra. Stan wód na terenie gminy przedstawiają w części rys. nr 28-33.



Rys. nr 27 Dopływ spod Walimia - pełni również rolę rowu melioracyjnego

Źródło: Fotografia własna



Rys. nr 28 Dopływ spod Walimia - pełni również rolę rowu melioracyjnego

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.4.3 System melioracji wodnych i urządzenia melioracji wodnych

System melioracji wodnych oraz urządzenia melioracji wodnych w Leśnej Podlaskiej są kluczowe dla zarządzania gospodarką wodną na terenach rolniczych oraz leśnych. Melioracja wodna obejmuje szereg działań technicznych, które mają na celu poprawę warunków wodnych na terenach uprawnych i leśnych. Główne cele to odprowadzanie nadmiaru wody (odwodnienie) lub nawadnianie terenów w okresach suszy.

Elementy systemu melioracyjnego:

1. Rowy melioracyjne: Są to kanały, które zbierają i odprowadzają wodę powierzchniową oraz nadmiar wody gruntowej. W Leśnej Podlaskiej mogą być to rowy otwarte, które mają za zadanie odprowadzić wodę do większych cieków wodnych lub zbiorników.
2. Rury drenarskie: W miejscach, gdzie gleba ma tendencję do nadmiernego nawodnienia, stosuje się rury drenarskie zakopywane pod powierzchnią ziemi. Te urządzenia odprowadzają wodę z niższych warstw gleby, zapobiegając jej nadmiernemu zawilgoceniu.
3. Przepusty: Są to konstrukcje pozwalające na przepływ wody pod drogami lub innymi przeszkodami. W systemie melioracyjnym w Leśnej Podlaskiej mogą występować przepusty wykonane z betonu lub innych materiałów odpornych na działanie wody.
4. Zbiorniki retencyjne: Mogą służyć do gromadzenia nadmiaru wody w okresach dużych opadów, by później uwalniać ją w sposób kontrolowany, co chroni przed powodzią.
5. Wały przeciwpowodziowe: W obszarach o dużym ryzyku zalania, mogą istnieć wały, które chronią tereny rolne i leśne przed nadmiernym napływem wody.

Rola systemu melioracyjnego w Leśnej Podlaskiej:

- Ochrona terenów rolniczych: System melioracji zapobiega nadmiernemu zalewaniu pól uprawnych, co jest kluczowe dla produkcji rolnej.
- Zapobieganie erozji gleby: Odpowiednie zarządzanie wodą pomaga w ochronie gleby przed erozją wodną.
- Regulacja poziomu wód gruntowych: Dzięki systemowi melioracji możliwe jest utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych, co jest istotne zarówno dla rolnictwa, jak i lasów.
- Ochrona przed suszą: W niektórych przypadkach systemy melioracyjne mogą być wykorzystywane do nawadniania terenów, co jest ważne w okresach niskich opadów.

W przypadku Leśnej Podlaskiej, specyfika lokalnego systemu melioracji wodnych zależy od uwarunkowań terenowych, typu gleb oraz potrzeb gospodarki wodnej w regionie. Utrzymanie i modernizacja tych urządzeń jest kluczowa dla stabilności produkcji rolnej oraz ochrony środowiska.



Rys. nr 29 Zapora w Bukowicach

Źródło: Fotografia własna



Rys. nr 30 Przepust w Bukowicach

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Negatywnym skutkiem niedoborów opadów oraz nadmiernych opadów i będącym ich następstwem suszom, podtopieniom i powodziom terenu w rolnictwie można skutecznie przeciwdziałać między innymi poprzez melioracje nawadniające w przypadku niedoborów wody i melioracje odwadniające w przypadku nadmiarów wody.

W odniesieniu do okresu wegetacyjnego (kwiecień–wrzesień) ujemny klimatyczny bilans wodny wskazuje na potencjalne zagrożenie niedoborem wody i na potrzebę rozwoju melioracji nawadniających. Dodatni klimatyczny bilans wodny wskazuje na potencjalne zagrożenie nadmiarem wody i na potrzebę rozwoju melioracji odwadniających. W odniesieniu do okresu zimowego (październik–marzec) dodatni klimatyczny bilans wodny wskazuje na potencjalne zagrożenie nadmiarem wody na końcu tego okresu (czyli w marcu) i na potrzebę rozwoju melioracji odwadniających.

2.4.4 Zbiorniki wodne i zbiorniki retencji wodnej

Na terenie gminy Leśna Podlaska spośród 17 miejscowości, zwodociągowanych jest 17: Leśna Podlaska, Bordziłówka Nowa, Bordziłówka Stara, Droblin, Nosów, Bukowice, Klukowszczyzna, Ludwinów, Jagodnica, Witulin, Worgule, Mariampol, Bukowice Kolonia, Nosów Kolonia, Witulin Kolonia, Ossówka, Zaberbecze. Ujęcie wody znajduje się w Leśnej Podlaskiej.

Na terenie gminy ścieki odprowadzane są przede wszystkim do przydomowych zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Kanalizację sanitarną posiada jedynie Leśna Podlaska oraz niewielka część wsi Bukowice. Oczyszczalnia ścieków znajduje się w Leśnej Podlaskiej. Celem zabezpieczenia i utrzymania czystości wód konieczna jest sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków.

Zbiorniki wodne gminy Leśna Podlaska reprezentuje Zalew Terebela, sztuczny zbiornik – żwirownia w Ludwinowie o pow ok.2 ha oraz sieć rowów melioracyjnych. Wody te głównie pochodzą z opadów atmosferycznych, co powoduje dużą zmienność przepływów. W okresie roztopów wiosennych przepływy gwałtownie wzrastają, ale już w czerwcu obserwuje się skrajnie niskie stany. W lecie, a także często jesienią, wiele cieków całkowicie wysycha. Obszar ten cierpi na deficyt wodny, gdzie potrzeby roślin przewyższają możliwości zaspokojenia ich przez wody opadowe.

Jedną z ciekawostek regionu jest lokalizacja Klasztoru paulińskiego w Leśnej Podlaskiej, który posadowiony jest na palach dębowych. Obecność pobliskich stawów umożliwia utrzymywanie stałej wilgotności dębiny co jest niezbędne do utrzymania murów świątyni.



Rys. nr 31 Staw przy klasztorze w Leśnej Podlaskiej

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 32 Zalew w Witulinie

Źródło: Fotografia własna

2.4.5 Oczka wodne, tereny podmokłe, tereny bagienne i rozlewiska

Gmina Leśna Podlaska to obszar, który charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami wodnymi. W tym regionie można znaleźć różnorodne formy terenów wodno-błotnych, takich jak oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne i rozlewiska. Oczka wodne to niewielkie zbiorniki wodne, które mogą powstawać naturalnie lub być wynikiem działalności człowieka. W Leśnej Podlaskiej mogą one pełnić funkcje zarówno ekologiczne, jak i estetyczne:

- Funkcja ekologiczna: Oczka wodne stanowią siedlisko dla wielu gatunków roślin i zwierząt, w tym płazów, owadów i ptaków. Są ważnym elementem bioróżnorodności.
- Funkcja estetyczna i rekreacyjna: Oczka wodne przyczyniają się do urozmaicenia krajobrazu, a także mogą być wykorzystywane do celów rekreacyjnych, np. jako miejsca odpoczynku.

Tereny podmokłe to obszary, na których woda występuje tuż pod powierzchnią ziemi lub na niej przez większą część roku. Są to tereny o specyficznych warunkach hydrologicznych:

Charakterystyka: W Leśnej Podlaskiej tereny podmokłe mogą występować na obszarach o słabym odpływie wód, gdzie gleby są ciężkie i nieprzepuszczalne. Roślinność na takich terenach to głównie trawy, turzyce i rośliny bagienne.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Znaczenie ekologiczne: Tereny podmokłe pełnią funkcję bufora wodnego, regulując przepływ wód i chroniąc przed powodzią. Są też miejscem bytowania wielu gatunków chronionych.

Bagna to obszary, gdzie woda stoi lub przepływa bardzo powoli, a gleby są nasycone wodą przez większą część roku. W Leśnej Podlaskiej bagna mogą występować w nizinnych częściach regionu:

- Roślinność: Charakterystyczna dla terenów bagiennych jest roślinność torfowiskowa, mchy torfowe, turzyce, a także krzewy i drzewa, które tolerują wilgotne warunki.
- Rola ekologiczna: Bagna są ważne dla retencji wody oraz jako siedlisko dla unikalnych gatunków roślin i zwierząt, w tym ptaków wodnych.

Rozlewiska to czasowo zalewane tereny, które powstają głównie w wyniku podniesienia się poziomu wód w rzekach lub innych zbiornikach wodnych:

W Leśnej Podlaskiej rozlewiska mogą powstawać na łąkach, polach lub w lasach w okresach wiosennych roztopów, po intensywnych opadach deszczu, lub w wyniku podniesienia poziomu wód gruntowych. Rozlewiska są ważne dla gospodarki wodnej, pomagają w łagodzeniu skutków powodzi, a także są cennym siedliskiem dla wielu gatunków zwierząt, w tym ptactwa wodnego.

Znaczenie tych terenów w Leśnej Podlaskiej

- Ochrona środowiska: Oczka wodne, tereny podmokłe, bagienne i rozlewiska w Leśnej Podlaskiej odgrywają kluczową rolę w zachowaniu bioróżnorodności i stabilności ekosystemów.
- Gospodarka wodna: Te tereny pomagają w retencji wody, co jest istotne dla przeciwdziałania suszom oraz zarządzania nadmiarem wód w okresach obfitych opadów.
- Rekreacja i edukacja: Obszary te mogą być atrakcyjne dla turystyki przyrodniczej oraz stanowić doskonałe miejsce do edukacji ekologicznej.

Tereny te, mimo że czasami mogą wydawać się mniej wartościowe z punktu widzenia gospodarczego, są kluczowe dla utrzymania równowagi ekologicznej i powinny być chronione oraz odpowiednio zarządzane.

2.4.6 Obszary zagrożone suszą i obszary zalewowe

W Leśnej Podlaskiej, podobnie jak w wielu innych regionach Polski, występują obszary narażone na zmienne warunki klimatyczne, takie jak susze i zalania. Powiat bialski, w którym znajduje się Leśna Podlaska, charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu oraz różnorodnymi warunkami hydrologicznymi, co wpływa na rozmieszczenie terenów zagrożonych suszą oraz obszarów zalewowych. Susza to długotrwały brak opadów, prowadzący do obniżenia poziomu wód gruntowych i wysychania gleby. Obszary szczególnie narażone na suszę w Leśnej Podlaskiej to:

- Tereny rolnicze: Grunty o lekkich, piaszczystych glebach są bardziej podatne na wysychanie, zwłaszcza w okresach letnich, gdy opady są rzadkie. Susza wpływa negatywnie na plony rolnicze, zmniejszając produktywność gruntów.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Łąki i pastwiska: Brak wody w glebie powoduje, że roślinność łąkowa i trawy na pastwiskach mogą szybko wysychać, co zmniejsza ilość dostępnej paszy dla zwierząt gospodarskich.
- Lasy: W okresach suszy drzewa, szczególnie na piaszczystych i przepuszczalnych glebach, mogą być narażone na stres wodny, co zwiększa ryzyko pożarów lasów i osłabia ich odporność na choroby.

Obszary zalewowe to tereny narażone na czasowe zalewanie wodami powierzchniowymi, najczęściej podczas intensywnych opadów lub roztopów wiosennych. W Leśnej Podlaskiej obszary zalewowe mogą obejmować:

- Dolina rzeki Krzny: Jeśli Leśna Podlaska leży w zasięgu doliny rzeki Krzny lub jej dopływów, obszary te mogą być narażone na zalania podczas podniesienia poziomu wód w rzece, zwłaszcza po obfitych opadach deszczu lub roztopach.
- Tereny nizinno-bagiennie: Nisko położone tereny, szczególnie te o słabym odpływie, mogą tworzyć naturalne obszary zalewowe. W okresach intensywnych opadów, woda może gromadzić się w zagłębieniach terenu, tworząc rozlewiska.
- Obszary przy melioracji: Systemy melioracyjne, jeśli są niewłaściwie zarządzane lub uszkodzone, mogą przyczyniać się do lokalnych zalewów. Przepusty, rowy melioracyjne czy zbiorniki retencyjne mogą przestać prawidłowo funkcjonować podczas ekstremalnych warunków pogodowych, co prowadzi do lokalnych podtopień.

Dla mieszkańców Leśnej Podlaskiej i lokalnych władz ważne jest zarządzanie zarówno ryzykiem suszy, jak i zalewów. W tym kontekście istotne są:

- Systemy melioracyjne: Regularne konserwacje i modernizacje mogą pomóc w lepszym zarządzaniu wodą, minimalizując ryzyko zarówno suszy, jak i zalewów.
- Zbiorniki retencyjne: Mogą pomóc w gromadzeniu nadmiaru wody podczas opadów, a następnie w jej stopniowym uwalnianiu, co zmniejsza ryzyko powodzi i suszy.
- Zalesianie i ochrona przyrody: Lasy i tereny zielone pełnią funkcję naturalnych buforów, które mogą pochłaniać nadmiar wody oraz chronić glebę przed erozją i wysychaniem.

Leśna Podlaska jest obszarem, który musi radzić sobie z wyzwaniem związanym zarówno z suszą, jak i zalewami. Skuteczne zarządzanie tymi zagrożeniami wymaga zintegrowanego podejścia, łączącego działania techniczne (takie jak melioracje) z ochroną i zrównoważonym zarządzaniem przyrodą.

2.5 ISTNIEJĄCA SIEĆ DRÓG I KOLEI

2.5.1 Ogólna charakterystyka i układ sieci drogowej i kolejowej

Gmina Leśna Podlaska cechuje się stosunkowo dobrą dostępnością komunikacyjną, wynikającą z jej położenia w pobliżu ważnych szlaków drogowych. Głównym elementem sieci drogowej jest droga wojewódzka nr 811, łącząca Białą Podlaską z Sarnakami, która przebiega przez teren gminy na odcinku 3,061 km. Dodatkowo na terenie gminy znajduje się 9 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 43,9 km oraz drogi gminne o długości 139,40 km, które łączą miejscowości wewnątrz gminy oraz z sąsiednimi gminami. Układ drogowy przecina teren gminy, tworząc połączenia komunikacyjne niezbędne zarówno dla mieszkańców, jak i dla rolnictwa oraz turystyki.

Pod względem infrastruktury kolejowej, gmina nie posiada bezpośredniego dostępu do linii kolejowych, co stanowi pewne ograniczenie w zakresie transportu pasażerskiego oraz towarowego. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w większych miastach, takich jak Biała Podlaska.

Peryferyjne położenie w powiecie bialskim, jak i województwie lubelskim powoduje częściowe ograniczenia w dostępności komunikacyjnej gminy Leśna Podlaska. Przez obszar gminy przebiega, co prawda fragment drogi wojewódzkiej 811 relacji Sarnaki – Konstantynów – Biała Podlaska, jednakże peryferyjne położenie na terenie gminy sprawia, iż nie stanowi dużego udziału w powiązaniach zewnętrznych i wewnętrznych gminy. Gmina Leśna Podlaska oraz cały powiat bialski są oddalone od dróg o znaczeniu ponadregionalnym i międzynarodowym. Położone najbliżej granic gminy drogi o randze, co najmniej ponadregionalnej (krajowej) to droga krajowa nr 2 (ranga międzynarodowa) relacji gr. granica państwa – Świecko – Rzepin – Poznań – Konin – Łódź – Warszawa – Mińsk Mazowiecki – Siedlce – Terespol – granica państwa, Warszawa/węzeł „Warszawa Wilanów” – węzeł „Lubelska”/ . Droga jest położona w odległości ok 6 km.

Gminę charakteryzuje jednak dobrze rozbudowana sieć dróg powiatowych, zaś bliskie sąsiedztwo miasta Białej Podlaskiej oraz Łosice może stanowić atrakcyjne miejsce zamieszkania dla osób tam pracujących. Ogólna ocena powiązań komunikacyjnych nie wpływa jednak korzystnie na postrzeganie gminy, jako atrakcyjnej lokalizacji obszarów prowadzenia działalności gospodarczej.

2.5.2 Rodzaje dróg według podziału na kategorie i klasy dróg

Na terenie gminy Leśna Podlaska wyróżnia się kilka kategorii dróg, w tym:

- Drogi wojewódzkie: Droga wojewódzka nr 811, która pełni funkcję głównej arterii komunikacyjnej, łączącej gminę z większymi ośrodkami miejskimi oraz drogami krajowymi.
- Drogi powiatowe: Służące do obsługi komunikacyjnej między miejscowościami gminy oraz połączeń z sąsiednimi gminami. Mają one kluczowe znaczenie dla codziennego transportu mieszkańców.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 15 Wykaz dróg powiatowych w gminie Leśna Podlaska

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Długość [km]	Klasa techniczna
1	1018L	Sławacinek – Bordziłówka – Leśna Podlaska	8,20	Z
2	1019L	(Rudka – Kobylany – Wygnanki) gr. woj. – Bordziłówka	5,01	L
3	1020L	Biała Podlaska (ul. Terebelska) – Terebela – Jagodnica – Witulin	2,25	L
4	1021L	Worgule – Jagodnica	3,93	L
5	1022L	Cicibór – Leśna Podlaska – gr. woj. (Kornica)	11,65	Z
6	1023L	Ossówka – Leśna Podlaska	9,55	L
7	1024L	(Wólka Nosowska) gr. woj. – Nosów	2,61	L
8	1025L	(dr. woj.698) gr. woj. – Nosów – Leśna Podlaska	3,94	L

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

- Drogi gminne: Odpowiadają za połączenia wewnętrzne między miejscowościami w gminie. Mają one mniejsze znaczenie regionalne, ale są istotne dla lokalnego transportu, zwłaszcza w kontekście dojazdów do posesji i pól.

Każda z tych kategorii dróg pełni określoną funkcję w strukturze komunikacyjnej gminy, umożliwiając sprawne przemieszczanie się oraz transport towarów, w tym płodów rolnych.

Tabela nr 16 Wykaz dróg gminnych w gminie Leśna Podlaska

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1	100027 L	dr. woj.811 – Komarno Kol. – gr. gminy Leśna Podlaska
2	100029 L	dr. woj.811 – Zakanale – Komarno Kol. – Sulinki – dr. gm.100034L
3	100032 L	dr. woj.811 – Komarno Kol. – gr. gminy Leśna Podlaska
4	100034 L	dr. woj.811 – Komarno – Sulinki – Korczyńska – Witulin – dr. pow. 1022L
5	100129 L	gr. woj. – Połaniec – Kol. Nosów – po gr. gminy dr. gm. 100140L
6	100130 L	gr. gminy Konstantynów – Kol. Nowinki – Połaniec
7	100131 L	dr. gm. 100027L – Kol. Nosów – dr. pow. 1025L
8	100132 L	Kol. Nowinki – dr. gm. 100027L
9	100133 L	Kol. Nowinki – Kol. Nosów – dr.pow.1023L
10	100134 L	gr. gminy Konstantynów – Kol. Nowinki – dr.gm.100133L
11	100135 L	dr.pow.1025L – Kol. Nosów – dr. gm. 100136L
12	100136 L	dr.pow.1025L – Kol. Nosów – dr. gm. 100032L
13	100137 L	dr.pow.1024L – Bukowice – dr. pow. 1022L
14	100138 L	dr.gm.100139L – dr. pow. 1022L

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
15	100139 L	gr. woj. – Nosów – dr. pow. 1024L
16	100140 L	gr. woj. – dr. pow. 1024L
17	100141 L	dr. gm. 100139L – Klukowszczyzna – dr. pow. 1022L
18	100142 L	dr. gm. 100137L – Bukowice – Kol. Bukowice – dr. pow. 1023L
19	100143 L	dr. gm. 100027L – Kol. Bukowice – dr. gm. 100032L
20	100144 L	dr. pow. 1023L – dr. pow. 1022L
21	100145 L	dr. pow. 1023L – Kol. Witulin – Mariampol – Kol. Bukowice – dr. gm. 100027L
22	100146 L	Kol. Bukowice – dr. pow. 1022L
23	100147 L	gr. woj. – Żabów – dr. pow. 1022L
24	100148 L	dr. pow. 1019L – Żabów – dr. gm. 100147L
25	100149 L	dr. gm. 100153L – Kol. Droblin – Droblin Podłużny – Droblin Poprzeczny – dr. gm. 100148L
26	100150 L	dr. gm. 100149L – Droblin – dr. pow. 1019L
27	100151 L	Pojelce – dr. pow. 1018L
28	100152 L	gr. woj. – Kol. Droblin – dr. pow. 1019L
29	100153 L	dr. pow. 1019L – Bordziłówka Stara – dr. gm. 100155L
30	100154 L	dr. pow. 1019L – Koszelówka – dr. pow. 1019L
31	100155 L	(Pojelce) gr. gminy Biała Podlaska – Bordziłówka Stara – dr. pow. 1018L
32	100156 L	Ludwinów – Worgule – Pojelce – Pólko
33	100157 L	Ludwinów – dr. gm. 100156L
34	100158 L	dr. pow. 1018L – Zaberbecze – Ludwinów – dr. pow. 1019L
35	100159 L	dr. pow. 1020L – Jagodnica – Ludwinów – dr. pow. 1018L
36	100160 L	Bordziłówka Nowa – dr. gm. 100159L
37	100161 L	dr. gm. 100162L – Haczki – dr. pow. 1022L
38	100162 L	Haczki – dr. gm. 100145L
39	100163 L	dr. pow. 1023L – Kol. Ossówka – dr. pow. 1022L
40	100164 L	dr. gm. 100034L – Kol. Witulin – dr. gm. 100145L
41	100165 L	dr. pow. 1023L – Korczyńska – dr. gm. 100178L
42	100166 L	dr. gm. 100034L – Pasięka – dr. gm. 100029L
43	100167 L	gr. gminy Konstantynów – dr. gm. 100169L – Korczyńska – dr. gm. 100165L
44	100168 L	dr. gm. 100167L – Granica – Korczyńska – dr. gm. 100165L
45	100169 L	po gr. gminy – dr. gm. 100034L – Granica – dr. pow. 1023L

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
46	100170 L	dr. gm. 100035L – Kol. Ossówka – dr. pow. 1023L
47	100171 L	dr. gm. 100035L – Kol. Ossówka – dr. gm. 100176L
48	100172 L	po gr. gminy – Kol. Ossówka – dr. gm. 100169L
49	100173 L	(Klonownica Plac) gr. gminy Janów Podlaski – Kol. Ossówka – dr. gm. 100178L
50	100174 L	gr. gminy Janów Podlaski – dr. gm. 100173L – Kol. Ossówka – dr. gm. 100178L
51	100175 L	gr. gminy Janów Podlaski – dr. gm. 100174L – dr. gm. 100176L
52	100176 L	(Zielone) gr. gminy Biała Podlaska – Ossówka – gr. gminy Janów Podlaski
54	100178 L	dr. gm. 100034L – Komarno – Kol. Ossówka – dr. gm. 100169L
55	100179 L	dr. gm. 100176L – Kol. Ossówka – dr. gm. 100180L
56	100180 L	dr. gm. 100179L – Witulin – dr. pow. 1022L
57	100181 L	(Kol. Terebela) gr. gminy Biała Podlaska – Zaberbecze – dr. pow. 1021L
58	100182 L	Leśna Podlaska ul. Łąkowa
59	100183 L	Leśna Podlaska ulice Lipowa – Podleśna – 1-Maja
60	100184 L	Leśna Podlaska ul.40-lecia
61	100185 L	Leśna Podlaska ul. Osiedlowa
62	100186 L	Leśna Podlaska ul. Nowa
63	100187 L	Leśna Podlaska ul. Wiejska
64	100188 L	Leśna Podlaska ul. Ogrodowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Leśna Podlaska

2.5.3 Drogi transportu rolnego

Drogi transportu rolnego w gminie Leśna Podlaska są kluczowe dla funkcjonowania lokalnego rolnictwa. Są to głównie drogi gminne i powiatowe, które zapewniają dostęp do pól uprawnych oraz umożliwiają transport maszyn rolniczych i produktów rolnych. Stan tych dróg ma bezpośredni wpływ na efektywność działalności rolniczej oraz na codzienne funkcjonowanie mieszkańców gminy.

Ważnym aspektem zarządzania tymi drogami jest ich regularne utrzymanie, szczególnie w kontekście warunków atmosferycznych, które mogą wpływać na ich stan. Drogi te są kluczowe również z punktu widzenia bezpieczeństwa, ponieważ ich zły stan może prowadzić do trudności w transporcie i zwiększać ryzyko wypadków.

Stan dróg przedstawiony został na rys.nr 34-38.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 33 Droga gminna w Nosowie

Źródło: Fotografia własna



Rys. nr 34 Droga powiatowa w Nosowie

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 35 Droga gminna w Nosowie

Źródło: Fotografia własna



Rys. nr 36 Droga gminna w Nosowie

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 37 Droga gminna w Nosowie

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.5.4 Stan dróg

Stan dróg na terenie gminy Leśna Podlaska jest zróżnicowany. Drogi wojewódzkie, będące głównymi szlakami komunikacyjnymi, są zazwyczaj utrzymywane w dobrym stanie, co zapewnia ich wysoką przepustowość i bezpieczeństwo. Drogi powiatowe i gminne, które mają mniejsze obciążenie ruchem, mogą być w gorszym stanie, szczególnie w okresach intensywnych opadów deszczu lub śniegu.

Regularne remonty i modernizacje są konieczne, aby zapewnić odpowiednią jakość dróg oraz ich dostępność przez cały rok. W strategii rozwoju gminy zwraca się uwagę na potrzebę poprawy stanu dróg lokalnych, co ma kluczowe znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki oraz komfortu życia mieszkańców.

Ogólnie rzecz biorąc, stan dróg jest istotnym czynnikiem wpływającym na jakość życia w gminie oraz na jej atrakcyjność jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

2.6 OCHRONA PRZYRODY I ŚRODOWISKO NATURALNE

2.6.1 Obszary chronione i formy ochrony przyrody

Na terenie gminy występują obszary chronione, z których można wymienić:

- rezerwat przyrody „Chmielinne”,
- 24 pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „CHMIELINNE” jest to rezerwat leśny o powierzchni 67,72 ha w całości położony na terenie gminy w Leśnictwie Leśna, Nadleśnictwo Biała Podlaska, obejmujący oddziały leśne: 283b-c, 284c-f, 285f, 286a-c, 287a-f. Został utworzony zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 7.10.1967 r. Teren rezerwatu obejmuje szeroką na tym odcinku dolinę Klukówki. Największe powierzchnie zajmuje grąd subkontynentalny różnicujący się na dwa podzespoły: typowy i czyścowy. Na wierzchołku niewielkiego wyniesienia występuje bór mieszany z panującym dębem szypułkowym i brzozą brodawkowatą. Na skłonach, w kierunku rzeki Klukówki, zasilanych przez wody przepływowe, wykształcił się łąg wiązowo-jesionowy. Siedliska krótkotrwale zalewane, zajmuje łąg jesionowo-olszowy, który charakteryzuje masowe występowanie jesionu i czeremchy. W nieckowatych zagłębieniach terenu, z utrzymującą się podczas wiosny i jesieni wodą, rośnie ols porzeczkowy.

Posiada on kępkowo-dolinkową strukturę dna lasu i związany z tym mozaikowaty układ roślinności.

W rezerwacie występuje wiele gatunków chronionych: widłak wroniec, orlik pospolity, bluszcz pospolity, wawrzynek wilczętyko, parzydło leśne, lilia złotogłów, listera jajowata, kruszczyk szerokolistny, podkolan biały, podkolan zielonawy, gnieźnik leśny oraz grzyb smardz jadalny. Rośnie tu również kilka gatunków rzadkich, takich jak: jaskier kaszubski, zdrojówka rutewkowata, kokorycz pełna, świerząbek korzenny, żankiel zwyczajny, szczyr trwały, czartawa pośrednia, czartawa drobna, zerwa kłosowa i turzyca odległokłosa.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Lasy ochronne na terenie gminy Leśna Podlaska ustanowiono jedynie na obszarach lasów państwowych. Ich podstawową funkcją jest zachowanie drzewostanów nasiennych oraz niezmienionych stosunków wodnych. Łącznie zajmują one 168,52 ha powierzchni w oddziałach:

- uroczysko Krówka – oddz. 291, 291a, 292-294 – lasy wodochronne;
- uroczysko Zadworne – oddz. 306-307 – lasy wodochronne;
- uroczysko Kołowierz – oddz. 278m (278l – otulina) – drzewostany nasienne.

Ochronie prawnej podlegają także obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków, które mają na celu poprawę jakości krajobrazu przyrodniczo-kulturowego, a tym samym zwiększenie atrakcyjności gminy pod względem inwestycyjnym oraz turystycznym.



Rys. nr 38 Las w Nosowie

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 39 Las w Leśnej Podlaskiej

Źródło Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.6.2 Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar gminy Leśna Podlaska obejmuje powierzchnię 97,69 km². W użytkowaniu gruntów dominują grunty orne – ok. 60 %. Trwałe użytki zielone obejmują – ok. 17%, lasy – 15%, wody i nieużytki – 6%.

Z rolniczego charakteru gminy wynika, że świat roślinny na zdecydowanej większości obszarów znajduje się pod bezpośrednim wpływem działalności człowieka. Tereny rolne są przykładem miejsc gdzie szata roślinna jest cyklicznie zmieniana.

Ważnym składnikiem zbiorowisk roślinnych gminy, powierzchniowo przewyższającym lasy, ale zachowanym w mniej naturalnym stanie, są łąki i pastwiska. Roślinność łąk i pastwisk, znajduje się również pod dużym wpływem działalności człowieka, gdzie na skutek zabiegów agrotechnicznych (takich jak melioracje, nawożenie i chemizacje) zmniejsza się stale udział roślinności naturalnej na rzecz nowych kultur uprawowych. Najbogatszymi zbiorowiskami roślinności są lasy. Dominujące typy siedliskowe lasów to: bór mieszany świeży, bór świeży oraz las wilgotny i las świeży. Siedliska borów mieszanych zajmują najczęściej drzewostany sosnowo - dębowe lub sosnowo - brzozone; w pierwszym przypadku zazwyczaj z bujnym podsyciem przypominającym siedliska lasu świeżego. Bory mieszane większą powierzchnię zajmują w pn. – wsch. części gminy. W części zach. i pd.– zach. przeważają drzewostany sosnowe na siedliskach boru świeżego z borówką brusznicą w runie. W środkowej części gminy, w pobliżu Leśnej Podlaskiej, występują drzewostany grabowo – dębowo – brzozone na siedliskach lasu wilgotnego i lasu świeżego. W dolinie Klukówki i w obniżeniach terenowych, głównie w pd. części gminy, dominują olsy i lasy łęgowe.

Inwentaryzacja przyrodnicza na trasie i w sąsiedztwie projektowanego rurociągu naftowego Brody – Płock wykonana w 2012 r. w korytarzu ropociągu i jego sąsiedztwie obejmowała: grzyby, rośliny naczyniowe i siedliska przyrodnicze.

Ze względu na przewagę w gminie Leśna Podlaska terenów o charakterze rolniczym, fauna zasiedlająca ten obszar jest stosunkowo uboga. Stwierdzono tutaj przedstawicieli gatunków podlegających ochronie gatunkowej: paż królowej, płomykówka, jerzyk, bocian biały, srokosz, przepiórka, świergotek polny, pustułka, ryjówka aksamitna, rzęsorek rzeczek oraz rzadka w tej części Polski orzesznica.

Środowiska leśne znacznie wzbogacają skład gatunkowy fauny. W rezerwacie „Chmielinne” występują podlegające ochronie prawnej jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec i zaskroniec oraz chronione gatunkowo mieniak stróżnik i winniczek, a także nieliczne w Polsce trzmielojad, kobuz, słonka, dzięcioł czarny, lerka czy kruk.

Podobny wpływ na bogactwo gatunkowe ma również sztuczny zbiornik w okolicach Witulina oraz dolina Klukówki. Stwierdzono tu występowanie następujących gatunków ryb: śliz, koza, piskorz i różanka oraz płazów: żaba moczarowa, rzekotka drzewna, ropucha szara i traszka zwyczajna.

2.6.3 Krajobraz

Krajobraz gminy Leśna Podlaska charakteryzuje się malowniczym połączeniem terenów leśnych, rolniczych oraz niewielkich akwenów wodnych. Urozmaicenie terenu oraz bogactwo

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

przyrody nadaje temu obszarowi szczególny charakter, który jest ceniony zarówno przez mieszkańców, jak i turystów. Krajobraz ten jest chroniony, aby zachować jego naturalne walory, a także zapewnić zrównoważony rozwój turystyki.

Gminę Leśna Podlaska charakteryzuje typowy krajobraz wiejski z rozproszoną zabudową. Gmina podzielona jest na 17 obrębów, wśród nich wyróżnia się tereny zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinna i zagrodowa), zabudowy usługowej (usługi publiczne, sakralne, komercyjne), zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów. Ze względu na charakter gminy, dominującą funkcją zabudowy jest zabudowa zagrodowa oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Wykształcone jednostki osadnicze w gminie są nieregularne, często o charakterze ulicówki bądź wielodrożnicy. Według podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego (1994) gmina Leśna Podlaska położona jest w pasie nizin środkowopolskich, w makroregionie Nizina Południowo podlaska i w mezoregionie Równina Łukowska. Dzisiejszą rzeźbę powierzchni terenu w głównym stopniu ukształtowały zdarzenia z okresu zlodowaceń środkowopolskich. Teren gminy to obszar mało urozmaicony, w przeważającej części równinny, ze słabo rozwiniętą siecią dolinną. Wysokości skrajne wynoszą 168,8 (Nosów i Drobin Podłużny) oraz 142,7 (Witulín - przy wypływie Klukówki z gminy) m n.p.m.. Deniwelacje wahają się od kilku metrów w części środkowej i wschodniej do kilkunastu w części zachodniej. Warunki naturalne, w tym gleby i klimat sprzyjają rolnictwu i leśnictwu. Na terenie gminy znajdują się cenne przyrodniczo obszary: Rezerwatu „Chmielinie”, Uroczyska „Kołowierz”, „Krówka” i „Zadworne”.



Rys. nr 40 Widok na pola uprawne w Nosowie

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 41 Krajobraz gminy Leśna Podlaska

Źródło: Fotografia własna

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.6.4 Obszary leśne, zadrzewienia i zakrzewienia

Obszary leśne w gminie Leśna Podlaska stanowią istotny element krajobrazu i są ważnym zasobem naturalnym. Według danych zawartych w tabeli dotyczącej lesistości, największe obszary leśne znajdują się w obrębie miejscowości takich jak Worgule, Nosów, Ludwinów, i Leśna Podlaska. Lesistość w tych obszarach wynosi odpowiednio 16,91%, 11,40%, 30,97%, i 48,99%. Zadrzewienia i zakrzewienia są także istotnym elementem tych terenów, wspierającym różnorodność biologiczną oraz stanowiącym siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt. [tabela nr 4]

Najbogatszymi zbiorowiskami roślinności są lasy. Dominujące typy siedliskowe lasów to: bór mieszany świeży, bór świeży oraz las wilgotny i las świeży. Siedliska borów mieszanych zajmują najczęściej drzewostany sosnowo -dębowe lub sosnowo -brzozowe; w pierwszym przypadku zazwyczaj z bujnym podsyciem przypominającym siedliska lasu świeżego. Bory mieszane większą powierzchnię zajmują w północno-wschodniej części gminy. W części zachodniej i południowo-zachodniej przeważają drzewostany sosnowe na siedliskach boru świeżego z borówką brusznicą w runie. W środkowej części gminy, w pobliżu Leśnej Podlaskiej, występują drzewostany grabowo-dębowo-brzozowe na siedliskach lasu wilgotnego i lasu świeżego.

W dolinie Klukówki i w obniżeniach terenowych, głównie w południowej części gminy, dominują olsy i lasy łąkowe. Drugim ważnym składnikiem zbiorowisk roślinnych gminy, powierzchniowo nawet przewyższającym lasy, ale zachowanym w mniej naturalnym stanie są łąki i pastwiska (17,4 % pow. gminy).

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają trzy kompleksy lasów ochronnych, tj. uroczysko „Kołowierz”, jako las ochronny w kategorii drzewostanów nasiennych i uroczyska „Krówka” i „Zadworne” w kategorii lasów wodochronnych. Ponadto jest rezerwat przyrody „Chmielinne”, utworzony dla ochrony łągu jesionowo –olszowo -wiązowego oraz 21 drzew pomnikowych, w tym 8 dębów, 6 lip, 4 jesiony, 1 olsza czarna, 1 kasztanowiec i 1 klon.

2.6.5 System odbioru śmieci i składowiska odpadów

Jednym z najtrudniejszych współczesnych problemów związanych z ochroną środowiska jest składowanie i utylizacja odpadów stałych. W gminie Leśna Podlaska nieczystości stałe, w/g Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022, wywożone są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Białej Podlaskiej.

System odbioru śmieci w gminie Leśna Podlaska jest zorganizowany w sposób, który zapewnia regularne odbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców wszystkich miejscowości. Odpady są zbierane selektywnie, co obejmuje frakcje takie jak szkło, plastik, metal, papier oraz odpady biodegradowalne. System zarządzania odpadami obejmuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy mogą oddawać dodatkowe odpady, w tym odpady problemowe i wielkogabarytowe.

Odbiór odpadów komunalnych z terenu gminy odbywa się na podstawie ustalonego harmonogramu, który jest regularnie aktualizowany i dostępny dla mieszkańców. Harmonogram ten uwzględnia także miejsca o utrudnionym dojeździe, zapewniając równy

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

dostęp do usług odbioru śmieci na terenie całej gminy. W gminie Leśna Podlaska pojawiają się również problemy związane z dzikimi wysypiskami śmieci. Takie wysypiska są znane, na przykład, we wsi Bordziłówka Stara i Ludwinów, gdzie nielegalne składowiska odpadów stanowią poważny problem ekologiczny i wymagają interwencji lokalnych władz oraz społeczności (strona: <https://lesnapodlaska.biuletyn.net/>).

Zarządzanie odpadami w gminie jest także częścią szerszych działań związanych z ochroną środowiska, mających na celu zwiększenie poziomu recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska. Regularne kampanie informacyjne oraz zaangażowanie mieszkańców w selektywną zbiórkę odpadów przyczyniają się do poprawy stanu środowiska naturalnego w gminie Leśna Podlaska.

2.7 AGROTURYSTYKA, TURYSTYKA, KULTURA, ZABYTKI

2.7.1 Agroturystyka i turystyka oraz infrastruktura turystyczna

Gmina Leśna Podlaska jest dynamicznie rozwijającym się regionem pod względem turystyki, szczególnie agroturystyki, która przyciąga wielu gości szukających wypoczynku w malowniczym, wiejskim otoczeniu. W gminie znajduje się szereg obiektów agroturystycznych, które oferują różnorodne formy zakwaterowania oraz atrakcji:

- Droblin Dworek, to luksusowy obiekt oferujący nie tylko komfortowe zakwaterowanie, ale także szeroką gamę usług SPA, co czyni go idealnym miejscem na relaksujący wypoczynek.
- Agroturystyka "U Ali" w Starej Bordziłówce to kameralny obiekt, który zapewnia gościom spokojną atmosferę oraz możliwość obcowania z naturą.
- Pensjonat Ossówka położony jest w malowniczej wsi Ossówka, oferuje komfortowe noclegi oraz domową atmosferę, idealną dla rodzin i grup przyjaciół.
- Dom Letniskowy "U Zenka" w Starej Bordziłówce to przytulny dom letniskowy, który stanowi doskonałą bazę wypadową dla turystów pragnących zwiedzać okolicę.
- Gospodarstwo Agroturystyczne nad stawem w Leśnej Podlaskiej oferuje możliwość wypoczynku w bliskim kontakcie z naturą, z dostępem do stawu, który jest atrakcją zarówno dla wędkarzy, jak i miłośników sportów wodnych.
- Agroturystyka OSSCAMP to nowoczesny obiekt oferujący różnorodne atrakcje, w tym możliwość organizacji imprez integracyjnych i rodzinnych spotkań.
- Chata Skansen oraz Restauracja Zacisze, to obiekty, które oferują również możliwość organizacji wesel i innych uroczystości w wyjątkowej, rustykalnej atmosferze.
- Magnolia Szyc Elwira to dom weselny w Leśnej Podlaskiej zapewniający organizację imprez okolicznościowych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Na obszarze Gminy Leśna Podlaska brak jest ścieżek rowerowych za wyjątkiem odcinka od Klasztoru do cmentarza, natomiast zostały utworzone trzy trasy tj.:

Trasa 1 rekreacyjna „Leśna droga” - przebieg: Leśna Podlaska Rezerwat Chmielinie-Mariampol – Leśna Podlaska UG.

Trasa 2 turystyczna „Nad wodę, na plażę” – przebieg: Leśna Podlaska UG – Zalew Wituliński – Terebela – Jagodnica – Ludwinów – Nowa Bordziłówka – Leśna Podlaska.

Trasa 3 edukacyjna „Z historią na Ty” – przebieg:

Leśna Podlaska UG – Bordziłówka Nowa – Bordziłówka Stara – Droblin –

Bukowice – Nosów – Leśna Podlaska UG.

Podwórko Nivea w Leśnej Podlaskiej – nowoczesne miejsce zabaw.

Atrakcje turystyczne – środowisko naturalne:

Rezerwat przyrody „Chmielinie” – miejscowość Leśna Podlaska.

Na terenie Gminy znajdują się pomniki przyrody, z których najbardziej znanymi są: ponad 350 letni dąb szypułkowy (obwód 575 cm i wysokość 24,0-26,0 m), zwany „Dębem Miłości” (Leśna Podlaska), 2 dęby szypułkowe rosnące na terenie klasztoru oo. Paulinów w Leśnej Podlaskiej, olsza czarna - obwód 590 cm i wysokość 30,0 m - drzewo składające się z 8 pni rośnie w zabytkowym parku Zespołu Szkół Rolniczych w Leśnej Podlaskiej. Na terenie gminy Leśna Podlaska ruch turystyczny wzrasta w okresie letnim, ze względu na położenie w południowo wschodniej części gminy zaplecza wypoczynkowego dla miasta Biała Podlaska, którego główną atrakcją jest zalew Terebela. W okresie tym obserwuje się wzrost ilości odpadów, głównie opakowaniowych w miejscach wykorzystywanych, jako kąpieliska.

2.7.2 Obszary atrakcyjne turystycznie

Gmina Leśna Podlaska oferuje wiele obszarów atrakcyjnych turystycznie, które przyciągają zarówno miłośników przyrody, jak i entuzjastów historii oraz kultury. Do najważniejszych należą:

- projektowany „Park Kulturowy Leśna Podlaska”,
- las ochronny „Kołowierz”,
- zalew Terebela.
- Rezerwat Przyrody "Chmielinie" - To chroniony obszar, który zachwyca bogatą fauną i florą. Jest to idealne miejsce dla spacerowiczów, fotografów przyrody oraz wszystkich, którzy pragną zrelaksować się w otoczeniu nieskażonej przyrody.
- Malownicze tereny leśne i ścieżki rowerowe - Gmina posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę dla miłośników aktywnego wypoczynku. Turyści mogą korzystać z licznych tras rowerowych oraz pieszych, prowadzących przez najbardziej urokliwe zakątki regionu.

Od funkcjonowania i wykorzystania tych walorów naturalnych, które są jednocześnie atrakcjami turystycznymi, uzależniony jest dalszy możliwy rozwój turystyczno-wypoczynkowy w gminie.

Główną atrakcją turystyczną gminy Leśna Podlaska stanowią miejsca kultu religijnego oraz zabytkowe założenia parkowe w Witulinie, Ludwinowie, Leśnej Podlaskiej i Droblinie. Gmina Leśna Podlaska ma szansę rozwoju poprzez turystykę w zakresie organizacji:

- wypoczynku dla dzieci i młodzieży,

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- wypoczynku wczasowo-urlopowego,
- wprowadzania turystyki kwalifikowanej i specjalistycznej,
- szerokiego wprowadzenia agroturystyki.

Z uwagi na korzystne walory naturalne gminy są szansę na zainteresowanie wypoczynkiem w lokalnych gospodarstwach wiejskich, organizacją tzw. zielonych szkół dla dzieci z aglomeracji miejskich oraz turystyki kwalifikowanej dla osób o zainteresowaniach przyrodniczych.

2.7.3 Obiekty kultury

Leśna Podlaska jest miejscem, gdzie kultura i tradycja odgrywają istotną rolę w życiu lokalnej społeczności. Do najważniejszych obiektów kultury należą:

- Zespół klasztorny Paulinów oraz Bazylika Matki Boskiej Leśniańskiej - To jedno z najważniejszych miejsc kultu religijnego w regionie, które przyciąga pielgrzymów i turystów z całej Polski. Zespół klasztorny, wraz z Bazyliką, jest nie tylko miejscem modlitwy, ale również ważnym centrum kultury, gdzie organizowane są koncerty, wystawy i inne wydarzenia artystyczne.
- Gminny Ośrodek Kultury - Organizuje liczne wydarzenia kulturalne, warsztaty oraz zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. To tutaj lokalna społeczność spotyka się, aby uczestniczyć w życiu kulturalnym gminy.
- Biblioteka Publiczna - Pełni rolę centrum edukacyjnego i kulturalnego, oferując szeroki wybór książek oraz organizując spotkania autorskie, wieczory poetyckie i inne wydarzenia kulturalne.

Gmina Leśna Podlaska posiada:

- Gminny Ośrodek Kultury w Leśnej Podlaskiej oraz filię w Worgulach,
- Świetlice wiejskie w Leśnej Podlaskiej, Nosowie, Witulinie, Worgulach, Bordziłówce Starej, Drobinie, Bukowicach, Zaberbeczu, Ossówce, Kol. Witulin, Ludwinowie
- Gminną Bibliotekę Publiczną w Leśnej Podlaskiej,

Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna prowadzą szeroką działalność w formach typowych dla tego rodzaju placówek.

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty sakralne: klasztor oo. Paulinów w Leśnej Podlaskiej, kościół parafialny w Witulinie, kaplica w Bukowicach, cerkiew prawosławna w Nosowie oraz kaplica w Drobinie. Zachowane w dobrym stanie obiekty i zabytki sakralne są świadectwem różnorodności kulturowej tego regionu, od okazałych zespołów klasztornych do pojedynczych zabytkowych świątyń. Na terenie gminy Leśna Podlaska dominują kościoły rzymsko-katolickie, mniej liczne są cerkwie. Szczególnym, a zarazem najcenniejszym obiektem sakralnym jest zespół klasztorny w Leśnej Podlaskiej, będący ważnym miejscem kultu religijnego.

Remizy OSP i świetlice wiejskie znajdują się w następujących miejscowościach: Leśna Podlaska, Worgule, Stara Bordziłówka, Drobin, Nosów, Witulin, Witulin Kolonia, Bukowice, Zaberbecze, Ossówka. Świetlice wiejskie znajdują się w miejscowościach Nosów, Bukowice, Zaberbecze, Ludwinów. Urząd Pocztowy w Leśnej Podlaskiej.

Instytucją samorządową prowadzącą w 2020 roku działalność w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony lokalnej sfery kulturowej w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Bezpośredni nadzór nad GOK sprawuje Wójt Gminy Leśna Podlaska. Ponadto w gminie zlokalizowane są świetlice wiejskie w Bukowicach, Nosowie, Drobinie, Zaberbeczu, Worgulach, Ludwinowie, Starej Bordziłówce, Ossówce, Witulinie i Witulinie-Kolonii.

Na terenie gminy działalność kulturalną prowadzi także Gminna Biblioteka Publiczna w Leśnej Podlaskiej.

Z uwagi na uwarunkowania historyczne, gmina Leśna Podlaska ma duży potencjał odgrywać rolę lokalnego ośrodka kulturalnego. Na analizowanym obszarze instytucją koordynującą działalność kulturową w gminie jest Gminny Ośrodek Kultury zlokalizowany w miejscowości Leśna Podlaska.

2.7.4 Zabytki

Gmina Leśna Podlaska jest bogata w zabytki, które odzwierciedlają jej długą i różnorodną historię. Wiele z tych obiektów zostało wpisanych do rejestru zabytków, co podkreśla ich znaczenie kulturowe i historyczne, zarówno na poziomie lokalnym, jak i krajowym.

W rejestrze zabytków znajdują się m.in. obiekty sakralne, zespoły dworsko-parkowe, wiatraki oraz historyczne cmentarze. Rejestr zabytków to oficjalny wykaz, który obejmuje budynki, zespoły architektoniczne oraz inne obiekty o szczególnym znaczeniu historycznym, artystycznym lub naukowym. Obiekty wpisane do rejestru są objęte ochroną prawną, co zobowiązuje właścicieli do zachowania ich w odpowiednim stanie oraz uniemożliwia ich przekształcanie bez zgody odpowiednich władz konserwatorskich.

Wybrane zabytki wpisane do rejestru:

- Zespół klasztorny Paulinów oraz Bazylika Matki Boskiej Leśniańskiej - Ten zespół architektoniczny, pochodzący z XVIII wieku, jest jednym z najważniejszych zabytków sakralnych w regionie. Znajduje się tu również Bazylika, która stanowi cel licznych pielgrzymek, a sam klasztor jest świadectwem bogatej historii religijnej Leśnej Podlaskiej.
- Kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny i św. Apostołów Piotra i Pawła - Zbudowany w latach 1730-1738, kościół ten jest przykładem barokowej architektury sakralnej. Jego monumentalna bryła oraz bogato zdobione wnętrza przyciągają nie tylko wiernych, ale także miłośników historii i sztuki.



Rys. nr 42 Kościół w Leśnej Podlaskiej

Źródło: Fotografia własna

- Zespół dworsko-parkowy w Nosowie - Kompleks ten, składający się z dworu, parku oraz licznych budynków gospodarczych, pochodzi z XIX wieku. Jest to jeden z najlepiej zachowanych tego typu zespołów w regionie, który odzwierciedla dawny styl życia polskiej szlachty.
- Wiatrak koźlak w Bukowicach - Wiatrak z 1875 roku, będący jednym z nielicznych zachowanych przykładów tradycyjnej architektury wiejskiej. Jego obecność przypomina o dawnych metodach przetwarzania ziarna i roli, jaką tego typu obiekty odgrywały w społeczności lokalnej.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 43 Zabytkowy wiatrak w Bukowicach

Źródło: Fotografia własna

- Dwór i park w Drobinie - Dwór z XIX wieku, otoczony pięknym parkiem, stanowi cenny przykład polskiej architektury dworskiej. Obiekt ten, wpisany do rejestru zabytków, jest obecnie wykorzystywany, jako szkoła, co pozwala na jego ciągłe użytkowanie i zachowanie dla przyszłych pokoleń.
- Kaplica rzymskokatolicka w Bukowicach - Obiekt sakralny z XVIII wieku, który pierwotnie służył, jako cerkiew unicka, a obecnie pełni funkcję kaplicy rzymskokatolickiej. Jest to ważny zabytek, który odzwierciedla złożoną historię religijną tego regionu.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264



Rys. nr 44 Kaplica w Bukowicach, Źródło: Fotografia własna

- Wiatrak koźlak w Nosowie - Ten wiatrak z przełomu XIX i XX wieku, przekształcony później w młyn elektryczny, jest kolejnym przykładem tradycyjnej architektury przemysłowej. Jego obecność w krajobrazie gminy przypomina o dawnej gospodarce wiejskiej i jej ewolucji.

Wszystkie te zabytki, wpisane do rejestru, stanowią nie tylko atrakcję turystyczną, ale również ważny element dziedzictwa kulturowego gminy Leśna Podlaska. Dzięki ich ochronie i konserwacji, możliwe jest zachowanie tych cennych świadectw przeszłości dla przyszłych pokoleń, co przyczynia się do kształtowania tożsamości lokalnej oraz promowania gminy, jako miejsca o bogatej historii i kulturze.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 17 Obiekty wpisane do rejestru zabytków i o cechach zabytkowych

Lp.	Sołectwo	Obiekt	Wpis do rejestru zabytków
1	2	3	4
1		kaplica rzymskokatolicka pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny z otaczającym drzewostanem	A/1398
2	Nosów	Założenie dworsko-parkowe: dwór, spichlerz, stajnia, park z alejami, teren starego sadu	A/1354
3		zespół cerkwi prawosławnej pw. św. Michała Archanioła z 1862 r., dzwonnica, ogrodzenie z kamieni	A/1356
4		Krochmalnia, czworak I dwojak – na terenie zespołu dworsko-parkowego	A/1325
5	Droblin	Zespół dworski z XIX w.: dwór, park	A/133
6		Zespół popauliński: kościół ob.parafialny p.w. śś. Piotra i Pawła z wyposażeniem wnętrza, kaplica p.w. Najświętszej Marii Panny i klasztor z wyposażeniem wnętrza, drzewostan w granicach ogrodzenia cmentarza kościelnego, pozostałości murów obronnych	A/135
7		zespół oświatowy: szkoła, internat żeński zw."dużym", internat żeńskie zw. "małym", szkoła ćwiczeń, elektrownia, dm "Ksieni"	A/135
8		Park z lat 20-30. XX wieku należący do zespołu oświatowego w Leśnej Podlaskiej (dz.nr: 19,16/4,16/5,16/6,16/12,16/13,16/14,16/15,16/16,16/17,6/18,16/19 – pow.og.3,4697 ha) aleje z okresu międzywojennego n adz.nr 175i 176 (pow.og.0,4058 ha)	A/135
9	Bordziłówka Stara	cmentarz rzymskokatolicki z XIX w. wraz z drzewostanem	A/782
10	Witulín	kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła z XVIII w. z wyposażeniem wnętrza i otoczeniem w granicach cmentarza kościelnego	A/69
11		zespół dworsko-parkowy, park z alejami dojazdowymi, d.kuchnia,oficyna, oranżeria, Zespół gorzelni (gorzelnia, czworak, magazyn)	A/13

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Białej Podlaskiej (pismo BP-I.5135.2.3.2024.PZ1 z dnia 19.09.2024 r.)

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.8 WYKONANE PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE

2.8.1 Scalenia gruntów wraz zagospodarowaniem poscaleniowym

Na analizowanym obszarze przeprowadzono liczne scalenia gruntów, co miało na celu poprawę struktury przestrzennej działek rolnych, efektywność zarządzania nimi oraz zwiększenie wydajności produkcji rolniczej. Procesy scaleniove odbywały się na przestrzeni wielu lat, a także różniły się intensywnością w zależności od miejscowości. Poniżej znajduje się analiza przeprowadzonych prac scaleniowych na podstawie zaktualizowanych danych:

1. Bordziłówka Nowa - W tej miejscowości nie odnotowano prac scaleniowych przed rokiem 1965, kiedy to założono ewidencję gruntów.
2. Bordziłówka Stara - Podobnie jak w Bordziłówce Nowej, prace scaleniove nie miały miejsca przed rokiem 1965. Ewidencję założono w tym samym roku.
3. Bukowice - Scalenia przeprowadzono w 1925 roku, co wskazuje na wcześniejszą aktywność w porównaniu z innymi miejscowościami. Założenie ewidencji odbyło się w 1965 roku.
4. Bukowice-Kolonia - Scalenia przeprowadzono w 1925 roku, co wskazuje na wcześniejszą aktywność w porównaniu z innymi miejscowościami. Założenie ewidencji odbyło się w 1965 roku.
5. Droblin - Prace scaleniove odbyły się w 1939 roku oraz założenie ewidencji w 1965 roku.
6. Jagodnica - Miejscowość ta miała scalenia w 1927 roku, a później założenie ewidencji w 1969 roku.
7. Klukowszczyzna - Scalenia gruntów miały miejsce w 1924 i w 1965 roku założenie ewidencji.
8. Leśna Podlaska - Prace scaleniove nie miały miejsca dopiero w 1969 roku założenie ewidencji.
9. Ludwinów - Prace scaleniove nie miały miejsca dopiero w 1965 roku założenie ewidencji.
10. Mariampol - Scalenia miały miejsce w 1921 i założenie ewidencji w 1962 roku.
11. Nosów i Nosów-Kolonia - Obie miejscowości miały prace scaleniove w 1925 roku, a ich ewidencje zostały założone w 1965.
12. Ossówka - Scalenia przeprowadzono w 1924 oraz założenie ewidencji w 1965 roku,
13. Witulin - Miejscowość ta miała scalenia gruntów w 1928 i założenie ewidencji 1965 roku.
14. Witulin-Kolonia - Podobnie jak w Witulinie, prace scaleniove odbyły się w 1928 i założenie ewidencji w 1965 roku.
15. Worgule - Prace scaleniove miały miejsce w 1942 i założenie ewidencji w 1969 roku.
16. Zaberbecze – Scalenia gruntów nie przeprowadzono natomiast odbyło się założenie ewidencji w 1965 roku.

Modernizacja ewidencji gruntów została przeprowadzona w 2011 r.

Wnioski z analizy danych wskazują, że większość prac scaleniowych była skoncentrowana w latach 20. XX wieku, co mogło być związane z polityką intensyfikacji rolnictwa i poprawy struktury użytkowania gruntów. Modernizacje ewidencji gruntów w 2011

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

roku wskazują na ciągłe dążenie do aktualizacji i dostosowania dokumentacji do współczesnych standardów zarządzania gruntami.

2.8.2 Drogi transportu rolniczego

Drogi transportu rolniczego w gminie Leśna Podlaska są kluczowym elementem infrastruktury wiejskiej, umożliwiającym sprawny transport produktów rolnych oraz dostęp do pól uprawnych. Stan techniczny dróg rolniczych jest na ogół dobry, a gmina realizuje regularne prace konserwacyjne i modernizacyjne, aby utrzymać ich funkcjonalność. W gminie prowadzone są inwestycje mające na celu utwardzenie dróg, co ułatwia transport nawet w trudnych warunkach pogodowych. Na mapach gminy zaznaczone są główne trasy komunikacyjne, które łączą miejscowości i prowadzą do najważniejszych obszarów rolniczych.

2.8.3 Urządzenia melioracji wodnych

Stan urządzeń melioracyjnych w gminie jest zróżnicowany. W wielu miejscach systemy te wymagają modernizacji lub konserwacji. Melioracje wodne są kluczowe dla utrzymania odpowiednich warunków wilgotnościowych na terenach uprawnych, zwłaszcza w rejonach o słabszych glebach. W planach rozwoju gminy uwzględniono działania związane z modernizacją istniejących urządzeń melioracyjnych, aby zapewnić ich efektywne funkcjonowanie. Mapa melioracji wodnych wskazuje główne obszary, na których systemy te zostały już wdrożone lub wymagają dalszych prac.

2.8.4 Cieki wodne

Cieki wodne w gminie Leśna Podlaska odgrywają ważną rolę w gospodarce wodnej regionu. Są one nie tylko naturalnym elementem krajobrazu, ale także kluczowym czynnikiem w zarządzaniu zasobami wodnymi, szczególnie w kontekście rolnictwa i ochrony przeciwpowodziowej. Regularne utrzymanie i konserwacja tych cieków jest istotna dla zapobiegania erozji gleby oraz zapewnienia odpowiedniego odprowadzania wód opadowych. Mapa cieków wodnych w gminie uwzględnia zarówno większe rzeki, jak i mniejsze strumyki, które przecinają tereny rolnicze.

2.8.5 Odnowa wsi

Odnowa wsi jest kluczowa dla poprawy jakości życia mieszkańców oraz zachowania dziedzictwa kulturowego. Zakres działań powinien obejmować:

- Renowację budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz rozwój infrastruktury społecznej (np. świetlice, szkoły, place zabaw).
- Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i ekologicznych, które poprawią komfort życia (np. farmy fotowoltaiczne, farmy wiatrowe, systemy recyklingu).
- Organizację wydarzeń kulturalnych i festiwali, które promują lokalną kulturę i tradycje, a także przyciągają turystów.

Gmina Leśna Podlaska potrzebuje szeroko zakrojonych prac urządzeniowo-rolnych, aby zoptymalizować wykorzystanie przestrzeni rolniczej, poprawić jakość środowiska oraz wspierać zrównoważony rozwój lokalnej społeczności. Przeprowadzenie tych prac jest kluczowe dla zwiększenia efektywności gospodarki rolnej oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

2.9 STAN OPRACOWAŃ GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZYCH

2.9.1 Aktualizacja użytków gruntowych

Aktualizacja użytków gruntowych na badanym obszarze była częścią większych prac geodezyjnych i kartograficznych związanych z procesami scaleniowymi i modernizacyjnymi. Dla większości miejscowości prace związane z aktualizacją użytków gruntowych przeprowadzano równocześnie z innymi pracami geodezyjnymi, głównie w latach 60. XX wieku. Ostatnia znacząca aktualizacja użytków gruntowych miała miejsce w 2011 roku, kiedy to dokonano modernizacji ewidencji gruntów, co wiązało się z koniecznością aktualizacji użytków gruntowych, aby odzwierciedlić zmiany w ich użytkowaniu oraz stan rzeczywisty na dzień opracowania.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Tabela nr 18 Opracowania geodezyjne

LP	OBREB	SCALENIE GRUNTÓW		ZAŁOŻENIE EWIDENCJI		MODERNIZACJA EWIDENCJI GRUNTÓW	
		NR OPERATU	ROK WYKONANIA	NR OPERATU	ROK WYKONANIA	NR OPERATU	ROK WYKONANIA
1	2	3	4	5	6	7	8
1	BORDZIŁÓWKA NOWA	-	-	156/9/77/65 (553.01/565/2/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
2	BORDZIŁÓWKA STARA	-	-	155/14/28/65 (553.02/564/1/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
3	BUKOWICE	156/9/7/62 (553.03/565/2/62)	1925	156/9/86/65 (553.03/565/3/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
4	BUKOWICE-KOLONIA	156/9/7/62 (553.03/565/2/62)	1925	156/9/75/65 (553.04/565/1/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
5	DROBLIN	155/14/5/62 (553.05/564/2/62)	1939	155/14/32/65 (553.05/564/3/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
6	JAGODNICA	156/9/30/62 (553.06/629/62)	1927	156/9/116/69 (553.06/629/2/69)	1969	0108.08/565/18/2011	2011
7	KLUKOWSZCZYŻNA	155/14/1/62 (553.07/564/1/62)	1924	155/14/31/65 (553.07/564/2/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
8	LEŚNA PODLASKA	-	-	156/9/117/69 (553.08/565/1/69)	1969	0108.08/565/18/2011	2011
9	LUDWINÓW	-	-	156/9/78/65 (553.09/629/1/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
10	MARIAMPOL	156/9/13/62 (553.10/565/3/62)	1921	156/9/69/62 (553.10/565/5/62)	1962	0108.08/565/18/2011	2011
11	NOSÓW	156/9/1/62 (553.11/565/1/62)	-	155/14/29/65 (553.11/565/4/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
12	NOSÓW-KOLONIA	156/9/1/62 (553.11/565/1/62)	-	156/9/74/65 (553.12/501/1/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
13	OSSÓWKA	156.9/21/62 (553.13/565/2/62)	1924	156/9/88/65 (553.13/566/1/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
14	WITULIN	156/9/19/62 (553.14/626/2/62)	1928	156/9/79/65 (553.14/629/2/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
15	WITULIN-KOLONIA	156/9/19/62 (553.14/626/2/62)	1928	156/9/80/65 (553.15/629/3/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011
16	WORGUŁE	156/9/66/63 (553.16/629/1/63)	1942	156/9/114/69 (553.16/629/1/69)	1969	0108.08/565/18/2011	2011
17	ZABERBECZE	-	-	156/9/81/65 (553.17/629/4/65)	1965	0108.08/565/18/2011	2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PODGiK Starostwo Białskie

2.9.5 Aktualizacja gleboznawczej klasyfikacji gruntów

Aktualizacja gleboznawczej klasyfikacji gruntów była również częścią modernizacji geodezyjnych, które miały na celu dostosowanie danych do aktualnych standardów i warunków terenowych. Choć szczegółowe daty tych aktualizacji nie zostały bezpośrednio wymienione w dostępnych danych, można założyć, że były one integralną częścią prac modernizacyjnych ewidencji gruntów. Dlatego też, podobnie jak w przypadku aktualizacji użytków gruntowych, aktualizacja klasyfikacji gleboznawczej została przeprowadzona w 2011 roku, w trakcie modernizacji ewidencji.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

2.9.6 Modernizacja ewidencji gruntów i budynków

Modernizacja ewidencji gruntów i budynków została przeprowadzona w 2011 roku. Była to kompleksowa aktualizacja obejmująca wszystkie miejscowości wymienione w Gminie, takie jak Bordziłówka Nowa, Bordziłówka Stara, Bukowice, Bukowice-Kolonia, Droblin, Jagodnica, Klukowszczyzna, Leśna Podlaska, Ludwinów, Mariampol, Nosów, Nosów-Kolonia, Ossówka, Witulin, Witulin-Kolonia, Worgule oraz Zaberbecze. Modernizacja ewidencji gruntów była kluczowym krokiem w zapewnieniu aktualności i precyzji danych geodezyjnych, co jest istotne dla zarządzania gruntami oraz planowania przestrzennego.

2.9.7 Aktualizacja map glebowo-rolniczych

Aktualizacja map glebowo-rolniczych dla całej gminy została przeprowadzona w 2010 roku. Prace te miały na celu odzwierciedlenie aktualnych warunków glebowych i rolniczych na terenie gminy, co jest kluczowe dla oceny przydatności gruntów do różnych form użytkowania rolniczego. Aktualizacja map glebowo-rolniczych w 2010 roku umożliwiła precyzyjne określenie jakości gleb oraz ich potencjału produkcyjnego, co stanowiło ważne narzędzie dla planowania przestrzennego oraz optymalnego zagospodarowania terenów rolniczych.

Przeprowadzenie takiej aktualizacji przyczyniło się do poprawy efektywności zarządzania zasobami gruntowymi, umożliwiając lepsze dostosowanie praktyk rolniczych do lokalnych warunków glebowych. Uaktualnione mapy są także kluczowe w procesach decyzyjnych dotyczących ochrony gleb oraz zrównoważonego rozwoju terenów rolniczych.

2.10 WNIOSKI ZE STANU ISTNIEJĄCEGO

Na podstawie przeprowadzonej analizy stanu istniejącego można stwierdzić, że gmina Leśna Podlaska charakteryzuje się zarówno korzystnymi, jak i niekorzystnymi cechami, które wpływają na jej rozwój społeczno-gospodarczy. Gmina posiada znaczący potencjał, zwłaszcza w obszarze rolnictwa, turystyki oraz lokalnej przedsiębiorczości, jednak napotyka również na pewne ograniczenia i wyzwania, takie jak potrzeba modernizacji infrastruktury czy kwestie demograficzne. Aby lepiej zrozumieć te czynniki, przeprowadzono analizę SWOT, która pozwoliła na określenie silnych i słabych stron gminy oraz możliwych szans i zagrożeń.

Analiza SWOT

a) Silne strony:

1. Dobra dostępność komunikacyjna – Gmina Leśna Podlaska jest dobrze skomunikowana z większymi ośrodkami miejskimi dzięki obecności drogi wojewódzkiej nr 811 oraz bliskości drogi krajowej nr 2. Umożliwia to łatwy transport ludzi i towarów, co sprzyja rozwojowi lokalnej gospodarki.
2. Bogate zasoby przyrodnicze i kulturowe – Gmina posiada liczne walory przyrodnicze, takie jak rezerwat przyrody „Chmielinne” oraz obiekty historyczne, w tym Zespół Klasztorny oo. Paulinów. Stanowi to istotny potencjał dla rozwoju turystyki przyrodniczej i kulturowej.
3. Rozwinięte rolnictwo – Gmina charakteryzuje się korzystnymi warunkami glebowymi i klimatycznymi dla produkcji rolnej, co stanowi podstawę dla rozwoju lokalnych gospodarstw rolnych i przedsiębiorczości rolnej.
4. Zrealizowane projekty scaleniowe – procesy scaleniowe przeprowadzone w latach 20. XX wieku oraz modernizacje ewidencji gruntów przyczyniły się do poprawy struktury przestrzennej działek rolnych, co zwiększa efektywność użytkowania gruntów.

b) Słabe strony:

1. Brak bezpośredniego dostępu do linii kolejowych – Gmina nie posiada własnej stacji kolejowej, co ogranicza możliwości transportowe i utrudnia dostęp do bardziej oddalonych rynków.
2. Niska gęstość zaludnienia i starzenie się społeczeństwa – Gmina boryka się z ujemnym przyrostem naturalnym oraz niską gęstością zaludnienia, co wpływa na ograniczoną bazę ludnościową i potencjał rozwojowy.
3. Ograniczenia infrastruktury technicznej – stan dróg powiatowych i gminnych wymaga regularnych napraw i modernizacji, co jest istotnym wyzwaniem dla lokalnych władz. Ograniczona infrastruktura techniczna może wpływać na atrakcyjność inwestycyjną regionu.
4. Niski poziom wykształcenia mieszkańców – z danych wynika, że znaczna część mieszkańców posiada wykształcenie zawodowe lub niższe, co może ograniczać ich konkurencyjność na rynku pracy i zdolność do przyciągania nowoczesnych branż.

c) Szanse:

1. Możliwość rozwoju turystyki – istniejące walory przyrodnicze i kulturowe gminy mogą zostać wykorzystane do rozwoju różnych form turystyki, takich jak turystyka aktywna, pielgrzymkowa czy agroturystyka, co może przyczynić się do wzrostu lokalnej gospodarki.
2. Dostęp do funduszy unijnych – gmina może korzystać z różnych programów wsparcia finansowego, oferowanych przez Unię Europejską, na modernizację infrastruktury, rozwój lokalnych przedsiębiorstw oraz ochronę środowiska.
3. Rozwój infrastruktury drogowej – planowana budowa autostrady A2 w pobliżu gminy może znacznie poprawić dostępność komunikacyjną, co stworzy nowe możliwości dla inwestycji i rozwoju gospodarczego.
4. Wzrost znaczenia odnawialnych źródeł energii – możliwość rozwoju projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii, co może przyciągnąć inwestycje i przyczynić się do zrównoważonego rozwoju gminy.

d) Zagrożenia:

1. Starzenie się społeczeństwa i emigracja młodych – negatywne trendy demograficzne, takie jak starzenie się ludności i emigracja młodych ludzi, mogą prowadzić do dalszego spadku liczby mieszkańców i ograniczenia siły roboczej.
2. Wzrost kosztów utrzymania infrastruktury – rosnące koszty utrzymania i modernizacji infrastruktury mogą obciążać budżet gminy i ograniczać środki dostępne na inne cele rozwojowe.
3. Zmiany klimatyczne – nasilenie ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy podtopienia, może negatywnie wpływać na rolnictwo i zasoby naturalne gminy.
4. Ograniczone zasoby finansowe – brak wystarczających środków finansowych na realizację niezbędnych inwestycji może opóźnić rozwój infrastruktury i innych ważnych projektów.

W wyniku przeprowadzonej analizy SWOT określono, że gmina Leśna Podlaska posiada znaczący potencjał rozwojowy, szczególnie w obszarach związanych z rolnictwem, turystyką i lokalną przedsiębiorczością. Jednak, aby w pełni wykorzystać te możliwości, konieczne jest przezwyciężenie słabości, takich jak stan infrastruktury technicznej i demograficzne wyzwania, oraz odpowiednie zarządzanie pojawiającymi się zagrożeniami.

3. USTALENIA PLANU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO GMINY LEŚNA PODLASKA

Ustalenia planu urządzeniowo-rolnego dla Gminy Leśna Podlaska koncentrują się na wsparciu rozwoju rolnictwa, poprawie infrastruktury wiejskiej oraz zaspokojeniu potrzeb mieszkańców. Plan ten uwzględnia różnorodne uwarunkowania naturalne, planistyczne i społeczne, które kształtują możliwości i wyzwania związane z zagospodarowaniem przestrzennym oraz rozwojem obszarów rolnych. Plan uwzględnia wszelkie sugestie zarówno mieszkańców jak i władz gminy w zakresie zaspokojenia niezbędnych potrzeb związanych z działalnością rolniczą.

3.1 DZIAŁANIA ROZWOJOWE I MODERNIZACYJNE TERENÓW ROLNYCH WYNIKAJĄCE Z OGÓLNEJ CHARAKTERYSTYKI GMINY

Na podstawie analizy ogólnej charakterystyki Gminy Leśna Podlaska, plan urządzeniowo-rolny obejmuje szereg działań rozwojowych i modernizacyjnych, które mają na celu poprawę warunków życia mieszkańców, zwiększenie efektywności rolnictwa oraz ochronę środowiska naturalnego.

3.1.1 Działania wynikające z warunków naturalnych i ukształtowania terenu, budowy geologicznej i surowców naturalnych oraz warunków klimatycznych

Gmina Leśna Podlaska cechuje się różnorodnym ukształtowaniem terenu oraz bogatymi zasobami przyrodniczymi. Teren gminy jest w większości równinny, z niewielkimi wzniesieniami, co sprzyja rozwojowi rolnictwa. Gleby na terenie gminy są głównie piaszczyste i lessowe, co stwarza korzystne warunki do upraw rolnych, szczególnie zboża i roślin okopowych.

Działania planowane na podstawie tych warunków obejmują:

- Zachowanie i poprawę jakości gleb: Wprowadzenie praktyk zrównoważonego rolnictwa, takich jak płodozmian, nawożenie organiczne i ochrona gleb przed erozją. Istotne jest również monitorowanie jakości gleb oraz prowadzenie badań gleboznawczych w celu odpowiedniego zarządzania zasobami glebowymi.
- Ochrona zasobów wodnych: Realizacja działań mających na celu ochronę lokalnych zasobów wodnych, takich jak budowa i utrzymanie rowów melioracyjnych oraz oczyszczanie ścieków, aby zapobiegać zanieczyszczeniu wód gruntowych.
- Adaptacja do zmian klimatycznych: Implementacja rozwiązań mających na celu zwiększenie odporności rolnictwa na ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak susze czy powodzie. Może to obejmować rozwój systemów nawadniania, wprowadzenie gatunków roślin odpornych na suszę oraz poprawę zarządzania zasobami wodnymi.

3.1.2 Działania wynikające z opracowań planistycznych

Zgodnie z opracowaniami planistycznymi, takimi jak Studium Uwarunkowań i Kierunków Rozwoju Zagospodarowania Gminy Leśna Podlaska, kluczowe działania obejmują:

- **Rozwój infrastruktury drogowej:** Modernizacja istniejących dróg gminnych i powiatowych oraz budowa nowych dróg w celu usprawnienia transportu rolniczego i poprawy dostępności terenów rolnych. Istotne jest zapewnienie dobrych połączeń komunikacyjnych z większymi ośrodkami miejskimi oraz drogami krajowymi.
- **Rozwój strefy rolniczej i usługowej:** Tworzenie i rozwijanie stref przeznaczonych na działalność rolniczą, w tym agroturystykę i przetwórstwo rolne. Planowane jest również wspieranie rozwoju lokalnych usług, które będą służyć mieszkańcom gminy i wspierać lokalną gospodarkę.
- **Ochrona i rozwój terenów zielonych:** Zachowanie istniejących obszarów leśnych i łąk oraz ich integracja z przestrzenią rolniczą. Obejmuje to działania na rzecz zalesiania oraz tworzenia parków i przestrzeni rekreacyjnych, co może przyczynić się do rozwoju turystyki oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

3.1.4 Działania wynikające z potrzeb mieszkańców

Potrzeby mieszkańców gminy Leśna Podlaska są kluczowym czynnikiem kształtującym plan urządzeniowo-rolny. Z przeprowadzonych konsultacji oraz analiz wynika, że mieszkańcy oczekują poprawy jakości infrastruktury oraz wsparcia dla lokalnego rolnictwa i przedsiębiorczości. Działania w tym zakresie obejmują:

- **Wsparcie dla lokalnych rolników:** Dofinansowania na modernizację gospodarstw rolnych, wprowadzenie nowoczesnych technologii rolniczych oraz wsparcie w zakresie szkoleń i doradztwa. Celem jest zwiększenie konkurencyjności lokalnych gospodarstw rolnych oraz poprawa ich rentowności.
- **Rozwój infrastruktury społecznej:** Inwestycje w rozwój infrastruktury społecznej, w tym placówek edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, aby podnieść jakość życia mieszkańców oraz stworzyć warunki sprzyjające zatrzymaniu młodych ludzi w gminie.
- **Poprawa bezpieczeństwa i jakości dróg lokalnych:** Regularne utrzymanie i modernizacja dróg gminnych, szczególnie tych prowadzących do terenów rolniczych i osiedli mieszkaniowych, aby zapewnić bezpieczne i wygodne warunki dojazdu.



Rys. nr 45 Przykład nowoczesnego gospodarstwa rolnego

Źródło: <https://galeria.bankier.pl/p/0/4/4b7569c8272b10-948-568-0-0-3970-2381.webp>

Zadania Planu urządzeniowo-rolnego gminy Leśna Podlaska uwzględniają zarówno uwarunkowania naturalne, jak i potrzeby społeczne, dążąc do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Działania obejmują szeroki zakres inicjatyw, od ochrony środowiska i modernizacji infrastruktury, po wsparcie lokalnych rolników i poprawę jakości życia mieszkańców. Realizacja tych działań przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gminy jako miejsca do życia, pracy i inwestycji, wspierając jednocześnie rozwój lokalnej gospodarki. Na podstawie zebranych materiałów przeprowadzono szereg analiz, które dotyczą zróżnicowania gminy pod względem: demograficznym, ekonomicznym, przyrodniczym, kulturowym, oceny przestrzeni rolniczej i produkcji rolniczej, oceny infrastruktury technicznej i społecznej. Opracowane zagadnienia planu urządzeniowo-rolnego zostały przedstawione w formie opisowej, tabelarycznej i graficznej (rysunki i mapy). Wnioski wynikające ze stanu istniejącego gminy są punktem wyjścia do rozpoznania problemów występujących w gminie oraz propozycji ich rozwiązań poprzez zaproponowanie konkretnych prac urządzeniowo-rolnych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.2 POPRAWA GOSPODARKI GRUNTAMI I KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY AGRARNEJ

Poprawa gospodarki gruntami i kształtowanie struktury agrarnej w gminie Leśna Podlaska jest kluczowym elementem długoterminowego rozwoju rolnictwa oraz ochrony środowiska. Wprowadzenie odpowiednich działań w tym zakresie przyczyni się do zwiększenia efektywności produkcji rolnej, ochrony gruntów oraz podniesienia jakości życia mieszkańców. Poniżej przedstawiono konkretne działania mające na celu poprawę gospodarki gruntami w gminie.

3.2.1 Zabiegi przeciwozyjne oraz ochrona gruntów rolnych

Erozja gleb jest jednym z głównych zagrożeń dla rolnictwa w gminie Leśna Podlaska. Aby przeciwdziałać temu zjawisku, konieczne jest wprowadzenie zabiegów przeciwozyjnych, które mogą obejmować:

- Zakładanie pasów ochronnych: Wprowadzenie pasów roślinności ochronnej, takich jak trawy i krzewy, na brzegach pól i wzdłuż cieków wodnych, co zmniejsza prędkość wiatru i wody powierzchniowej, ograniczając tym samym erozję.
- Budowa tarasów i miedz: Na terenach nachylonych, gdzie erozja jest szczególnie intensywna, można zakładać tarasy i miedze, które pomagają zatrzymać wodę i ograniczyć spływ powierzchniowy.
- Uprawa roślin okrywowych: Stosowanie roślin okrywowych, które utrzymują glebę w okresie międzyplonów, zmniejsza erozję wietrzną i wodną oraz poprawia strukturę gleby.

Działania te mają na celu nie tylko ochronę gleb przed degradacją, ale także zachowanie ich wartości produkcyjnej na przyszłość.

3.2.2 Zmiany w sposobie użytkowania gruntów poprzez zagospodarowanie gruntów odłogowanych, zdegradowanych i zdewastowanych

Na terenie gminy Leśna Podlaska występują grunty odłogowane, zdegradowane i zdewastowane, które stanowią rezerwę przestrzenną o niewykorzystanym potencjale. W celu ich efektywnego zagospodarowania planowane są następujące działania:

- Rewitalizacja gruntów odłogowanych: Przywrócenie użytkowania rolniczego poprzez uprawę roślin energetycznych lub paszowych. Tego rodzaju działania mogą obejmować przygotowanie gleby, zasiew odpowiednich gatunków roślin oraz wdrożenie odpowiednich praktyk rolniczych, które przyczynią się do regeneracji gleby.
- Przekształcenie terenów zdegradowanych i zdewastowanych: Przeznaczenie takich terenów pod rekultywację, w tym zalesianie lub przeznaczenie na tereny rekreacyjne i edukacyjne. W niektórych przypadkach możliwe jest także wykorzystanie tych terenów pod instalacje fotowoltaiczne, co umożliwi ich ekonomiczne wykorzystanie.

Zmiana sposobu użytkowania tych gruntów przyczyni się do zwiększenia efektywności wykorzystania przestrzeni rolniczej oraz do poprawy jakości środowiska.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.2.3 Rekultywacja nieużytków

Nieużytki w gminie Leśna Podlaska, które nie nadają się do tradycyjnego użytkowania rolniczego, stanowią potencjalne tereny do rekultywacji. Działania w tym zakresie obejmują:

- Rekultywacja przez zalesianie: Wprowadzenie drzew i krzewów na nieużytkach, co przyczyni się do poprawy mikroklimatu, zwiększenia bioróżnorodności oraz ograniczenia erozji gleb. Zalesianie może także przynieść korzyści ekonomiczne w postaci drewna i innych produktów leśnych.
- Utworzenie terenów rekreacyjnych i edukacyjnych: Przekształcenie nieużytków w parki, ścieżki edukacyjne czy miejsca wypoczynku, co przyczyni się do wzbogacenia oferty rekreacyjnej gminy i podniesienia atrakcyjności turystycznej.

Rekultywacja nieużytków przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy, zwiększając różnorodność ekosystemów i poprawiając jakość życia mieszkańców.

3.2.4 Realizacja zadrzewień śródpolnych

Zadrzewienia śródpolne odgrywają kluczową rolę w krajobrazie rolniczym, pełniąc funkcje ekologiczne, gospodarcze i estetyczne. Planowane działania obejmują:

- Zakładanie zadrzewień wzdłuż dróg i granic działek: Wprowadzenie drzew i krzewów wzdłuż dróg polnych oraz granic działek rolnych, co pomoże ograniczyć erozję wietrzną, a także stanowić barierę dla przemieszczania się szkodników.
- Tworzenie alei drzew: Wprowadzenie drzew owocowych i miododajnych na terenie gminy, co może przyczynić się do poprawy estetyki krajobrazu, a także zwiększyć różnorodność gatunkową i produkcję miodu.
- Zadrzewienia w obszarach szczególnie narażonych na erozję: Stworzenie zadrzewień w miejscach, gdzie erozja jest najbardziej intensywna, co pozwoli na stabilizację gleby i poprawę warunków hydrologicznych.



Rys. nr 46 Przykład zadrzewień śródpolnych

Źródło: <https://www.cdr.gov.pl/en/transfer-wiedzy/wydarzenia/514-agrolesnictwo>

3.2.5 Poprawa jakości gleb

Jakość gleb jest kluczowym czynnikiem wpływającym na produktywność rolnictwa. Działania mające na celu poprawę jakości gleb w gminie Leśna Podlaska obejmują:

- Wapnowanie i nawożenie organiczne: Stosowanie nawozów organicznych oraz wapnowanie gleby w celu poprawy jej struktury, zwiększenia zawartości próchnicy oraz pH gleby. Działania te przyczynią się do poprawy żyzności gleb i ich zdolności do zatrzymywania wody.
- Płodozmian: Wprowadzenie płodozmianu jako metody poprawy jakości gleby i zapobiegania wyjąławianiu. Różnorodność upraw pozwala na lepsze wykorzystanie składników odżywczych i ograniczenie rozwoju chorób oraz szkodników.
- Uprawa roślin wiążących azot: Wprowadzenie do płodozmianu roślin wiążących azot, takich jak lucerna czy groch, które poprawiają zawartość azotu w glebie, co przyczynia się do naturalnego wzbogacania gleby w składniki odżywcze.

Działania te mają na celu nie tylko zwiększenie produktywności gleb, ale także zapewnienie ich długoterminowej żyzności i zdolności do wspierania zrównoważonego rolnictwa.

Podsumowując, wprowadzenie powyższych działań przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego, zwiększenia efektywności rolnictwa oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy Leśna Podlaska. Kształtowanie struktury agrarnej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju jest kluczowe dla długoterminowej stabilności ekonomicznej i ekologicznej regionu.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.3 POPRAWA FUNKCJONALNOŚCI PRZESTRZENI ROLNICZEJ GMINY, W TYM STRUKTURA WIELKOŚCIOWA I ORGANIZACYJNA GOSPODARSTW ROLNYCH

Poprawa funkcjonalności przestrzeni rolniczej w gminie Leśna Podlaska jest kluczowym elementem strategii rozwoju obszarów wiejskich. Optymalizacja układu przestrzennego gruntów oraz wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych przyczynią się do zwiększenia efektywności rolnictwa, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego. Poniżej przedstawiono szczegółowe działania mające na celu poprawę funkcjonalności przestrzeni rolniczej w gminie.

3.3.1 Realizacja scaleń gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym

Bardzo ważnym czynnikiem i istotnym narzędziem poprawy struktury agrarnej, umożliwiającym likwidację rozdrobnienia i optymalizację układu przestrzennego gospodarstw rolnych jest scalenie gruntów. Na terenie gminy Leśna Podlaska działania scaleniowe powinny obejmować:

- Likwidację rozdrobnienia gruntów i rozłogu gruntów. Proces scalania gruntów pozwala na połączenie rozproszonych działek w większe, bardziej efektywne jednostki. Dzięki temu możliwe jest zmniejszenie kosztów produkcji, ułatwienie zarządzania gospodarstwem oraz poprawa dostępności działek.
- Zwiększenie średniej wielkości działki i zmniejszenie ilości działek w gospodarstwie: Zwiększenie średniej powierzchni działki przy jednoczesnym zmniejszeniu ich liczby w gospodarstwie rolnym przyczynia się do bardziej efektywnego gospodarowania zasobami ziemi. Ułatwia to mechanizację prac polowych oraz zmniejsza czas i koszty transportu.
- Likwidacja działek bez dostępu do drogi publicznej: Zapewnienie dostępu do drogi publicznej dla każdej działki jest kluczowe dla efektywności produkcji oraz komfortu życia mieszkańców. Działki bez dostępu do drogi publicznej powinny zostać połączone z innymi działkami lub wyposażone w odpowiednie dojazdy.
- Wydzielenie gruntów na cele użyteczności publicznej: W procesie scalania należy przewidzieć wydzielenie terenów pod infrastrukturę publiczną, taką jak parkingi, wysypiska, parki, boiska, place zabaw, świetlice i inne obiekty użyteczności publicznej. Zapewni to lepszą organizację przestrzeni publicznej oraz podniesie jakość życia mieszkańców.
- Likwidacja wspólnot gruntowych: Wspólnoty gruntowe, które często stanowią przeszkodę w efektywnym zarządzaniu gruntami, powinny zostać przekształcone w prywatne własności lub inne formy zarządzania, które umożliwią lepsze wykorzystanie terenów rolniczych.
- Poprawa efektywności gospodarowania zaburzonej w wyniku realizacji drogowej: W trakcie realizacji inwestycji drogowych często dochodzi do zaburzeń w funkcjonowaniu gospodarstw rolnych. Proces scalania gruntów może pomóc w reorganizacji przestrzeni i przywróceniu efektywności gospodarowania.
- Realizacja zagospodarowania poscaleniowego: Po zakończeniu procesu scalania konieczne jest wprowadzenie działań zagospodarowania poscaleniowego, takich jak

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

budowa dróg dojazdowych, rowów melioracyjnych, zasiewy roślin okrywowych oraz inne prace infrastrukturalne, które umożliwią pełne wykorzystanie nowo utworzonych działek.

- Inne działania: W zależności od specyficznych potrzeb lokalnych, możliwe jest wprowadzenie dodatkowych działań, takich jak rekultywacja terenów po zakończeniu scalania czy integracja nowych technologii rolniczych w zagospodarowanych obszarach.

3.3.2 Zmiany w sposobie użytkowania gruntów

Zmiany w sposobie użytkowania gruntów są konieczne, aby dostosować je do aktualnych potrzeb rolnictwa oraz ochrony środowiska. Działania w tym zakresie mogą obejmować:

- Przekształcenie gruntów odłogowanych na użytkowe: Wykorzystanie odłogów do upraw roślin energetycznych, paszowych lub na cele rekreacyjne. Zmniejszy to nieużytek gruntów i poprawi ich wartość produkcyjną.
- Adaptacja gruntów na cele specjalne: Wprowadzenie gruntów do użytkowania, jako tereny przemysłowe, rekreacyjne, edukacyjne czy ochrony środowiska. To pozwoli na bardziej zrównoważone zagospodarowanie przestrzenne i poprawę warunków życia mieszkańców.

3.3.3 Ochrona gruntów

Ochrona gruntów rolnych jest kluczowym elementem długoterminowej strategii rozwoju gminy.

Działania ochronne mogą obejmować:

- Ochronę gleb przed erozją: Wprowadzenie systemów przeciwozyjnych, takich jak zalesianie, budowa miedz i tarasów oraz uprawa roślin okrywowych.
- Regulacje prawne: Wprowadzenie lokalnych regulacji chroniących grunty rolne przed niekontrolowaną urbanizacją i przemysłowym zanieczyszczeniem.
- Monitorowanie jakości gleby: Regularne badania gleby i wprowadzanie działań korygujących, takich jak nawożenie organiczne i wapnowanie.

3.3.4 Odnowa wsi

Odnowa wsi jest kluczowym elementem poprawy jakości życia na terenach wiejskich. Działania te powinny być dostosowane do potrzeb mieszkańców i mogą obejmować:

- Renowacja i modernizacja budynków: Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez renowację starych budynków, budowę nowych domów oraz modernizację infrastruktury komunalnej.
- Rozwój infrastruktury rekreacyjnej: Budowa parków, placów zabaw, boisk sportowych oraz ścieżek rowerowych, co przyczyni się do poprawy zdrowia i jakości życia mieszkańców.
- Wsparcie dla lokalnej kultury i tradycji: Organizacja festynów, wydarzeń kulturalnych oraz wsparcie dla lokalnych inicjatyw, które promują tradycje i kulturę wiejską.



Rys. nr 47 Przykład nowoczesnego gospodarstwa

Źródło: <https://florahumus.pl/nowoczesne-rolnictwo-jak-wyglada-z-jakich-rozwiazan-korzysta/>



Rys. nr 48 Przykład nowoczesnego gospodarstwa

Źródło: https://i0.wp.com/agronews.com.pl/wpcontent/uploads/campaign4366556_1920.jpg?resize=696%2C392&ssl=1

3.3.5 Realizacja potrzeb związanych z obsługą rolnictwa

Rozwój infrastruktury rolniczej jest niezbędny do wsparcia lokalnych gospodarstw i poprawy efektywności produkcji. Potrzeby w tym zakresie obejmują:

- Budowa i modernizacja tartaków, przetwórni, młeczarni i innych obiektów przetwórstwa rolnego: Wspieranie lokalnych przedsiębiorstw przetwórstwa rolnego, które mogą przekształcać surowce rolne w gotowe produkty, zwiększając wartość dodaną.
- Utworzenie skupów zbóż i produktów rolnych: Budowa punktów skupu, które umożliwią rolnikom łatwy dostęp do rynków zbytu oraz zapewnią stabilne ceny za ich produkty.
- Rozwój rynków zbytu dla produktów lokalnych: Wsparcie dla lokalnych rynków, które umożliwiają sprzedaż bezpośrednią produktów rolnych, co przyczyni się do wzrostu dochodów rolników.

3.3.6 Realizacja potrzeb związanych z infrastrukturą techniczną i społeczną

Aby poprawić warunki życia mieszkańców oraz wspierać rozwój gospodarczy, konieczna jest rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej:

- Budowa farm fotowoltaicznych i wiatraków: Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju oraz obniżenia kosztów energii.
- Modernizacja sieci przesyłowych, mostów oraz dróg lokalnych: Poprawa infrastruktury transportowej i energetycznej w celu zapewnienia lepszej dostępności i niezawodności.
- Budowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej: Inwestycje w obiekty takie jak urzędy, ośrodki zdrowia, straż pożarna.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

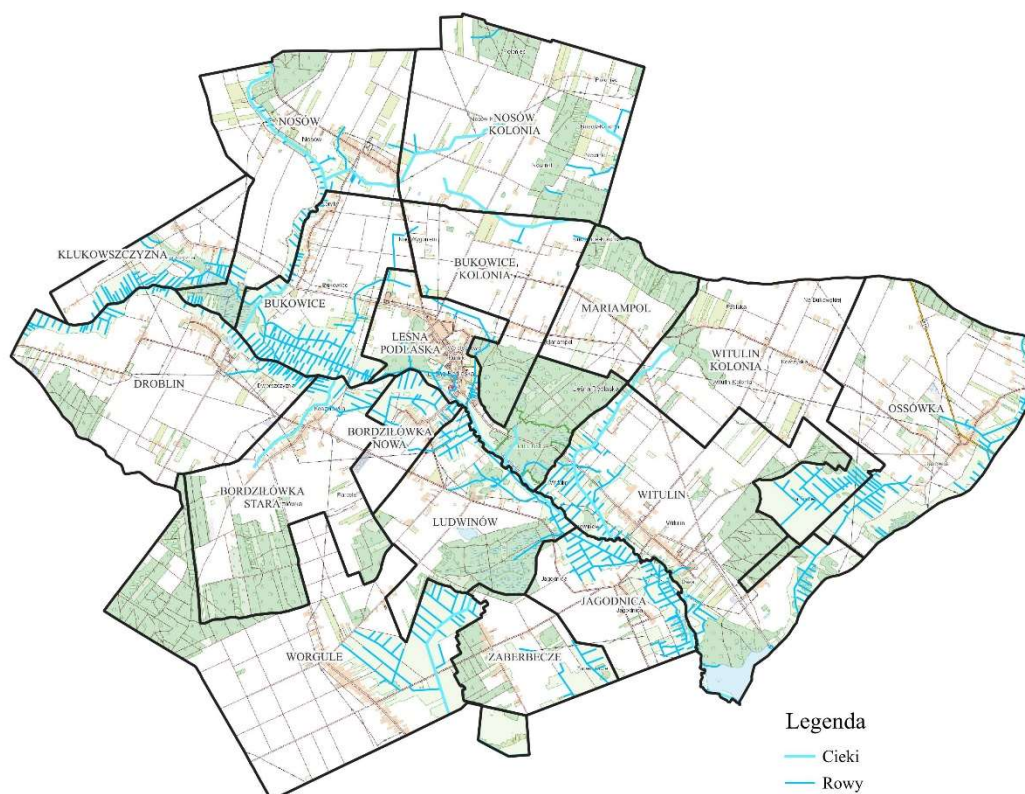
3.4 POPRAWA WARUNKÓW WODNYCH I GOSPODARKI WODNEJ

Poprawa warunków wodnych i gospodarki wodnej w gminie Leśna Podlaska jest kluczowym elementem zrównoważonego rozwoju regionu. Efektywne zarządzanie zasobami wodnymi oraz poprawa infrastruktury wodnej mają na celu zwiększenie retencji wodnej, ochronę przed powodzią, a także zapewnienie odpowiedniego nawodnienia terenów rolniczych, co jest niezbędne do podniesienia efektywności produkcji rolniczej i ochrony środowiska.

3.4.1 Poprawa retencji wodnej i nawodnienia

W gminie Leśna Podlaska istnieje potrzeba podjęcia działań mających na celu poprawę retencji wodnej i nawodnienia, co pozwoli na lepsze gospodarowanie zasobami wodnymi, szczególnie w obliczu zmieniających się warunków klimatycznych. Kluczowe działania w tym zakresie obejmują:

- Tworzenie lub odtworzenie śródpolnych oczek wodnych oraz zachowanie istniejących mokradeł: Śródpolne oczka wodne i mokradła pełnią ważną rolę w retencji wodnej, pomagając w zatrzymywaniu wody na terenach rolniczych, co zmniejsza ryzyko suszy oraz poprawia mikroklimat lokalny. Odtworzenie lub zachowanie tych ekosystemów pomoże w stabilizacji gospodarki wodnej oraz ochronie różnorodności biologicznej.
- Budowa lub przebudowa małych zbiorników wodnych: Wprowadzenie małych zbiorników wodnych w strategicznych lokalizacjach na terenie gminy przyczyni się do magazynowania wody w okresach nadmiernych opadów, co umożliwi jej wykorzystanie w czasie suszy. Tego rodzaju zbiorniki mogą również pełnić funkcje rekreacyjne oraz poprawiać walory krajobrazowe regionu.
- Budowa lub przebudowa istniejących urządzeń melioracji wodnych w celu zmiany ich funkcji: W kontekście zmieniających się warunków klimatycznych i potrzeb rolniczych, kluczowe jest przekształcenie funkcji urządzeń melioracyjnych z wyłącznie odwadniających na nawadniająco-odwadniające. Tego rodzaju adaptacja pozwoli na lepsze zarządzanie wodą, umożliwiając zarówno odprowadzanie nadmiaru wody, jak i jej dostarczanie w okresach niedoboru.



Rys. nr 49 Cieki i zbiorniki wodne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z EGiB

3.4.2 Melioracje

Melioracje, jako jeden z kluczowych elementów gospodarki wodnej, wymagają regularnej modernizacji i adaptacji do współczesnych potrzeb. W gminie Leśna Podlaska istnieje konieczność:

- Poprawy istniejącego stanu urządzeń melioracyjnych: Istniejące urządzenia melioracyjne, takie jak rowy odwadniające, kanały i przepusty, wymagają regularnej konserwacji i modernizacji, aby efektywnie spełniały swoje funkcje. Działania te mają na celu zapewnienie odpowiedniego odprowadzania nadmiaru wody z terenów rolniczych, co zapobiega podtopieniom oraz umożliwia kontynuowanie działalności rolniczej w optymalnych warunkach.
- Budowy nowych urządzeń melioracyjnych: W miejscach, gdzie obecne systemy melioracyjne są niewystarczające lub w ogóle nie istnieją, konieczne jest wprowadzenie nowych rozwiązań. Budowa nowych urządzeń melioracyjnych pozwoli na lepsze zarządzanie wodą w skali lokalnej, co przełoży się na wyższą efektywność produkcji rolnej oraz ochronę terenów zamieszkałych przed skutkami ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.4.3 Ochrona i lepsze wykorzystanie wód

Ochrona zasobów wodnych oraz ich racjonalne wykorzystanie są kluczowe dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy. W tym zakresie konieczne jest podjęcie następujących działań:

- Ochrona źródeł wód i cieków wodnych: Działania ochronne powinny obejmować monitoring i ochronę jakości wód w źródłach i ciekach wodnych, które są kluczowe dla zaopatrzenia w wodę pitną oraz na potrzeby rolnictwa. Należy również dbać o ekosystemy przyległe do cieków wodnych, aby zachować ich naturalne funkcje oczyszczania wody i stabilizacji brzegu.
- Zwiększenie efektywności wykorzystania wód: Promowanie oszczędzania wody w gospodarstwach domowych oraz rolnych, wprowadzenie nowoczesnych technologii nawadniania, takich jak systemy kropelkowe, które minimalizują straty wody, oraz recykling wody w procesach przemysłowych. Dzięki tym działaniom można znacząco zmniejszyć zużycie wody, co jest kluczowe w kontekście rosnących wyzwań klimatycznych.
- Edukacja i świadomość ekologiczna: Edukowanie mieszkańców na temat znaczenia oszczędzania wody oraz sposobów jej ochrony jest niezbędne do zapewnienia długoterminowej ochrony zasobów wodnych. Wprowadzenie programów edukacyjnych w szkołach oraz kampanii informacyjnych skierowanych do całej społeczności gminnej przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej i bardziej zrównoważonego zarządzania wodą.

Podsumowując, działania związane z poprawą warunków wodnych i gospodarki wodnej w gminie Leśna Podlaska są niezbędne do zapewnienia stabilności rolnictwa, ochrony środowiska oraz podniesienia, jakości życia mieszkańców. Optymalne zarządzanie wodą jest kluczowe w kontekście zmian klimatycznych oraz rosnących potrzeb wodnych gminy.

3.5 URZĄDZENIE FUNKCJONALNEJ SIECI DRÓG TRANSPORTU ROLNEGO

Funkcjonalna sieć dróg transportu rolnego jest kluczowym elementem infrastruktury gminy, który ma bezpośredni wpływ na efektywność działalności rolniczej, transport towarów oraz jakość życia mieszkańców. W gminie Leśna Podlaska, gdzie liczba dróg utwardzonych jest niewielka, a ich utwardzenie jest priorytetem dla mieszkańców, rozwój i modernizacja sieci dróg transportu rolnego są niezbędne dla poprawy funkcjonowania lokalnej gospodarki i komfortu życia.

3.5.1 Budowa lub modernizacja dróg istniejących

W gminie Leśna Podlaska istnieje pilna potrzeba budowy oraz modernizacji istniejących dróg, zwłaszcza dróg gminnych, które służą, jako główne szlaki komunikacyjne dla mieszkańców oraz rolników. Działania w tym zakresie obejmują:

- Utwardzenie dróg polnych: Wiele dróg wykorzystywanych do transportu rolnego to drogi polne, które w okresie deszczowym stają się nieprzejezdne, co utrudnia dojazd do pól i transport płodów rolnych. Utwardzenie tych dróg poprzez zastosowanie nawierzchni asfaltowej lub żwirowej znacznie poprawi ich funkcjonalność, umożliwiając całoroczny dostęp.
- Modernizacja dróg gminnych: Istniejące drogi gminne, które obecnie są w złym stanie technicznym, wymagają remontów oraz modernizacji. Wprowadzenie nawierzchni bitumicznych oraz poprawa systemów odprowadzania wody deszczowej są kluczowe dla zapewnienia trwałości dróg i ich odporności na uszkodzenia.
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu: W ramach modernizacji dróg istotne jest również wprowadzenie elementów poprawiających bezpieczeństwo ruchu, takich jak oznakowanie poziome, oświetlenie drogowe oraz bariery ochronne w miejscach o zwiększonym ryzyku wypadków.

Miejsce na zdjęcie: Zdjęcie drogi polnej przed i po utwardzeniu, ilustrujące poprawę jakości infrastruktury drogowej.

3.5.2 Zaprojektowanie i urządzenie nowej sieci dróg

Aby zaspokoić potrzeby rolników oraz mieszkańców gminy, konieczne jest zaprojektowanie i urządzenie nowej sieci dróg transportu rolnego. Nowa sieć dróg powinna uwzględniać:

- Planowanie nowych tras drogowych: na obszarach, gdzie brakuje dróg zapewniających bezpośredni dojazd do pól rolnych lub gospodarstw, należy zaprojektować nowe trasy drogowe. Nowe drogi powinny być zaplanowane w taki sposób, aby umożliwiały efektywny transport płodów rolnych, maszyn rolniczych oraz zapewniały wygodny dojazd do głównych dróg gminnych i powiatowych.
- Integracja z istniejącą infrastrukturą: nowa sieć dróg powinna być zintegrowana z istniejącą infrastrukturą, aby stworzyć spójną i funkcjonalną sieć komunikacyjną. Ważne jest, aby nowe drogi zapewniały płynne połączenia z istniejącymi drogami

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

wojewódzkimi i krajowymi, co umożliwi lepsze połączenia z większymi ośrodkami miejskimi i rynkami zbytu.

- Zabezpieczenie ekologiczne: projektując nowe drogi, należy uwzględnić ochronę środowiska, w tym minimalizację negatywnego wpływu na lokalne ekosystemy. Drogi powinny być zaplanowane w taki sposób, aby unikać cennych przyrodniczo obszarów, a także stosować rozwiązania technologiczne, które zmniejszą ich wpływ na środowisko, takie jak przejścia dla zwierząt czy zieleń izolacyjna.
- Wsparcie dla transportu rolniczego: Nowa sieć dróg powinna być przystosowana do potrzeb transportu rolniczego, uwzględniając ciężar oraz wymiary maszyn rolniczych. Drogi powinny być odpowiednio szerokie i posiadać odpowiednią nośność, aby mogły wytrzymać ruch ciężkiego sprzętu rolniczego bez uszkodzeń.

Rozbudowa i modernizacja sieci dróg transportu rolnego w gminie Leśna Podlaska jest kluczowym elementem poprawy warunków funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz jakości życia mieszkańców. Priorytetem jest utwardzenie dróg polnych, modernizacja istniejących dróg oraz zaplanowanie nowych tras, które umożliwią efektywny transport rolniczy i lepsze połączenia komunikacyjne. Dzięki tym działaniom gmina będzie mogła w pełni wykorzystać swój potencjał rolniczy i gospodarczy, a mieszkańcy zyskają lepszy dostęp do infrastruktury transportowej.

3.6 KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU NATURALNEGO, OCHRONA PRZYRODY I ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Kształtowanie krajobrazu naturalnego, ochrona przyrody oraz środowiska naturalnego są kluczowymi elementami zrównoważonego rozwoju gminy Leśna Podlaska. Bogactwo przyrodnicze i krajobrazowe regionu stanowi istotny zasób, który należy chronić i rozwijać, aby zapewnić równowagę ekologiczną, poprawić jakość życia mieszkańców oraz przyciągnąć turystów.

3.6.1 Zalesienia gruntów

Zalesienia są ważnym narzędziem ochrony środowiska, które przyczyniają się do poprawy jakości powietrza, ochrony gleby przed erozją oraz zwiększenia bioróżnorodności. W gminie Leśna Podlaska istnieje potrzeba zalesienia gruntów w następujących kontekstach:

- Ochrona gleby przed erozją: Na obszarach o dużej skłonności do erozji, szczególnie na terenach nachylonych i wzdłuż cieków wodnych, zalesienia mogą znacząco przyczynić się do stabilizacji gleby. Zalesienie tych obszarów pomoże zatrzymać glebę oraz ograniczy spływ powierzchniowy, co jest kluczowe dla ochrony zasobów wodnych.
- Poprawa jakości powietrza i mikroklimatu: Drzewa odgrywają kluczową rolę w oczyszczaniu powietrza z zanieczyszczeń oraz regulacji lokalnego mikroklimatu. Zalesienia w pobliżu osiedli mieszkaniowych oraz wzdłuż głównych dróg mogą przyczynić się do poprawy jakości powietrza oraz stworzenia przyjemniejszego i zdrowszego środowiska dla mieszkańców.
- Zwiększenie bioróżnorodności: Zalesienia przyczyniają się do tworzenia siedlisk dla różnych gatunków roślin i zwierząt, co wspiera bioróżnorodność regionu. Warto zalesiać szczególnie obszary o małej rolniczej przydatności, aby wzmocnić lokalne ekosystemy.

Proponowane lokalizacje zalesień:

- Wzdłuż brzegów cieków wodnych, takich jak rzeka Krzna, aby zabezpieczyć brzegi przed erozją.
- Na obrzeżach wsi oraz w pobliżu dróg głównych, aby tworzyć naturalne bariery zieleni, poprawiające jakość powietrza i redukujące hałas.
- Tereny marginalne, nieużytki oraz odłogi, które mogą być przekształcone w lasy, zwiększając powierzchnię zalesienia gminy.

3.6.2 Wyeksponowanie walorów krajobrazowych

Gmina Leśna Podlaska posiada liczne walory krajobrazowe, które mogą stać się atrakcjami turystycznymi oraz miejscami rekreacyjnymi dla mieszkańców. Aby w pełni wykorzystać potencjał tych walorów, konieczne są wymienione poniżej działania.

- Tworzenie punktów widokowych: w miejscach o wyjątkowych walorach krajobrazowych, takich jak wzniesienia czy brzegi rzek, warto tworzyć punkty widokowe

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

wyposażone w ławki, tablice informacyjne oraz małą architekturę. Punkty te mogą stać się atrakcjami turystycznymi oraz miejscami wypoczynku dla mieszkańców.

- Rozwój ścieżek przyrodniczych i edukacyjnych: wprowadzenie ścieżek przyrodniczych, które prowadzą przez najpiękniejsze i najciekawsze przyrodniczo obszary gminy, umożliwi mieszkańcom i turystom bliższy kontakt z naturą. Ścieżki te mogą być wyposażone w tablice edukacyjne, informujące o lokalnej florze, faunie oraz historii geologicznej regionu.
- Rewitalizacja obszarów o szczególnych walorach krajobrazowych: obszary takie jak rezerwat przyrody „Chmielinne” powinny być odpowiednio zarządzane i promowane jako atrakcje turystyczne, z zachowaniem ich naturalnych wartości. Warto wprowadzać tam elementy infrastruktury turystycznej, takie jak ścieżki, punkty informacyjne i miejsca odpoczynku, które nie naruszają przyrodniczego charakteru tych miejsc.

Proponowane lokalizacje punktów widokowych i ścieżek przyrodniczych:

- Wzniesienia w pobliżu miejscowości Leśna Podlaska, oferujące panoramy na otaczające tereny rolnicze i leśne.
- Brzegi rzeki Krzny, gdzie można stworzyć ścieżki spacerowe z widokiem na meandrujące koryto rzeki i okoliczne mokradła.

3.6.3 Formy ochrony krajobrazu i środowiska naturalnego

Ochrona krajobrazu i środowiska naturalnego jest niezbędna dla zachowania równowagi ekologicznej oraz ochrony zasobów przyrodniczych gminy Leśna Podlaska. W ramach ochrony przyrody należy wdrożyć następujące działania:

- Utworzenie obszarów chronionych: Wyznaczenie nowych obszarów chronionych, takich jak parki krajobrazowe czy rezerваты przyrody, w miejscach o szczególnych walorach przyrodniczych. Obszary te powinny obejmować ekosystemy mokradłowe, cenne siedliska leśne oraz unikalne formacje geologiczne, które wymagają szczególnej ochrony.
- - Ochrona istniejących ekosystemów: Wprowadzenie działań mających na celu ochronę istniejących ekosystemów, takich jak ochrona przed zanieczyszczeniem wód, zapobieganie degradacji gleb oraz kontrola działalności ludzkiej na obszarach wrażliwych. Szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę mokradeł oraz cieków wodnych, które pełnią kluczową rolę w retencji wodnej oraz jako siedliska dla licznych gatunków roślin i zwierząt.
- Edukacja ekologiczna i promowanie świadomości ekologicznej: Prowadzenie programów edukacyjnych skierowanych do mieszkańców oraz turystów, które będą promować zrównoważone zachowania, ochronę przyrody oraz dbałość o środowisko. Edukacja może obejmować warsztaty, kampanie informacyjne oraz programy szkolne.

Proponowane rozwiązania i lokalizacje:

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Rezerwat przyrody „Chmielinne” – dalsza ochrona i promowanie, jako miejsce edukacyjne i turystyczne.
- Wyznaczenie nowych obszarów chronionych wokół cennych ekosystemów mokradłowych i leśnych w gminie.
- Organizacja wydarzeń edukacyjnych w szkołach oraz na świeżym powietrzu, promujących ochronę środowiska.

Kształtowanie krajobrazu naturalnego oraz ochrona przyrody i środowiska naturalnego w gminie Leśna Podlaska są niezbędne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Działania z zakresu zalesień, wyeksponowania walorów krajobrazowych oraz ochrony krajobrazu i środowiska przyczynią się do zachowania unikalnych wartości przyrodniczych regionu oraz wspierania turystyki i edukacji ekologicznej.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.7 ROZWÓJ AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej w gminie Leśna Podlaska stanowi ważny element strategii zrównoważonego rozwoju regionu. Gmina posiada liczne walory przyrodnicze, kulturowe oraz krajobrazowe, które mogą przyciągnąć turystów szukających odpoczynku w otoczeniu natury oraz pragnących poznać lokalne tradycje i kulturę. Rozwój turystyki przyczyni się do ożywienia lokalnej gospodarki, stworzenia nowych miejsc pracy oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.

3.7.1 Zaprojektowanie i urządzenie w terenie szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych

Szlaki turystyczne i ścieżki dydaktyczne są kluczowym elementem infrastruktury turystycznej, umożliwiającym turystom i mieszkańcom odkrywanie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy. W gminie Leśna Podlaska proponuje się zaprojektowanie następujących szlaków i ścieżek:

- Szlak Leśny „W Krainie Chmielinnych Lasów”: Ten szlak przebiegałby przez najpiękniejsze leśne obszary gminy, w tym przez rezerwat przyrody „Chmielinne”. Obejmuje on malownicze krajobrazy leśne, stare drzewa, bogatą florę i faunę. Na trasie szlaku można umieścić tablice informacyjne, opisujące lokalne gatunki roślin i zwierząt oraz ciekawostki przyrodnicze.
- Ścieżka Dydaktyczna „Śladami Historii i Przyrody”: Ścieżka ta połączyłaby kluczowe miejsca o znaczeniu historycznym i przyrodniczym, takie jak Zespół Klasztorny oo. Paulinów, dawne zabytkowe budynki wiejskie, tradycyjne kapliczki oraz tereny o wysokiej wartości przyrodniczej. Ścieżka mogłaby zawierać interaktywne elementy edukacyjne, takie jak aplikacje mobilne z audioprzewodnikami.
- Szlak Wodny „Meandry Krzny”: Szlak wodny przeznaczony dla kajakarzy i miłośników sportów wodnych, prowadzący przez malownicze zakola rzeki Krzny. Uczestnicy mogliby podziwiać bujną roślinność brzegową, obserwować ptaki oraz cieszyć się ciszą i spokojem natury.

Proponowane lokalizacje:

- Początek szlaku leśnego przy wejściu do rezerwatu „Chmielinne”.
- Początek ścieżki dydaktycznej przy Zespole Klasztornym oo. Paulinów, z trasą prowadzącą przez różne miejscowości gminy.
- Początek szlaku wodnego przy wyznaczonym miejscu wodowania kajaków na rzece Krzna

3.7.2 Zaprojektowanie i urządzenie ścieżek rowerowych

Ścieżki rowerowe są istotnym elementem infrastruktury turystycznej, który wspiera rozwój turystyki aktywnej oraz umożliwia mieszkańcom korzystanie z ekologicznych form transportu. Proponuje się utworzenie następujących ścieżek rowerowych:

- Trasa „Rowerem przez Zielone Pola”: Ścieżka rowerowa biegnąca przez malownicze tereny rolnicze gminy, łącząca małe wsie i przysiółki. Trasa prowadziłaby przez pola uprawne, łąki i sady, umożliwiając turystom podziwianie wiejskiego krajobrazu oraz poznawanie życia codziennego mieszkańców.
- Trasa „Leśne Ścieżki”: Ścieżka biegnąca przez lasy i wzdłuż rzeki Krzna, z licznymi punktami odpoczynku i miejscami widokowymi. Ścieżka ta byłaby idealna dla rodzin oraz amatorów spokojnej jazdy na rowerze, oferując możliwość kontaktu z naturą oraz obserwacji dzikiej przyrody.
- Trasa „Kultura i Historia na Rowerze”: Trasa prowadząca przez miejsca o znaczeniu kulturowym i historycznym, takie jak zabytkowe kościoły, dwory, cmentarze oraz miejsca pamięci. Trasa ta mogłaby być częścią większej sieci ścieżek rowerowych, obejmującej kilka sąsiednich gmin.

Proponowane lokalizacje:

- Ścieżka „Rowerem przez Zielone Pola” – trasa wiodąca przez wiejskie tereny wokół miejscowości Ludwinów i Witulin.
- Ścieżka „Leśne Ścieżki” – wzdłuż rzeki Krzna, z dostępem do lasów w okolicach Leśnej Podlaskiej.
- Ścieżka „Kultura i Historia na Rowerze” – trasa obejmująca miejscowości z zabytkowymi kościołami i dworami, takie jak Jagodnica i Droblin.

3.7.3 Poprawa infrastruktury turystycznej

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej wymaga odpowiedniej infrastruktury, która zapewni turystom komfort i bezpieczeństwo. Proponowane działania w zakresie poprawy infrastruktury turystycznej obejmują:

- Rozwój bazy noclegowej: Wspieranie lokalnych gospodarstw rolnych i właścicieli prywatnych w tworzeniu ofert agroturystycznych, takich jak pokoje gościnne, domki letniskowe oraz miejsca na kemping. Warto również promować budowę małych pensjonatów i schronisk turystycznych, które mogą przyciągnąć większą liczbę turystów.
- Tworzenie miejsc rekreacyjnych: Budowa placów zabaw, boisk sportowych oraz miejsc piknikowych w pobliżu popularnych tras turystycznych i ścieżek dydaktycznych. Takie miejsca mogą stać się atrakcyjne dla rodzin z dziećmi oraz grup zorganizowanych.
- Rozwój zaplecza gastronomicznego: Promowanie otwierania małych restauracji, kawiarni oraz punktów gastronomicznych serwujących lokalne produkty. Lokalne specjały kulinarne mogą stać się dodatkową atrakcją dla turystów i przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki.
- Zapewnienie informacji turystycznej: Ustawienie tablic informacyjnych, punktów informacji turystycznej oraz wprowadzenie aplikacji mobilnych, które dostarczą turystom niezbędnych informacji o atrakcjach, szlakach, noclegach i restauracjach.

Proponowane lokalizacje:

- Baza noclegowa i punkty gastronomiczne w miejscowościach Leśna Podlaska, Droblin oraz przy szlakach turystycznych.
- Miejsca rekreacyjne w pobliżu ścieżek rowerowych i turystycznych, na przykład wzdłuż rzeki Krzna oraz przy punktach widokowych.

3.7.4 Wyeksponowanie walorów turystycznych i krajobrazowych oraz obiektów kultury i zabytków

Gmina Leśna Podlaska posiada bogate dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, które warto wyeksponować, aby przyciągnąć turystów oraz podnieść świadomość mieszkańców na temat lokalnych wartości. Działania w tym zakresie obejmują:

- Promocja Zespołu Klasztornego oo. Paulinów: Jest to jedno z najważniejszych miejsc kultu religijnego i zabytków architektury w regionie. Organizacja wydarzeń kulturalnych, koncertów oraz festynów przyciągnie turystów i pielgrzymów. Warto również stworzyć muzeum lokalne, które opowie historię klasztoru oraz życia codziennego w regionie.
- Ochrona i promocja tradycyjnych gospodarstw rolnych: Wspieranie zachowania i odtwarzania tradycyjnych wiejskich zabudowań, takich jak drewniane chaty, stodoły i młyny. Organizowanie dni otwartych, warsztatów rękodzielniczych oraz pokazów tradycyjnych prac rolniczych.
- Promocja wydarzeń kulturalnych i festiwali: Organizowanie regularnych festiwali i wydarzeń kulturalnych, takich jak jarmarki, festyny regionalne, pokazy folklorystyczne

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

i koncerty plenerowe. Takie wydarzenia mogą przyciągać zarówno turystów, jak i mieszkańców regionu, tworząc atmosferę wspólnoty i podkreślając lokalną tożsamość.

Proponowane lokalizacje:

- Zespół Klasztorny oo. Paulinów – centrum działań kulturalnych i religijnych.
- Tradycyjne gospodarstwa rolne w miejscowościach Ludwinów i Witulin – miejsca organizacji warsztatów i pokazów.
- Festiwale i jarmarki na otwartych przestrzeniach, takich jak plac przy rzece Krzna lub w centrum Leśnej Podlaskiej.

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej w gminie Leśna Podlaska wymaga odpowiednich inwestycji w infrastrukturę turystyczną, wyeksponowania lokalnych walorów przyrodniczych i kulturowych oraz stworzenia atrakcyjnych ofert turystycznych. Dzięki temu gmina stanie się atrakcyjnym miejscem dla turystów, co przyczyni się do ożywienia lokalnej gospodarki oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.8 STOPIEŃ ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACE URZĄDZENIOWO-ROLNE

W celu zrównoważonego rozwoju gminy Leśna Podlaska oraz poprawy jakości życia mieszkańców, konieczne jest przeprowadzenie kompleksowych prac urządzeniowo-rolnych. Poniżej przedstawiono analizę stopnia zapotrzebowania na poszczególne rodzaje prac na podstawie dostępnych danych, wcześniejszych opracowań oraz bieżących potrzeb gminy.

3.8.1 Scalenia gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym

Tak - przeprowadzenie scaleń gruntów jest niezbędne w gminie Leśna Podlaska ze względu na istniejące rozdrobnienie działek rolnych. Scalenia przeprowadzone w latach 20. XX wieku wymagały późniejszych działań ewidencyjnych w latach 60-tych, co pokazuje, że struktura agrarna wciąż może być nieoptymalna. Scalenia gruntów pozwolą na:

- zmniejszenie rozdrobnienia działek i zwiększenie ich średniej wielkości, co usprawni mechanizację prac rolnych,
- ułatwienie dostępu do działek przez stworzenie odpowiednich dróg dojazdowych,
- wydzielenie gruntów na cele publiczne (np. parki, place zabaw), co poprawi infrastrukturę społeczną.

3.8.2 Urządzenie funkcjonalnej sieci dróg

Tak – W gminie Leśna Podlaska istnieje pilne zapotrzebowanie na budowę oraz modernizację sieci dróg. Obecnie ilość dróg utwardzonych jest bardzo mała, co stanowi istotne ograniczenie dla mieszkańców i rolników. Konieczne jest:

- Utwardzenie istniejących dróg polnych i gminnych, aby umożliwić całoroczny dostęp do pól i zabudowań.
- Zaprojektowanie i budowa nowych dróg, które zapewnią lepsze połączenia między miejscowościami oraz dostęp do dróg powiatowych i wojewódzkich.

3.8.3 Rekultywacja nieużytków

Tak- w gminie znajdują się tereny nieużytkowane, które mogą zostać przekształcone w tereny rolnicze lub rekreacyjne. Rekultywacja nieużytków przyczyni się do:

- Zwiększenia powierzchni użytkowej gruntów rolnych.
- Poprawy krajobrazu i stworzenia nowych miejsc rekreacji (np. parki, ścieżki spacerowe).
- Wsparcia ochrony środowiska przez przekształcanie nieużytków w lasy lub tereny zielone.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.8.4 Poprawa warunków wodnych przez realizację urządzeń melioracji i retencji wodnej

Tak - poprawa warunków wodnych jest kluczowa dla ochrony przed suszami i powodzią oraz dla zapewnienia odpowiedniego nawodnienia terenów rolniczych. Konieczne działania to:

- Budowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych, które będą mogły pełnić funkcje nawadniająco-odwadniające.
- Tworzenie małych zbiorników retencyjnych oraz oczek wodnych w miejscach szczególnie narażonych na susze.
- Zwiększenie retencji wody przez zachowanie i ochronę mokradeł.

3.8.5 Zalesienia gruntów

Tak - zalesienia są istotne dla ochrony gleby, poprawy jakości powietrza i bioróżnorodności. W gminie należy zalesiać:

- Tereny marginalne i nieużytki, które nie nadają się do upraw rolnych.
- Brzegi cieków wodnych, aby zapobiegać erozji.
- Obszary wokół osiedli, w celu poprawy mikroklimatu i stworzenia barier dźwiękowych.

3.8.6 Zadrzewienia powierzchniowe i liniowe

Tak - zadrzewienia są kluczowe dla ochrony przed erozją, tworzenia siedlisk dla zwierząt oraz poprawy estetyki krajobrazu. Zadrzewienia powinny obejmować:

- Linie drzew wzdłuż dróg i granic działek rolnych, co ograniczy erozję wietrzną i wodną.
- Powierzchniowe zadrzewienia na terenach otwartych, które staną się siedliskami dla fauny i flory.

3.8.7 Planowane formy ochrony przyrody

Tak - ochrona przyrody jest niezbędna dla zachowania wartości przyrodniczych gminy. Należy:

- Utworzyć nowe obszary chronione, takie jak rezerваты przyrody i parki krajobrazowe, szczególnie w miejscach cennych przyrodniczo.
- Chronić istniejące ekosystemy, takie jak lasy i mokradła, przez wprowadzenie odpowiednich regulacji i działań ochronnych.

3.8.8 Zagospodarowanie gruntów odłogowanych

Tak - zagospodarowanie gruntów odłogowanych jest ważne dla efektywnego wykorzystania zasobów gminy. Działania powinny obejmować:

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Przywrócenie gruntów odłogowanych do użytkowania rolniczego, np. przez uprawę roślin energetycznych lub paszowych.
- Przekształcenie odłogów w tereny rekreacyjne, takie jak parki lub ścieżki edukacyjne, co wzbogaci ofertę turystyczną gminy.

3.8.9 Zabiegi zapobiegające erozji wietrznej i erozji wodnej

Tak - erozja stanowi istotne zagrożenie dla jakości gleby i produkcji rolniczej.

Należy wdrożyć:

- Zakładanie pasów wiatrochronnych i zadrzewień wzdłuż pól uprawnych.
- Budowę tarasów i miedz na terenach nachylonych, co ograniczy erozję wodną.
- Stosowanie roślin okrywowych, które zapobiegają wymywaniu i wywiewaniu gleby.

3.8.10 Odnowa wsi

Tak - odnowa wsi to proces, który obejmuje szeroki zakres działań mających na celu poprawę, jakości życia mieszkańców wsi, modernizację infrastruktury, rozwój społeczno-kulturalny oraz ochronę środowiska. Poniżej przedstawiam kilka propozycji działań, które mogą być realizowane w ramach odnowy wsi, odpowiadając na zgłaszane potrzeby mieszkańców gminy Leśna Podlaska:

- Modernizacja dróg wiejskich - Poprawa stanu nawierzchni dróg, aby ułatwić transport i dojazd do domów oraz pól.
- Budowa i remont chodników - Zapewnienie bezpieczeństwa pieszym, szczególnie w centralnych częściach wsi.
- Rozbudowa oświetlenia ulicznego - Instalacja nowych punktów świetlnych na drogach i ulicach, aby zwiększyć bezpieczeństwo po zmroku.
- Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej – Poprawa, jakości wody pitnej oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej.
- Budowa placów zabaw dla dzieci - Tworzenie miejsc rekreacyjnych dla najmłodszych mieszkańców wsi.
- Tworzenie miejsc rekreacji dla dorosłych i seniorów - Budowa siłowni plenerowych, parków oraz ławek w miejscach publicznych.
- Remont i modernizacja świetlic wiejskich - Adaptacja istniejących budynków na potrzeby społeczności lokalnej, organizacja wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych.
- Rozwój infrastruktury sportowej - Budowa lub modernizacja boisk sportowych, kortów tenisowych, ścieżek rowerowych.
- Organizacja kursów i warsztatów dla mieszkańców - Zajęcia z zakresu rękodzieła, gotowania, komputerowe, językowe itp.
- Tworzenie ogrodów społecznych - Inicjatywa wspólnego uprawiania warzyw i owoców przez mieszkańców wsi.
- Ochrona i rewitalizacja zabytków - Prace konserwatorskie i renowacyjne na budynkach zabytkowych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Zwiększenie liczby przystanków autobusowych - Poprawa dostępności transportu publicznego dla mieszkańców.
- Wsparcie dla lokalnych inicjatyw kulturalnych - Organizacja festynów, koncertów, wystaw.
- Modernizacja budynków użyteczności publicznej - Poprawa warunków pracy w urzędach, szkołach i innych instytucjach publicznych.
- Zagospodarowanie terenów zielonych - Tworzenie parków, skwerów i zieleńców, które staną się miejscami rekreacji.
- Budowa altan i miejsc spotkań na świeżym powietrzu - Inicjatywa wspólnego spędzania czasu przez mieszkańców.
- Promocja lokalnych produktów i rzemiosła - Organizacja targów i festynów promujących produkty regionalne.
- Inwestycje w odnawialne źródła energii - Instalacja paneli fotowoltaicznych, małych wiatraków oraz systemów solarnego ogrzewania wody.
- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych w centralnych częściach wsi - Ułatwienie parkowania dla mieszkańców i odwiedzających.
- Realizacja programów edukacyjnych dotyczących ochrony środowiska - Warsztaty, szkolenia, kampanie informacyjne.
- Modernizacja placówek oświatowych - Rozbudowa szkół, przedszkoli oraz zapewnienie nowoczesnego wyposażenia.
- Wsparcie dla lokalnych inicjatyw społecznych - Tworzenie funduszy na realizację projektów zgłaszanych przez mieszkańców.
- Rozwój infrastruktury turystycznej - Budowa ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, miejsc wypoczynku dla turystów.
- Tworzenie i rozwój lokalnych stowarzyszeń - Wspieranie działalności kół gospodyń wiejskich, grup sportowych, zespołów muzycznych.
- Budowa kanalizacji deszczowej - Poprawa odwodnienia terenów, zwłaszcza na obszarach narażonych na zalania.
- Programy wsparcia dla rolników - Inicjatywy wspierające rozwój rolnictwa, szkolenia z nowoczesnych technik upraw, dotacje na zakup sprzętu.

Oto kilka pomysłów na odwodnienie terenów podmokłych i nawodnienie terenów suchych, które mogą być zastosowane w gminie Leśna Podlaska:

Odwodnienie terenów podmokłych:

- Budowa systemów drenarskich. Instalacja podziemnych rur drenażowych, które zbierają nadmiar wody i odprowadzają ją do pobliskich cieków wodnych lub zbiorników retencyjnych.
- Kanalizacja deszczowa. Budowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej, która skutecznie odprowadzi nadmiar wody z terenów podmokłych do rzek lub innych zbiorników wodnych.
- Zbiorniki retencyjne. Tworzenie sztucznych zbiorników, które będą gromadzić nadmiar wody opadowej. Woda ta może być później używana do nawadniania terenów suchych.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Rowy melioracyjne. Wykopanie rowów odwadniających wzdłuż pól uprawnych i innych terenów podmokłych, aby ułatwić odpływ wód opadowych i zmniejszyć ryzyko zalania.
- Pompownie wody. Instalacja pomp, które odprowadzą nadmiar wody z podmokłych terenów do wyżej położonych cieków wodnych lub zbiorników retencyjnych.
- Modernizacja istniejących systemów melioracyjnych. Przegląd i naprawa istniejących systemów melioracyjnych, które mogą być zaniedbane lub niewystarczająco wydajne.
- Tworzenie mokradeł kontrolowanych. Wykorzystanie części terenów podmokłych do stworzenia mokradeł, które naturalnie regulują poziom wody, jednocześnie stając się siedliskiem dla dzikiej przyrody.
- Podniesienie poziomu gruntu. Nasypywanie gleby lub piasku w celu podniesienia poziomu gruntu na terenach podmokłych, co może zmniejszyć ryzyko stagnacji wody.

Nawodnienie terenów suchych:

- Systemy nawadniania kropłowego. Instalacja systemów nawadniania kropłowego, które dostarczają wodę bezpośrednio do korzeni roślin, zmniejszając straty wody przez parowanie.
- Budowa stawów i zbiorników wodnych. Tworzenie zbiorników wodnych, które mogą być wykorzystywane do magazynowania wody na okresy suszy. Woda ze zbiorników może być używana do nawadniania okolicznych pól.
- Irrygacja grawitacyjna. Wykorzystanie naturalnego spadku terenu do nawadniania pól poprzez kanały irygacyjne, które doprowadzają wodę z rzek lub zbiorników wodnych.
- Wykorzystanie wód opadowych. Budowa systemów zbierania i magazynowania wody deszczowej, która może być później używana do nawadniania suchych terenów.
- Sadzenie roślin o głębokich korzeniach. Wprowadzenie upraw roślin o głębokich korzeniach, które potrafią pobierać wodę z głębszych warstw gleby, co może pomóc w utrzymaniu nawodnienia gleby.
- Deszczownie mobilne. Użycie mobilnych systemów deszczowni do równomiernego rozprowadzania wody na terenach suchych, co może być szczególnie użyteczne na dużych polach uprawnych.
- Wprowadzenie systemów retencyjnych. Instalacja małych systemów retencyjnych na polach, które będą zatrzymywać wodę podczas opadów i stopniowo uwalniać ją do gleby.
- Zwiększenie ilości materii organicznej w glebie. Wprowadzenie kompostu i innych form materii organicznej do gleby, co poprawia jej strukturę i zdolność do retencjonowania wody.
- Budowa wałów ziemnych. Tworzenie wałów ziemnych wzdłuż pól, które pomogą zatrzymać wodę na terenach suchych, umożliwiając jej wolniejsze wsiąkanie w glebę.
- Systemy zbierania rosy. Instalacja urządzeń zbierających rosę, która może być następnie wykorzystywana do nawadniania małych powierzchni, szczególnie w okresach suszy.

Te działania mogą znacząco poprawić zarówno gospodarkę wodną na terenach podmokłych, jak i efektywność nawadniania na terenach suchych w gminie Leśna Podlaska.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Oto kilka propozycji atrakcji turystycznych, które można wybudować lub rozwijać w gminie Leśna Podlaska, aby przyciągnąć turystów i wzbogacić ofertę turystyczną regionu:

- Park linowy- Kompleks tras o różnym stopniu trudności zbudowany na drzewach, oferujący atrakcje zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.
- Ścieżki edukacyjne i przyrodnicze - Trasy prowadzące przez najpiękniejsze tereny przyrodnicze, z tablicami informacyjnymi o lokalnej florze, faunie i historii.
- Muzeum regionalne - Placówka prezentująca historię, kulturę i tradycje gminy Leśna Podlaska, w tym wystawy związane z rolnictwem, rzemiosłem i sztuką ludową.
- Centrum rekreacji wodnej - Kompleks z basenami, zjeżdżalnią, strefą wellness, saunami, przyciągający rodziny oraz miłośników wodnych atrakcji.
- Ekologiczny park rozrywki - Tematyczny park rozrywki z atrakcjami opartymi na odnawialnych źródłach energii i ekologicznych rozwiązaniach.
- Miasteczko tematyczne (skansen) - Odwzorowanie historycznej wioski, gdzie odwiedzający mogą zobaczyć i uczestniczyć w tradycyjnych zajęciach, takich jak tkactwo, kowalstwo czy pieczenie chleba.
- Szlaki rowerowe - Dobrze oznakowane trasy rowerowe o różnym stopniu trudności, prowadzące przez malownicze tereny gminy.
- Centrum sportów ekstremalnych - Miejsce oferujące takie atrakcje jak ścianka wspinaczkowa, skatepark, parkour park czy trasy dla quadów.
- Park miniatur - Repliki najważniejszych zabytków i budowli z regionu i całej Polski w formie miniaturowych modeli.
- Wioska indiańska - Tematyczny park, gdzie odwiedzający mogą zapoznać się z kulturą Indian, uczestniczyć w warsztatach i oglądać pokazy.
- Farma zwierząt egzotycznych - Miejsce, gdzie turyści mogą zobaczyć, a nawet nakarmić egzotyczne zwierzęta, takie jak lamy, alpaki, strusie czy wielbłądy.
- Strefa SPA na świeżym powietrzu - Ośrodek oferujący różne formy zabiegów, kąpiele w gorących źródłach, sauny i masaże na łonie natury.
- Ogród botaniczny - Ogród z kolekcją roślin, w tym rzadkich i chronionych gatunków, z miejscami do spacerów i wypoczynku.
- Miejsce do obserwacji ptaków (birdwatching) - Platformy i wieże widokowe z tablicami informacyjnymi, pozwalające na obserwację lokalnej awifauny.
- Labirynt z żywopłotu - Duży labirynt stworzony z roślin, idealny dla rodzin z dziećmi i jako atrakcja grupowa.
- Leśne spa - Ekologiczne SPA zbudowane w lesie, oferujące naturalne zabiegi, kąpiele ziołowe i sesje relaksacyjne na świeżym powietrzu.
- Pole do minigolfa - Kompleks z trasami do minigolfa, który stanowi atrakcję dla rodzin i grup turystów.
- Eko-wioska - Osada zbudowana z naturalnych materiałów, gdzie odwiedzający mogą nauczyć się ekologicznych technik budowlanych i żyć w zgodzie z naturą.
- Park tematyczny historyczny - Rekonstrukcja bitwy lub innego ważnego wydarzenia historycznego, z pokazami, inscenizacjami i interaktywnymi wystawami.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Szlak kulinarny - Trasa prowadząca przez lokalne gospodarstwa i restauracje, oferujące tradycyjne dania i produkty regionalne.
- Centrum nauki o energii odnawialnej - Interaktywne muzeum prezentujące nowoczesne technologie energetyczne i sposoby wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Letni teatr na świeżym powietrzu - Scena z widownią zlokalizowana w parku, gdzie można organizować letnie spektakle teatralne i koncerty.
- Trasy nordic walking - Specjalnie przygotowane trasy dla entuzjastów nordic walking, z miejscami do odpoczynku i punktami widokowymi.
- Warsztaty rękodzielnicze - Centrum, w którym odwiedzający mogą uczestniczyć w warsztatach z zakresu garncarstwa, tkactwa, malowania ceramiki itp.
- Strefa do biwakowania - Pole namiotowe i miejsca do biwakowania na łonie natury, z dostępem do infrastruktury turystycznej.
- Punkty widokowe z wieżami obserwacyjnymi - Wieże widokowe zlokalizowane na najwyższych punktach gminy, oferujące panoramę okolicy.

Te atrakcje mogłyby być realizowane własnymi siłami gminy przy udziale inwestorów lokalnych i zewnętrznych. Zachęcały by do przyjazdu turystów i znacząco wzbogaciłyby ofertę turystyczną gminy Leśna Podlaska, promując ją, jako atrakcyjne miejsce do wypoczynku i rekreacji.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

3.9 STOPIEŃ ZAPOTRZEBOWANIA NA PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE

Tak - prace geodezyjno-kartograficzne odgrywają istotną rolę w zarządzaniu zasobami gruntowymi oraz planowaniu przestrzennym. W gminie Leśna Podlaska istnieje potrzeba przeprowadzenia pewnych działań, jednak stopień zapotrzebowania na te prace może się różnić w zależności od aktualności dostępnych danych i specyfiki lokalnych potrzeb.

3.9.1 Aktualizacja użytków gruntowych

Nie - aktualizacja użytków gruntowych nie jest obecnie priorytetowa w gminie Leśna Podlaska, ponieważ modernizacja ewidencji gruntów i budynków miała miejsce w 2011 roku. Aktualne dane ewidencyjne w dużym stopniu odzwierciedlają obecny stan użytków gruntowych. W przyszłości, jeśli dojdzie do znaczących zmian w sposobie użytkowania gruntów, takich jak rozwój infrastruktury czy nowe inwestycje, aktualizacja może być wymagana.

3.9.2 Aktualizacja gleboznawczej klasyfikacji gruntów

Nie - aktualnie nie ma potrzeby szerokiej aktualizacji gleboznawczej klasyfikacji gruntów, gdyż klasyfikacja była zaktualizowana w ramach modernizacji ewidencji gruntów przeprowadzonej w 2011 roku. Dane dotyczące jakości gleb są nadal aktualne. Prace te mogą być konieczne jedynie w ograniczonych obszarach, gdzie zaszły istotne zmiany w użytkowaniu gruntów lub w warunkach glebowych, np. na skutek intensyfikacji działalności rolniczej.

3.9.3 Modernizacja ewidencji gruntów i budynków

Nie - modernizacja ewidencji gruntów i budynków została zakończona w 2011 roku, co oznacza, że obecnie dostępne dane są stosunkowo świeże i precyzyjne. W związku z tym nie ma potrzeby przeprowadzania kolejnej modernizacji w najbliższym czasie. Zaleca się jednak regularne przeglądy i aktualizacje, aby dane były na bieżąco, zwłaszcza w kontekście nowych inwestycji budowlanych lub zmian w użytkowaniu gruntów.

3.9.4 Aktualizacja map glebowo-rolniczych

Nie - aktualizacja map glebowo-rolniczych została przeprowadzona w 2010 roku, co oznacza, że obecnie dostępne mapy są stosunkowo aktualne. W chwili obecnej nie ma pilnej potrzeby ponownej aktualizacji. Jednakże, regularne przeglądy tych map są zalecane, aby monitorować ewentualne zmiany w warunkach glebowych, spowodowane np. intensywnymi praktykami rolniczymi czy zmianami klimatycznymi.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

Podsumowując, na chwilę obecną nie ma dużego zapotrzebowania na szeroko zakrojone prace geodezyjno-kartograficzne w gminie Leśna Podlaska. Większość kluczowych działań została już zrealizowana, co zapewnia aktualność danych. W miarę pojawiania się nowych potrzeb związanych z rozwojem infrastruktury i zmianami użytkowania gruntów, konieczne będzie przeprowadzanie okresowych aktualizacji, aby utrzymać dokładność i aktualność informacji.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

4. PODSUMOWANIE - WNIOSKI DOTYCZĄCE MODERNIZACJI TERENÓW ROLNYCH WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY I USTALEŃ ZE SPORZĄDZONEGO PLANU URZĄDZENIOWO-ROLNEGO GMINY

Sporządzony dla Gminy Leśna Podlaska plan urządzeniowo-rolny jest opracowaniem planistycznym. Porusza problematykę związaną głównie z rolnictwem, ale także ochroną środowiska naturalnego, turystyką i rekreacją. Jego celem jest przedstawienie takich rozwiązań, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju wsi i gospodarstw rolnych. Wskazane w planie działania wpłyną jednocześnie na poprawę warunków życia oraz pracy mieszkańców gminy. Zawarte w planie rozwiązania mogą być pomocne dla gminy w przygotowaniu wniosków o pozyskanie funduszy strukturalnych oraz w tworzeniu przyszłych opracowań programowych i planistycznych dla gminy. Wspomogą współpracę władz gminy z jednostkami administracji rządowej oraz samorządowej, w sprawach związanych z wdrażaniem poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych w tym m.in. scaleń gruntów, melioracji wodnych, budowy lub modernizacji dróg, aktualizacji ewidencji gruntów i budynków.

Na podstawie przeprowadzonej analizy i ustaleń z planu urządzeniowo-rolnego stwierdzono, że w gminie Leśna Podlaska istnieje znaczne zapotrzebowanie na modernizację terenów rolnych. Gmina posiada unikalne walory przyrodnicze, kulturowe i gospodarcze, które mogą zostać w pełni wykorzystane poprzez odpowiednie zarządzanie przestrzenią rolną, ochronę środowiska i rozwój infrastruktury. Poniżej przedstawiono szczegółowe wnioski dotyczące kluczowych obszarów wymagających modernizacji:

Potrzeby wynikające z ogólnej charakterystyki gminy:

- Gmina Leśna Podlaska charakteryzuje się znacznymi zasobami naturalnymi, w tym żyznymi glebami, bogatymi ekosystemami leśnymi i wodnymi oraz cennymi walorami krajobrazowymi. Istnieje jednak potrzeba lepszego zagospodarowania tych zasobów, aby zrównoważyć rozwój rolnictwa z ochroną środowiska i zachowaniem dziedzictwa przyrodniczego. W związku z tym konieczne są działania mające na celu:
- Zachowanie i poprawę jakości gleb poprzez wprowadzenie zrównoważonych praktyk rolniczych.
- Ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych, takich jak rezerваты przyrody i obszary chronione.
- Wykorzystanie dostępnych zasobów w sposób, który przyniesie korzyści zarówno lokalnej społeczności, jak i środowisku.

Potrzeby wynikające z potrzeby poprawy gospodarki gruntami i kształtowania struktury agrarnej:

Struktura agrarna w gminie jest nadal zdominowana przez małe, rozdrobnione gospodarstwa rolne, co ogranicza efektywność produkcji rolniczej. Aby zwiększyć produktywność i konkurencyjność rolnictwa, konieczne jest:

- Przeprowadzenie scaleń gruntów, które pozwolą na połączenie rozdrobnionych działek w większe, bardziej efektywne jednostki. Scalenia przyczynią się do uproszczenia struktury przestrzennej, ułatwiając zarządzanie gruntami i obniżając koszty produkcji.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Wprowadzenie nowoczesnych form zarządzania gruntami, które pozwolą na optymalne wykorzystanie dostępnej przestrzeni, a także ułatwią planowanie i realizację inwestycji rolniczych oraz infrastrukturalnych.

Potrzeby wynikające z potrzeby poprawy funkcjonalności przestrzeni rolniczej gminy, w tym struktury wielkościowej i organizacyjnej gospodarstw rolnych:

Wzrost efektywności rolnictwa w gminie wymaga nie tylko scalenia gruntów, ale także reorganizacji przestrzeni rolniczej w sposób, który umożliwi lepsze wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do nowoczesnych standardów. Kluczowe działania w tym zakresie obejmują:

- Likwidację działek bez dostępu do dróg publicznych, co jest niezbędne do zapewnienia łatwego i efektywnego transportu płodów rolnych oraz dostępu do usług.
- Wydzielenie terenów na cele publiczne, takie jak parki, place zabaw, boiska czy świetlice, co poprawi infrastrukturę społeczną i zwiększy komfort życia mieszkańców.
- Uproszczenie struktury własnościowej gruntów, co ułatwi zarządzanie przestrzenią rolniczą i umożliwi realizację nowych inwestycji.

Potrzeby wynikające z potrzeby poprawy warunków wodnych i gospodarki wodnej:

Warunki wodne w gminie są kluczowe dla utrzymania stabilności produkcji rolniczej oraz ochrony środowiska. W obliczu zmieniających się warunków klimatycznych i rosnących zagrożeń związanych z suszami oraz powodzią, konieczne jest:

- Wprowadzenie nowoczesnych systemów melioracyjnych, które będą mogły pełnić funkcje nawadniająco-odwadniające, umożliwiając elastyczne zarządzanie zasobami wodnymi.
- Tworzenie zbiorników retencyjnych i oczek wodnych, które pomogą zatrzymywać wodę w okresach nadmiaru opadów oraz zapewnią dostęp do wody w czasie suszy.
- Ochrona mokradeł i innych naturalnych systemów retencyjnych, które odgrywają kluczową rolę w regulacji przepływów wodnych i oczyszczaniu wód.

Potrzeby wynikające z potrzeby urządzenia funkcjonalnej sieci dróg transportu rolnego:

Wysoki stopień rozdrobnienia sieci drogowej oraz niewielka liczba utwardzonych dróg utrudniają efektywny transport rolniczy oraz codzienne funkcjonowanie mieszkańców.

Konieczne jest:

- Utwardzenie istniejących dróg polnych i gminnych, aby zapewnić ich całoroczną dostępność.
- Zaplanowanie nowych tras drogowych, które połączą kluczowe obszary rolnicze z głównymi drogami powiatowymi i wojewódzkimi, co usprawni komunikację i transport.
- Budowa infrastruktury wspomagającej transport rolniczy, takiej jak parkingi dla maszyn rolniczych, miejsca do ładowania i rozładowywania towarów.

Potrzeby wynikające z potrzeby kształtowania krajobrazu naturalnego, ochrony przyrody i środowiska naturalnego:

Kształtowanie krajobrazu naturalnego i ochrona środowiska są kluczowe dla zachowania unikalnego charakteru gminy oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Działania te obejmują:

- Zalesienie terenów marginalnych i nieużytków, co przyczyni się do ochrony gleby, poprawy jakości powietrza oraz zwiększenia bioróżnorodności.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

- Wyeksponowanie walorów krajobrazowych poprzez tworzenie punktów widokowych, ścieżek przyrodniczych oraz rekultywację terenów zdegradowanych.
- Wprowadzenie skutecznych form ochrony przyrody, takich jak utworzenie nowych obszarów chronionych oraz wprowadzenie programów ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Potrzeby wynikające z potrzeby rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej jako istotnego elementu regionalnej oferty turystycznej oraz ważnego czynnika poprawy ekonomicznej gospodarstw rolnych:

Rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki może stać się ważnym źródłem dochodów dla mieszkańców oraz sposobem na promocję regionu. W tym celu należy:

- Zaprojektować i uruchomić szlaki turystyczne oraz ścieżki dydaktyczne, które pozwolą turystom na odkrywanie lokalnych walorów przyrodniczych i kulturowych.
- Utworzyć ścieżki rowerowe, które połączą najważniejsze atrakcje turystyczne i ułatwią dostęp do nich.
- Poprawić infrastrukturę turystyczną poprzez rozwój bazy noclegowej, miejsc rekreacyjnych oraz punktów gastronomicznych oferujących lokalne produkty.

Potrzeby wynikające z zapotrzebowania na prace urządzeniowo-rolne:

W celu poprawy efektywności wykorzystania gruntów oraz ochrony środowiska, konieczne jest przeprowadzenie prac urządzeniowo-rolnych, takich jak:

- Rekultywacja nieużytków i odłogów, co zwiększy powierzchnię użytkową gruntów oraz poprawi ich wartość rolniczą.
- Zalesienia i zadrzewienia, które poprawią jakość gleby, zapobiegają erozji oraz przyczynią się do ochrony różnorodności biologicznej.
- Wprowadzenie systemów zapobiegających erozji wietrznej i wodnej, co ochroni glebę oraz poprawi stabilność produkcji rolniczej.

Potrzeby wynikające z potrzeby realizacji prac geodezyjno-kartograficznych:

Choć aktualizacja map i ewidencji gruntów została przeprowadzona stosunkowo niedawno, regularne przeglądy i lokalne aktualizacje są niezbędne do utrzymania dokładności danych oraz skutecznego zarządzania przestrzenią. Należy:

- Monitorować zmiany w użytkowaniu gruntów oraz warunkach glebowych, aby zapewnić aktualność danych ewidencyjnych.
- Przeprowadzać lokalne aktualizacje map i ewidencji w przypadku nowych inwestycji oraz zmian w strukturze agrarnej.

Gmina Leśna Podlaska stoi przed wieloma wyzwaniami związanymi z modernizacją terenów rolnych. Realizacja zidentyfikowanych potrzeb przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony unikalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych. Działania te pozwolą na pełne wykorzystanie potencjału rolniczego i turystycznego gminy, wspierając jednocześnie rozwój lokalnej gospodarki i zachowanie dziedzictwa przyrodniczego.

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzania Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26
 sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl
 NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

5. WYKORZYSTANA LITERATURA

Dokumenty Planistyczne i Strategiczne:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Leśna Podlaska.
2. Strategia Rozwoju Gminy Leśna Podlaska na lata 2020-2030.
3. Program Ochrony Środowiska Gminy Leśna Podlaska.
4. Materiały Kartograficzne i Geodezyjne:
5. Mapa Glebowo-Rolnicza Gminy Leśna Podlaska (aktualizacja z 2010 roku).
6. Ewidencja Gruntów i Budynków Gminy Leśna Podlaska (modernizacja z 2011 roku).
7. Opracowania geodezyjne i kartograficzne dotyczące scalania gruntów w gminie Leśna Podlaska.

Raporty i Sprawozdania:

1. Raport o stanie gminy Leśna Podlaska z 2022 roku.
2. Sprawozdania z realizacji zadań w zakresie gospodarki wodnej i melioracji.

Publikacje Naukowe i Artykuły:

1. Kowalski, J., Nowak, M., "Rola scaleń gruntów w rozwoju obszarów wiejskich", Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, 2018.
2. Wiśniewska, A., "Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w kontekście ochrony środowiska", Ekonomia i Środowisko, 2020.
3. Nowicki, P., "Agroturystyka jako szansa rozwoju obszarów wiejskich w Polsce", Zeszyty Naukowe, 2019.

Materiały Internetowe:

1. Oficjalna strona internetowa Gminy Leśna Podlaska (dostęp: sierpień 2024).
2. Serwis informacyjny Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

6. SPIS RYSUNKÓW

RYS. NR 1 PODZIAŁ GMINY LEŚNA PODLASKA NA OBRĘBY	11
RYS. NR 2 USYTUOWANIE GMINY LEŚNA PODLASKA NA TLE POWIATU BIALSKIEGO.....	12
RYS. NR 3 USYTUOWANIE GMINY LEŚNA PODLASKA NA TLE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO	13
RYS. NR 4 PODZIAŁ GMINY WG. MEZOREGIONÓW	14
RYS. NR 5 PODZIAŁ GMINY WG. MEZOREGIONÓW	15
RYS. NR 6 UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI	16
RYS. NR 7 BUDOWA GEOLOGICZNA I SUROWCE NATURALNE	17
RYS. NR 8 SUROWCE NATURALNE	17
RYS. NR 9 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA.....	20
RYS. NR 10 ZASIĘGI BUDOWNICTWA ISTNIEJĄCEGO I PLANOWANEGO	23
RYS. NR 11 LOKALIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I OBIEKTÓW ROLNICZYCH	24
RYS. NR 12 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	25
RYS. NR 13 ROZMIESZCZENIE MPZP NA TLE GMINY.....	26
RYS. NR 14 NIEUŻYTKI	31
RYS. NR 15 UDZIAŁ GRUNTÓW ORNYCH W POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH	34
RYS. NR 16 LESISTOŚĆ.....	35
RYS. NR 17 STRUKTURA WŁADANIA GRUNTAMI.....	47
RYS. NR 18 ŚREDNIA POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH W OBRĘBIE	51
RYS. NR 19 ŚREDNIA POWIERZCHNIA DZIAŁEK W GOSPODARSTWACH ROLNYCH	52
RYS. NR 20 UDZIAŁ LICZBY GOSPODARSTW O WIELKOŚCI POWYŻEJ 5 HA W OGÓLNEJ LICZBIE GOSPODARSTW ROLNYCH.....	53
RYS. NR 21 ŚREDNIA LICZBA DZIAŁEK W GOSPODARSTWACH ROLNYCH	56
RYS. NR 22 UDZIAŁ LICZBY GOSPODARSTW O WIELKOŚCI POWYŻEJ 5 HA W OGÓLNEJ POWIERZCHNI GOSPODARSTW ROLNYCH	56
RYS. NR 23 UKŁAD PRZESTRZENNY DZIAŁEK	57
RYS. NR 24 DZIAŁKI BEZ DOSTĘPU DO DROGI PUBLICZNEJ	59
RYS. NR 25 TARTAK WITULIN	61
RYS. NR 26 GORZELNIA WITULIN	61
RYS. NR 27 DOPŁYW SPOD WALIMIA - PEŁNI RÓWNIEŻ ROLĘ ROWU MELIORACYJNEGO	67
RYS. NR 28 DOPŁYW SPOD WALIMIA - PEŁNI RÓWNIEŻ ROLĘ ROWU MELIORACYJNEGO	67
RYS. NR 29 ZAPORA W BUKOWICACH	69
RYS. NR 30 PRZEPUST W BUKOWICACH.....	69
RYS. NR 31 STAW PRZY KLASZTORZE W LEŚNEJ PODLASKIEJ	71
RYS. NR 32 ZALEW W WITULINIE	72
RYS. NR 33 DROGA GMINNA W NOSOWIE	79
RYS. NR 34 DROGA POWIATOWA W NOSOWIE	79
RYS. NR 35 DROGA GMINNA W NOSOWIE	80
RYS. NR 36 DROGA GMINNA W NOSOWIE	80
RYS. NR 37 DROGA GMINNA W NOSOWIE	81
RYS. NR 38 LAS W NOSOWIE.....	83
RYS. NR 39 LAS W LEŚNEJ PODLASKIEJ	84
RYS. NR 40 WIDOK NA POLA UPRAWNE W NOSOWIE	86
RYS. NR 41 KRAJOBRAZ GMINY LEŚNA PODLASKA.....	87
RYS. NR 42 KOŚCIÓŁ W LEŚNEJ PODLASKIEJ.....	93
RYS. NR 43 ZABYTKOWY WIATRAC W BUKOWICACH.....	94
RYS. NR 44 KAPLICA W BUKOWICACH, ŹRÓDŁO: FOTOGRAFIA WŁASNA	95
RYS. NR 45 PRZYKŁAD NOWOCZESNEGO GOSPODARSTWA ROLNEGO	107
RYS. NR 46 PRZYKŁAD ZADRZEWIEN ŚRÓDPOLNYCH	110
RYS. NR 47 PRZYKŁAD NOWOCZESNEGO GOSPODARSTWA.....	113
RYS. NR 48 PRZYKŁAD NOWOCZESNEGO GOSPODARSTWA.....	114
RYS. NR 49 CIEKI I ZBIORNIKI WODNE.....	116

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264

7. SPIS TABEL

TABELA NR 1 SOŁECTWA I ICH POWIERZCHNIE	10
TABELA NR 2 LICZBA LUDNOŚCI.....	19
TABELA NR 3 STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	29
TABELA NR 4 STRUKTURA UŻYTKÓW ROLNYCH	33
TABELA NR 5 UŻYTKI ROLNE ODŁOGOWANE.....	37
TABELA NR 6 GLEBOZNAWCZA KLASYFIKACJA GRUNTÓW ORNYCH I UŻYTKÓW ZIELONYCH.	40
TABELA NR 7 STRUKTURA UPRAW.....	43
TABELA NR 8 PRODUKCJA ZWIERZĘCA	45
TABELA NR 9 STRUKTURA WŁADANIA GRUNTAMI WG REJESTRU EWIDENCJI GRUNTÓW (UDZIAŁ W POWIERZCHNI OGÓLNEJ OBRĘBU) .	48
TABELA NR 10 ZESTAWIENIE POWIERZCHNI, ILOŚCI DZIAŁEK I GOSPODARSTW W GRUPACH OBSZAROWYCH.....	49
TABELA NR 11 ROZDROBNIENIE GRUNTÓW GOSPODARSTW W GRUPACH OBSZAROWYCH	54
TABELA NR 12 WSKAŹNIK ROZDROBNIENIA ŚREDNIEGO GOSPODARSTWA W OBRĘBIE.....	55
TABELA NR 13 DZIAŁKI BEZ DOSTĘPU DO DROGI PUBLICZNEJ	58
TABELA NR 14 OBIEKTY ZWIĄZANE Z OBSŁUGĄ ROLNICTWA	60
TABELA NR 15 WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH W GMINIE LEŚNA PODLASKA.....	76
TABELA NR 16 WYKAZ DRÓG GMINNYCH W GMINIE LEŚNA PODLASKA.....	76
TABELA NR 17 OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW I O CECHACH ZABYTKOWYCH	96
TABELA NR 18 OPRACOWANIA GEODEZYJNE.....	101

Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urządzenia Terenów Rolnych w Lublinie

ul. Bursaki 17, 20-150 Lublin, tel. 81 532 83 52, fax 81 532 53 26

sekretariat@wbglubelskie.pl, www.wbglubelskie.pl

NIP 712-32-35-796, REGON 060659264